

dabas lieguma “LIELUPES PALIENES PĻAVAS” dabas aizsardzības plāns

teritorija atrodas Jelgavas rajona Jaunsvirlaukas pagastā, Ozolnieku novadā
un Jelgavas pilsētā

plāns izstrādāts laika posmam
no 2007. līdz 2017. gadam

Izstrādātājs:

Latvijas Dabas fonds

juridiskās personas nosaukums

Ieva Rove

projekta vadītāja

Rīga

2006. gada decembris

Lietotie saīsinājumi un termini

Biotops	dabiskas vai daļēji dabiskas izcelsmes sauszemes vai ūdens teritorija, ko raksturo noteiktas ģeogrāfiskas, abiotiskas un biotiskas pazīmes ¹ ;
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
DA plāns	dabas aizsardzības plāns
DL	dabas liegums
LDF	Latvijas Dabas fonds
LLU	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte
Pļava	cilvēka ilgstošas ekstensīvas saimniekošanas rezultātā veidojies biotops, kurā dominē viengadīgie un / vai daudzgadīgie lakstaugi
Veģetācija	noteiktas teritorijas augu sega

Fotogrāfijas uz 1. vāka – A.Tomašūns

¹ Sugu un biotopu aizsardzības likumā (16.03.2000.) ietvertā biotopa definīcija

Plāna izstrādē iesaistītie eksperti/speciālisti:

(vārds, uzvārds, specialitāte)

Dabas aizsardzības plāns izstrādāts pamatojoties uz 2001. gadā SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian environment" izstrādāto un 2005. gadā atbildīgā Vides ministra apstiprināto dabas aizsardzības plānu (01.03.2005. rīkojums Nr. 90), kā arī ekspertu ievākto un analizēto informāciju 2006. gada veģetācijas sezonā.

Jānis Gailis	bezmugurkaulnieku eksperts
Oskars Keišs	ornitologs
Edmunds Račinskis	ornitologs
Ieva Rove	augu sugu un biotopu eksperte
Baiba Strazdiņa	kartogrāfijas eksperte
Marina Čičendajeva	plāna izstrādes I etapa asistente
Viktors Jefimovs	plāna izstrādes asistents
 <i>Konsultanti</i>	
Valda Baroniņa	augu sugu un biotopu eksperte konsultācijas par dabiskām neielabotām pļavām, kuras eksperte apsekoja 2001. gadā un 2003. gadā
Jānis Reihmanis	ornitologs, projekta „Latvijas palieņu pļavu atjaunošana ES prioritāro sugu un biotopu saglabāšanai” Rietumlatvijas reģionālais koordinators; ornitoloģijas jautājumi
Liene Salmiņa	augu sugu un biotopu eksperte; konsultācijas par dabiskām neielabotām pļavām, kuras eksperte apsekoja 2001. gadā
Inga Straupe	LLU Meža fakultātes Mežkopības katedras pasniedzēja; konsultācijas par dabiskām neielabotām pļavām un, mācību ekskursijām un zinātnisko darbu dabas liegumā
Andris Tomašūns	Zemgales tūrisma attīstības biedrības pārstāvis, konsultācijas par kultūrvēstures liecībām dabas liegumā

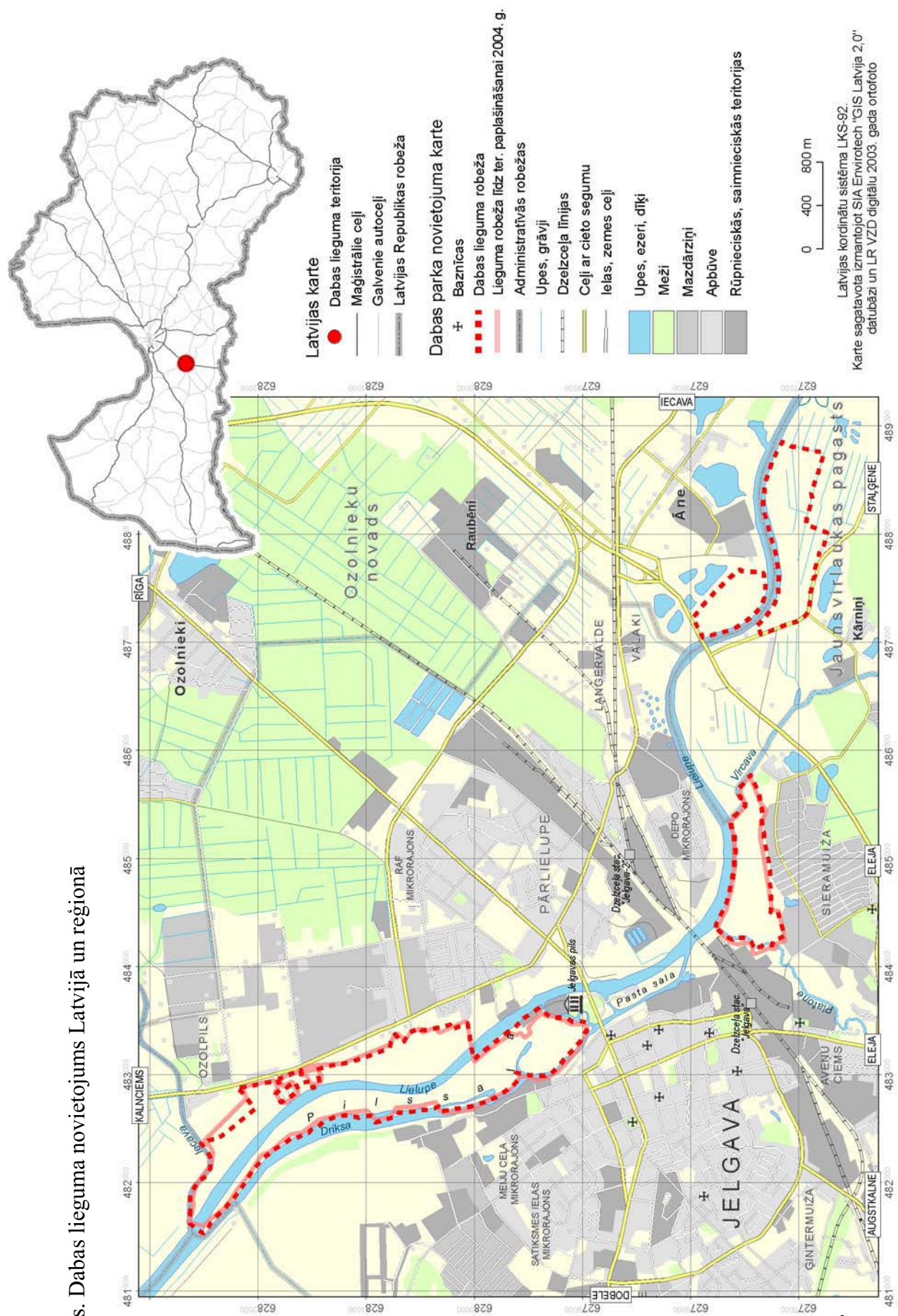
Plāna izstrādes uzraudzības grupa:

(vārds, uzvārds, iestāde, amats)

Dabas aizsardzības plāna izstrādes darba uzraudzības grupas sastāvs noteikts ar Dabas aizsardzības pārvaldes rīkojumu Nr. 23 (15.05.2006.). Saskaņā ar rīkojumu, dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupu veido:

Sindra Elksne	Dabas aizsardzības pārvaldes Sugu un biotopu daļas vadītājas vietniece
Jānis Reihmanis	Latvijas Dabas fonds, projekta „Palieņu pļavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem” reģionālais koordinators
Inguna Skutele	Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes vecākā inspektore
Ilze Bergmane	Lauku atbalsta dienesta Zemgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes Zemes un ūdens resursu daļas vadītāja
Solvita Lūriņa	Jelgavas pilsētas domes Attīstības un pilsētplānošanas pārvaldes galvenā speciāliste vides politikas jautājumos
Edgars Sauka	laikraksta „Zemgales ziņas” komentētājs
Ilma Ēķe	zemes īpašniece

1.attēls. Dabas lieguma novietojums Latvijā un reģionā

SATURS

KOPSAVILKUMS	8
I. Aizsargājamās teritorijas apraksts	10
I. 1. VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA PAR AIZSARGĀJAMO TERITORIJU	10
I. 1.1. Atrāšanās vieta, ģeogrāfiskās koordinātas, platība	10
I. 1.2. Zemes lietošanas veidi (raksturojums un zemes īpašuma formu apraksts)	10
I. 1.3. Pašvaldību teritoriju plānojumos noteiktā teritorijas izmantošana un atļautā un plānotā izmantošana.....	11
I. 1.4. Esošais funkcionālais zonējums.....	12
I. 1.5. Aizsardzības un apsaimniekošanas īsa vēsture	12
I. 1.6. Kultūrvēsturiskais raksturojums.....	13
I. 1.7. Valsts un pašvaldības institūciju funkcijas un atbildība	14
I. 2. NORMATĪVO AKTU NORMAS, KAS TIEŠI ATTIECAS UZ AIZSARGĀJAMO TERITORIJU, TAI SKAITĀ PAŠVALDĪBU SAISTOŠIE NOTEIKUMI, KURI ATTIECAS UZ TERITORIJU	15
I. 3. TERITORIJAS FIZISKI ĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS	19
I. 3.1. Klimats.....	19
I. 3.2. Ģeoloģija, ģeomorfoloģija	20
I. 3.3. Hidroloģija	20
I. 3.4. Augšnes.....	21
I. 3.5. Ainava.....	21
I. 4. TERITORIJAS SOCIĀLĀS UN EKONOMISKĀS SITUĀCIJAS APRAKSTS	22
I. 4.1. Iedzīvotāji (pastāvīgie iedzīvotāji, zemes īpašnieki, kuri pastāvīgi nedzīvo aizsargājamā teritorijā, apmeklētāji), apdzīvotas vietas, nodarbinātība	22
I. 4.2. Pašreizējā un paredzamā antropogēnā slodze uz aizsargājamo teritoriju.	22
I. 4.3. Teritorijas izmantošanas veidi.....	23
I. 4.3.1. Lauksaimniecība.....	23
I. 4.3.2. Makšķerēšana	23
I. 4.3.3. Tūrisms un atpūta	23
II. TERITORIJAS NOVĒRTĒJUMS	24
II. 1. TERITORIJAS KĀ VIENOTA DABAS AIZSARDZĪBAS VĒRTĪBA UN FAKTORI, KAS TO IETEKMĒ, TAI SKAITĀ IESPĒJAMO DRAUDU IZVĒRTĒJUMS	24
II. 2. TERITORIJAS AINAVISKAIS NOVĒRTĒJUMS	25
II. 3. BIOTOPI.....	25
II. 4. SUGAS	27
II. 4.1. Augu sugas	27
II. 4.2. Zīdītāji	28
II. 4.3. Putni	28
II. 4.3. Bezmugurkaulnieki	29
II. 4.4. Zivis, rāpuļi, abinieki	29
II. 5. CITAS VĒRTĪBAS TERITORIJĀ UN TĀS IETEKMĒJOŠIE FAKTORI	29
II. 6. TERITORIJAS VĒRTĪBU APKOPOJUMS UN PRETNOSTATĪJUMS.....	29
III. INFORMĀCIJA PAR TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANU.....	31
III 1. TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS ILGTERMIŅA UN ĪSTERMIŅA MĒRĶI 2007.-2017. APSAIMNIEKOŠANAS PERIODAM.....	31
III. 1. TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS IDEĀLIE JEB ILGTERMIŅA MĒRĶI.....	31
III 1.2. TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS ĪSTERMIŅA MĒRĶI PLĀNĀ APSKATĪTĀJAM APSAIMNIEKOŠANAS PERIODAM.....	31
III 2. APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI	32
III 2.1. Apsaimniekošanas pasākumu apraksts	37
III. 3. NEPIECIEŠAMIE GROZĪJUMI PAGASTU TERITORIJAS PLĀNOJUMOS	39

III. 4. INDIVIDUĀLO AIZSARDZĪBAS UN IZMANTOŠANAS NOTEIKUMU PROJEKTS UN ZONĒJUMS.....	39
III. 4.1. Priekšlikumi teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektam.....	39
III. 4.2. Ieteicamais dabas lieguma funkcionālais zonējums	43
IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI.....	44
PIELIKUMS	46

KOPSAVILKUMS

Dabas liegums „Lielupes palieņu pļavas” atrodas Latvijas vidusdaļā, Jelgavas pilsētas un Jelgavas rajona Ozolnieku novada un Jaunsvirlaukas pagasta teritorijā (1. attēls. 5. lpp). Valsts nozīmes dabas liegums dibināts 1999. gadā, 2004. gadā liegums paplašināts, pievienojot tam vēl divas palieņu pļavu teritorijas 97 ha platībā.

Lieguma dibināšanas mērķis – saglabāt dabiskās palieņu pļavas Lielupes krastos. Kopš 2004.gada. dabas liegums ir iekļauts Eiropā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā *NATURA2000* (kods LV0523100), kā savvaļas putnu, dabisko biotopu un augu sugu aizsardzībai nozīmīgas platības Latvijā. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas platība ir 352 ha.

Dabas aizsardzības plānu apsaimniekošanas periodam no 2003. līdz 2008. gadam toreizējai lieguma teritorijai 2002. gadā izstrādāja SIA „*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (tagadējā Vides ministrija) pasūtījuma. Plāns apstiprināts ar Vides ministrijas 01. 03. 2005. rīkojumu Nr. 90.

2006. gadā Latvijas Dabas fonds, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 234 (28.03.2006.) „Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”, atjauno dabas aizsardzības plānu dabas liegumam. Plāna izstrādi finansēja Dabas aizsardzības pārvalde *LIFE-Nature* projekta „Latvijas palieņu pļavu atjaunošana ES prioritāro sugu un biotopu saglabāšanai” (turpmāk – projekts „Latvijas palieņu pļavu atjaunošana”) ietvaros. Izstrādes laikā veikta teritorijas papildus izpēte.

DA plāna atjaunošanas nepieciešamību nosaka teritorijas robežu izmaiņas 2004. gadā un arī normatīvo aktu prasību izmaiņas, kas skar DA plānu izstrādes jomu.

Dabas liegumā līdz šim konstatētas 27 īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas, kā arī trīs ES Biotopu direktīvā minētie biotopi – eitrofas augsto lakstaugu audzes (ar dižzirdzeni; kods 6430) un mēreni mitras pļavas (kods 6510). Liegums ir nozīmīga tārtiņveidīgo putnu ligzdošanas vieta un migrējošo ūdensputnu atpūtas vieta. Par galvenajām dabas vērtībām liegumā uzskatāmas dabiskās palieņu pļavas, kas nodrošina biotopus lielajai putnu daudzveidībai.

Kā vērtīgs biotops, nozīmīga putnu ligzdošanas vieta un reto augu sugu atradne, teritorija iekļauta Pasaules Dabas fonda (WWF) Latvijas dabas aizsardzības plāna vērtīgo vietu sarakstā un „*CORINE biotopes*” projekta vietu sarakstā.

Izstrādājot plānu, galvenais uzdevums ir saskaņot dabas aizsardzības, rekreācijas un reģiona attīstības intereses, nodrošinot teritorijas vērtību saglabāšanu un izveidošanas mērķu sasniegšanu. Saskaņojot intereses, prioritāte ir dabas aizsardzība.

Darbu uzsākot, tika organizēta informatīvā sanāksme, kuras laikā ieinteresētās puses iepazīstināja ar projektā „Latvijas palieņu pļavu atjaunošana” paveikto, kā arī informēja par DA plāna izstrādes uzsākšanu. Sanāksmē piedalījās

ar lieguma teritorijas pārvaldi un izmantošanu saistīto organizāciju pārstāvji, zemes īpašnieki un valdītāji. Informatīvās sanāksmes protokols - 1.1. pielikumā.

Plāna izstrādes gaitā, Vides ministrijas pakļautībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde, Sindras Elksnes personā, pārraudzīja dabas aizsardzības plāna izstrādi un tā atbilstību (28.03.2006.) MK noteikumiem Nr. 234, izveidojot uzraudzības grupu. Uzraudzības grupas sanāksmēs dalībnieki tiks informēti par padarīto, precizējot neskaidrības, apspriežot darba grupas ieteikto aizsardzības režīmu un perspektīvo teritorijas zonējumu. Sanāksmju dalībnieku saraksti, sanāksmju norises protokoli un sabiedriskās apspriešanas pārskats ietverti 1.2. – 1.6. pielikumā.

DA plāns dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas” izstrādāts 10 gadiem. Plānā sniegta zinātniski pamatota informācija par lieguma teritorijas dabas vērtībām un galvenajiem īpaši aizsargājamās teritorijas ietekmējošajiem faktoriem. Plānā konspektīvi apkopota un analizēta informācija, literatūras sarakstā norādot, kur iespējams iepazīties ar detalizētu informāciju. Dabas aizsardzības plāna pielikumos ietvertā kartogrāfiskā materiāla pamatnes ir Latvijas Republikas Valsts Zemes dienesta īpašums.

Dabas aizsardzības plānā ietvertie apsaimniekošanas pasākumi ir sadalīti vairākās grupās. Administratīvie pasākumi ietver lieguma robežu iezīmēšanu dabā un robežzīmju uzturēšanu, kā arī grozījumu veikšanu esošajos teritoriālpļānojumos. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumi ietver palienes pļavu atjaunošanu cērtot krūmus un to uzturēšanu, pļaujot un / vai ganot. Atpūtas infrastruktūras labiekārtošanas pasākumi ietver barjeru, atpūtas vietas, skatu torņa, skatu platformas un informācijas stendu ierīkošanu. Sabiedrības izglītošanas pasākumu ietvaros paredzēts informēt potenciālos lieguma apmeklētājus par lieguma vērtībās un pastāvošajiem ierobežojumiem, ievieojot attiecīgo informāciju pašvaldību mājaslapās Internet tīmeklī. Papildus ir paredzēts izdot bukletu un dabas aizsardzības plāna populārzinātnisko apkopojumu, kas tiks izplatīts lieguma zemes īpašniekiem. Monitoringa pasākumi ietver reto un īpaši aizsargājamo biotopu un sugu stāvokļa novērtējumu un atpūtas infrastruktūras stāvokļa monitoringu.

Dabas lieguma teritorija ir viendabīga – vairāk kā 95 % no lieguma platības veido dažādi apsaimniekotas dabiskas palieņu pļavas, pavisam nelielu tā daļu veido apbūve un pagalmi. Ņemot vērā, ka pļavu biotopiem ir nepieciešami līdzīgi apsaimniekošanas pasākumi un arī to, ka apbūvētajās teritorijās un pagalmos nav bioloģisku vērtību, kuras būtu nepieciešams aizsargāt, dabas liegumā ir izdalītas divas funkcionālās zonas – dabas lieguma zona ar sezonas liegumu Pils salā, kurā ietilpst visi palieņu pļavu biotopi, un neitrālā zona, kas ietver apbūvi un pagalmus.

I. Aizsargājamās teritorijas apraksts

I. 1. vispārēja informācija par aizsargājamo teritoriju

I. 1.1. Atrašanās vieta, ģeogrāfiskās koordinātas, platība

Dabas liegums „Lielupes palienes pļavas” atrodas Latvijas vidusdaļā un ietilpst Jelgavas pilsētā un Jelgavas rajona Ozolnieku novada un Jaunsvirlaukas pagasta teritorijā. Lieguma platība ir 353 ha.

Lieguma teritoriju veido četras palieņu pļavu platības Lielupes krastos. No tām pirmā (211 ha) atrodas Pils salā un pieguļošajā teritorijā Lielupes labajā krastā; otrā (50 ha) – Lielupes kreisajā krastā starp tās pietekām Vircavu un Platoni. Trešā teritorija (25 ha) ietver pļavas Lielupes labajā krastā uz dienvidiem no valsts nozīmes ceļa A8 Rīga-Jelgava; ceturrtā (67 ha) – pļavas kreisajā krastā starp Lielupi un Kārniņu ceļu (1. att. 5 lpp.).

Dabas lieguma robežas apraksts, shēma un robežpunktu koordinātas – 2.pielikumā.

Lieguma teritorijas ģeogrāfiskās koordinātas Latvijas koordinātu sistēmā (LKS 92):

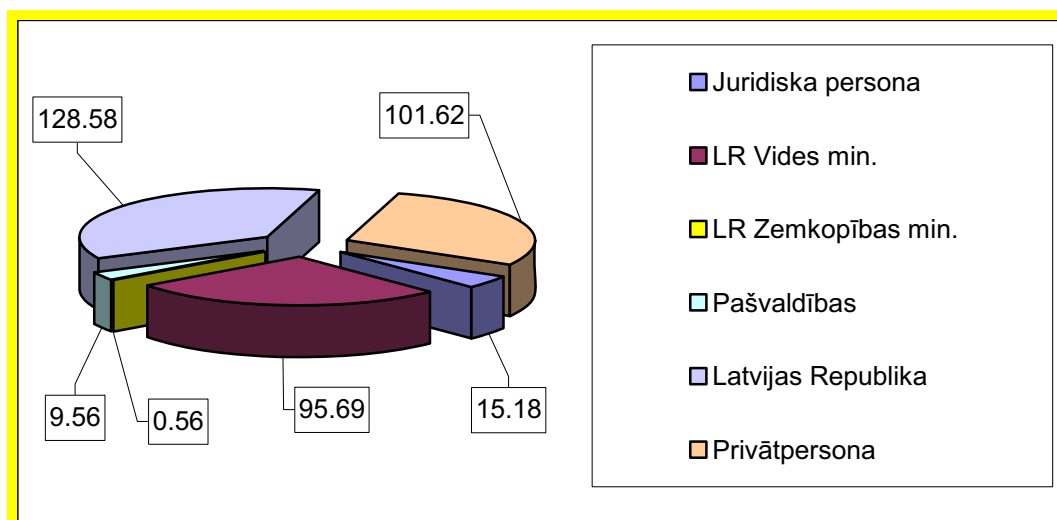
X	483430;
Y	279550.

Dabas liegums ir viegli pieejams, tas atrodas apdzīvotās un tautsaimniecībā izmantojamās platībās – Jelgavas pilsētā, lieguma tiešā tuvumā atrodas valsts nozīmes autoceļš, kā arī intensīvi izmantoti vietējas nozīmes ceļi. Dabas liegums veido “zaļās” salas intensīvi lauksaimniecībā un apbūvē izmantojamās platībās, paaugstinot Jelgavas pilsētas un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību un palielinot vides kvalitāti. Kopā ar Lielupi, palieņu pļavas veido vienoti funkcionējošu sistēmu, ko fragmentē apbūve un lauksaimniecībā intensīvi izmantotas zemes.

I. 1.2. Zemes lietošanas veidi (raksturojums un zemes īpašuma formu apraksts)

Dabas lieguma teritorija (352 ha) sastāv no 70 kadastra vienībām, pilns kadastra vienību saraksts apkopots 3.1. pielikumā. Privātpersonām liegumā pieder kopumā 101.62 ha zemes, ko veido 31 kadastra vienība, juridiskām personām – 15,18 ha (4 kadastra vienības) Latvijas valstij – 102.6 ha (24 kadastra vienības), LR Zemkopības ministrijai – 0,56 ha (2 kadastra vienības), bet LR Vides ministrijai – 95,69 ha (1 kadastra vienība). Savukārt pašvaldībai pieder 35,54 ha zemes (8 kadastra vienības). Zemes īpašuma formu sadalījums pēc platībām parādīts 2. attēlā (11. lpp.), zemes īpašumu veidi lieguma teritorijā parādīti 3.2. pielikuma kartē.

Lieguma teritorijas lielāko daļu aizņem pļavas, stipri mazākas platības veido ar krūmiem aizaugušas pļavas, kā arī Lielupes akvatorija (lieguma 1. ter.). Pavisam niecīgas platības liegumā veido apbūve un dārzi. Zemes lietošanas veidi parādīti 3.3. pielikuma kartē.

2. attēls. Zemes īpašuma formu sadalījums pa platībām (ha) dabas lieguma teritorijā

I. 1.3. Pašvaldību teritoriju plānojumos noteiktā teritorijas izmantošana un atļautā un plānotā izmantošana

I un II teritorija

Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums apstiprināts ar Jelgavas Domes 1999. gada 20. maija lēmumu Nr. 14/1, grozījumi plānojumā apstiprināti ar Jelgavas Domes 2003. gada 18. septembra lēmumu Nr. 13/14.

Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma perspektīvajā zonu iedalījumā lielākā lieguma teritorija apzīmēta kā dabas pamatne. Šajā teritorijā ir pieļaujama tikai teritorijas labiekārtojumu būve. Pie Platones un Vircavas upēm nākotnē ir paredzēta organizētu peldvietu izveidošana. Platības Pils salas dienvidos, kur atrodas LR Zemkopības ministrijas pārziņā esošie (Latvijas Lauksaimniecības Universitāte), kā arī citām juridiskām un fiziskām personām piederošie zemes gabali, teritorijas plānojumā apzīmēta kā sabiedrisko un darījumu teritoriju apbūve.

Negatīva ietekme uz dabas lieguma tālāko attīstību un apsaimniekošanu var būt Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumā paredzētajam Jelgavas apvedceļam, kurš šķērsotu lieguma I teritoriju. Izbūvējot šo apvedceļu, paredzēts būvēt tiltu pār Lielupi un Driksu. Tilta būvēšanai paredzētās platības plānojumā noteiktas kā rekreācijas un sabiedriskas nozīmes teritorijas. Teritorijas plānojums noteic, ka pirms apvedceļa būvēšanas jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, ietverot ietekmes uz *NATURA2000* teritorijas novērtējumu.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā – 2006. gadā, dabā netiek realizēta infrastruktūras un darījumu teritorijas apbūve dabas lieguma I teritorijā – Pils salā. Konkrētais teritorijas plānojums ir spēkā līdz 2010. gadam.

III teritorija

Ozolnieku novada teritorijas plānojums gala redakcijā apstiprināts ar 2006. gada 11. maija padomes sēdes lēmumu (prot. Nr. 5, § 2) un nosūtīts uz apstiprināšanu Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā. Plānojumā dabas lieguma teritorija apzīmēta kā dabas liegums. Zemes izmantošanas veids – lauksaimniecība.

IV teritorija

Jaunsvirlaukas pagasta teritorijas plānojums apstiprināts ar 2005. gada 19. aprīļa pagasta padomes sēdes lēmumu (prot. Nr. 6), stājās spēkā 2005. gada 26. aprīlī. Plānojumā dabas lieguma teritorija apzīmēta kā agrotehniskā teritorija, noteiktais zemes izmantošanas veids – lauksaimnieciskā darbība.

I. 1.4. Esošais funkcionālais zonējums

Spēkā esošajā dabas lieguma dabas aizsardzības plānā ieteikts lieguma teritorijas dalījums trīs funkcionālajās zonās: stingrā režīma zona, regulējamā režīma zona un dabas lieguma zona. Jāatzīmē, ka zonējums attiecas tikai uz daļu pašreizējā dabas lieguma. Dabas aizsardzības plāns ir apstiprināts Vides ministrijā 01.03.2005. ar rīkojumu Nr. 90, bet līdz šim nav izstrādāti un apstiprināti dabas lieguma individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

I. 1.5. Aizsardzības un apsaimniekošanas īsa vēsture

Ar 1991. gada 12. jūlija Jelgavas pilsētas Tautas deputātu padomes 11. sesijas lēmumu Lielupes piekrastes pļavām piešķirts vietējas nozīmes ornitoloģiskā lieguma statuss. Ar šo lēmumu apstiprināts arī lieguma apsaimniekošanas režīms.

Jelgavas palienes pļavu vietējas nozīmes dabas liegums izveidots 1991. gadā, lai aizsargātu un saglabātu putnu daudzveidību. Savukārt ar Latvijas republikas Vides aizsardzības komitejas 1992. gada 15. decembra rīkojumu Nr. 7 "Par īpaši aizsargājamo dabas objektu aizsardzības nodrošināšanu pilsētu zemēs" lieguma teritorija Pils salā iekļauta to objektu sarakstā, kuru teritorijās nav atjaunojamas bijušo zemes īpašnieku un viņu mantinieku zemes īpašuma tiesības un kuru zemes nav nododamas īpašumā.

Valsts nozīmes dabas liegums „Lielupes palienes pļavas” 255 ha platībā (I un II teritorijas) dibināts 1999. gadā (MK 15.06.1999. noteikumi Nr. 212 par dabas liegumiem, p. 1.85.). Dibināšanas mērķis – saglabāt dabiskās pļavas Lielupes krastos. Lieguma robeža mainīta ar MK 08.04.2004. noteikumiem Nr. 226 „Grozījumi Ministru kabineta 1999. gada 15. jūnija noteikumos Nr. 212 „Noteikumi par dabas liegumiem” – liegumam pievienotas III un IV teritorija. Lieguma platība tādējādi palielināta līdz 352 ha.

Kā vērtīgs biotops un nozīmīga putnu ligzdošanas vieta dabas liegums ir iekļauts WWF Latvijas dabas aizsardzības plāna vērtīgo teritoriju sarakstā (Dabas aizsardzības plāns Latvijai, 1992). Dabas liegums ir arī putniem starptautiski nozīmīga vieta (kods 027).

Dabas liegums ietverts „CORINE biotopes” projekta vietu sarakstā (kods V54220500).

2001. un 2002. gadā dabas lieguma I un II teritorija apsekoja ekspertes Inga Straupe, Ieva Rove un Liene Salmiņa, LDF projekta “Pļavu inventarizācija Latvijā” ietvaros.

2001. gadā lieguma I un II teritorija apsekota projekta “Latvijas īpaši aizsargājamo teritoriju sistēmas saskaņošana ar EMERALD/NATURA 2000 aizsargājamo teritoriju tīklu” ietvaros.

2002. gadā dabas liegumam izstrādāts dabas aizsardzības plāns (izstrādātājs – SIA „ELLE”), plānu apstiprināja Vides ministrija ar 01. 03. 2005. rīkojumu Nr. 90.

Akcijas „Iesaki teritoriju” ietvaros saņemts pieteikums par palieņu pļavu pievienošanu liegumam, kuras atrodas uz pussalas pie Vircavas ietekas Lielupē. Galvenās vērtības ir augsta bioloģiskā daudzveidība šajās pļavās (t. sk. putnu sugu daudzveidība – minēti ormanīši, griezes, melnās puskuitalas) un Zemgales līdzenumam raksturīgā ainava. Apsekojot šīs teritorijas 2003. gada vasarā, Lielupes labajā krastā (tilta tuvumā) konstatēti *NATURA* 2000 biotopi – mēreni mitras pļavas (kods 6510) un palieņu pļavas (6450). Savukārt Lielupes kreisajā krastā konstatēts viens vērtīgs pļavu fragments; apkārtējās pļavas – nozīmīgas putniem, mērķtiecīgi apsaimniekojot – potenciāli vērtīgi biotopi. Šīs pļavas liegumam 2004. gadā pievienotas kā III un IV teritorija.

Vēsturiski tagadējā lieguma teritorijā ir bijušas pļavas un ganības, kas regulāri noganītas un pļautas. Visaktīvāk tika apsaimniekota Pils sala, kur līdz pat ~ 1986. gadam atradās Latvijas Lauksaimniecības Universitātes mācību lauki. Šeit tika arts, pļauts, ecēts, tika ganīti lopī. Par to liecina liegumā esošās atmatas, krūmāji un parastās usnes lauki. Sākot ar 1986. gadu Pils salas apsaimniekošana krasī samazinājās līdz dažu govju ganīšanai salas vidusdaļā. Pēdējos piecus gadus Pils sala netiek apsaimniekota. Pilssalai pretim esošā lieguma teritorija gar Kalnciema ielu šobrīd tiek apsaimniekota fragmentāri, šeit tiek pļauti un noganīti atsevišķas pļavu fragmenti.

Lieguma II teritorija starp Vircavas un Platones upēm tiek daļēji noganīta un pļauta vēl šobrīd, lieguma III un IV teritorija tiek regulāri pļautas.

I. 1.6. Kultūrvēsturiskais raksturojums

Pils salā lieguma teritorijā līdz šim nav veikti nekādi nopietni arheoloģiskie izrakumi, tāpēc par šo teritoriju vēsturiskās liecības sniedz tikai rakstiski avoti. Pils sala ir vieta, no kuras aizsākusies Jelgavas pilsētas veidošanās. Šeit 1265. gadā Livonijas ordeņa mestrs Konrāds no Mandernas pavēlēja celt pili, kur ordeņa brāļiem patverties no zemgaļiem. Ap 14. gs. vidu pie pils jau izveidojās apmetne un vietējo iedzīvotāju aprītē parādījās nosaukums Jelgava, bet 1573. gadā Jelgavai piešķīra viduslaiku pilsētas tiesības un ģerboni.

Tieši blakus lieguma teritorijai uz Pils salas atrodas Jelgavas pils, kurai ir sena vēsture. To kādreizējās Livonijas ordeņa pils vietā sāka būvēt 1738. gadā un būvniecību ar pārtraukumu turpināja līdz pat 1772. gadam. Pils ir vairākkārt degusi, pārbūvēta un postīta. Mūsdienās pilī atrodas Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU).

Pēc vēsturnieka A. Tomašūna sniegtās informācijas Pils salas Z galā 19. gs. sākumā bijusi uzcelta skanste, līdzīga atradās arī pie Iecavas upes ietekas Lielupē. Tomēr, kā liecina VKPAI 2006. gadā sniegtā informācija, šie arheoloģiskie objekti līdz šim nav pētīti un nav iekļauti aizsargājamo objektu skaitā.

Saskaņā ar Brāļu kapu komitejas Jelgavas nodaļas sniegto informāciju, 2004. gadā Pils salas ziemeļos atrastas 16 II Pasaules kara beigās nogalinātu Jelgavas iedzīvotāju mirstīgās atliekas, tās izraktas un pārāpbedītas. Pastāv aizdomas, ka izraktās atliekas, nav vienīgās un, ka 1944. gadā nogalinātie jelgavnieki esot apraksti arī pretī “Jelgavas kuģiniekam”.

I. 1.7. Valsts un pašvaldības institūciju funkcijas un atbildība

Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" pārvaldes un apsaimniekošanas kārtību nosaka Latvijas Republikas likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām": par teritorijas apsaimniekošanu atbildīgs ir zemes īpašnieks vai lietotājs (24. pants), tā kā liegumam nav savas pārvaldes institūcijas, teritorijas pārvaldi realizē pašvaldības (25. pants).

Dabas aizsardzības pārvalde pārrauga dabas aizsardzības plāna izstrādi un veicina tā ieviešanu, kā arī koordinē dabas lieguma pārvaldi un apsaimniekošanas pasākumus, jo tā pārvaldes nodrošināšanai nav izveidota sava administrācija. Teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrādi pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas veic Vides ministrijas Dabas aizsardzības departaments.

Dabas lieguma aizsardzības un izmantošanas noteikumu ievērošanas kontroli veic Valsts Vides dienesta Vides kontroles un uzraudzības departaments un Valsts Vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde.

Zemkopības ministrijas pārraudzībā esošā Lauku atbalsta dienesta Zemgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un administrē Eiropas Savienības, kā arī valsts atbalstu laukiem un lauksaimniecībai.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra organizē un koordinē aizsargājamo teritoriju monitoringu.

- I. **2. Normatīvo aktu normas, kas tieši attiecas uz aizsargājamo teritoriju, tai skaitā pašvaldību saistošie noteikumi, kuri attiecas uz teritoriju**

Latvijas dabas aizsardzības politika

Vides politikas plāns Latvijai. Akceptēts Ministru Kabinetā (turpmāk MK) 25. 04. 19952.

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma. Akceptēta MK 16. 05. 2000.

Vides un dabas aizsardzība

Likums "Par vides aizsardzību" (06.08.1991., grozījumi 10.01.1997., 22.05.1997., 20.06.2000., 20.12.2001., 24.10.2002., 15.05.2003. un 07.04.2004.) nosaka resursu ilgtspējīgu izmantošanu, valsts pārvaldes institūciju un pašvaldību institūciju kompetenci vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, Latvijas Republikas iedzīvotāju tiesības uz kvalitatīvu dzīves vidi, Latvijas Republikas iedzīvotāju pienākumus vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, sabiedrības tiesības saņemt informāciju par vidi un piedalīties ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā.

Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993., grozījumi 05.08.1997., 30.10.1997., 28.02.2002., 12.12.2002., 20.11.2003. un 15.09.2005.) definē aizsargājamo teritoriju kategorijas (arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas) un definē iespējas tām izstrādāt dabas aizsardzības plānus, individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Likuma 33. panta 2. daļa nosaka, ka "valstij un pašvaldībām piederošā un piekrītošā zeme dabas rezervātos, dabas liegumos un citu aizsargājamo teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma un regulējamā režīma zonās nav privatizējama vai atsavināma", savukārt 35. panta 1. daļa nosaka, ka "valstij ir pirmpirkuma tiesības uz zemi aizsargājamās teritorijās, izņemot zemi neitrālajās zonās".

Likuma 43. panta 6. daļa nosaka, ka "ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai".

"Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (MK noteikumi Nr. 415, 22.07.2003., grozījumi 26.10.2004. MK noteikumi Nr. 898, 08.11.2005. MK noteikumi Nr. 838) – nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.

² Šeit un turpmāk apakšnodalā, likumdošanas akta pieņemšanas vai grozīšanas datums Saeimā vai Ministru Kabinetā

Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā (MK noteikumi Nr. 199., 28.05.2002., izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. panta otro daļu) - nosaka kritērijus, kas piemērojami Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanai Latvijā.

"Noteikumi par dabas liegumiem" (MK noteikumi Nr. 212., 15.06.1999., grozījumi Nr. 270 26.06.2001., Nr. 586 21.10.2003., Nr. 266 08.04.2004., Nr. 704 10.08.2004. un Nr. 995 30.11.2004.) nosaka dabas lieguma robežas un teritorijas aizsardzības statusu. Lielupes palieņu pļavām piemērots Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statuss - dabas liegums, 352 ha platībā.

"Sugu un biotopu aizsardzības likums" (16.03.2000., grozījumi 15.09.2005.) regulē sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, veicina populāciju un biotopu saglabāšanu, kā arī regulē īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību. Likums nosaka valsts pārvaldes un institūciju kompetenci, un zemes īpašnieku un pastāvīgo lietotāju pienākumus un tiesības sugu un biotopu aizsardzībā, kā arī nepieciešamību veikt sugu un biotopu monitoringu.

"Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" (MK noteikumi Nr. 396 14.11.2000. grozījumi Nr.627 27.07.2004.) nosaka sugu sarakstu, kurā iekļautas apdraudētās, izzūdošās vai retās sugas, vai arī sugas, kuras apdzīvo specifiskus biotopus. Dabas liegumā līdz šim konstatētas 27 sugas, kas ir ietvertas šajā sarakstā.

"Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" (MK noteikumi Nr. 421, 05.12.2000., grozījumi Nr.61 25.01.2005.) nosaka biotopu sarakstu, kurā iekļauti Latvijā apdraudēti vai reti biotopi.

"Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu" (MK noteikumi Nr. 153, 21.02.2006.) nosaka Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu.

"Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)" (MK noteikumi Nr. 455, 06.06.2006.) nosaka: 1) kārtību, kādā novērtējama to paredzēto darbību ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000), kuru īstenošanai nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums; 2) ziņojuma par kompensējošo pasākumu piemērošanu saturu, kā arī kārtību, kādā ziņojumu nosūta Eiropas Komisijai; 3) kārtību, kādā sagatavo informatīvo ziņojumu par paredzēto darbību vai plānošanas dokumenta īstenošanu un iesniedz to Ministru kabinetā lēmuma pieņemšanai.

"Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi" (MK noteikumi Nr. 45, 30.01.2001., grozījumi Nr.378 31.05.2005.) definē mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību un to aizsardzības nosacījumus.

"Noteikumi par zaudējumu atlīdzību par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu un biotopu iznīcināšanu vai bojāšanu" (MK noteikumi Nr. 117, 13.03.2001) nosaka zaudējumu atlīdzināšanas kārtību, atlīdzības lielumu un sugu sarakstu, par kuru iznīcināšanu jāatlīdzina zaudējumi.

"Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes" (MK noteikumi Nr. 717, 29.08.2006.) nosaka kārtību koku ciršanai ārpus meža zemes.

Makšķerēšana

"Zvejniecības likums" (12.04.1995., grozījumi 05.08.1997., 01.10.1997., 17.02.2000., 18.10.2001., 19.06.2003., 30.10.2003., 30.09.2004. un 26.05.2005.) regulē Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, teritoriālo jūras ūdeņu un ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursu iegūšanu, izmantošanu, pētīšanu, saglabāšanu, pavairošanu un uzraudzīšanu. *Tauvas josla — sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju vai kuģošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem.* Privātīpašumos tauvas joslas platums ir 4 m, pārējos – 10 m.

"Licencētas amatierzvejas – makšķerēšanas kārtība Latvijas Republikas ūdeņos" (MK noteikumi Nr. 349, 15.09.1998.) nosaka kārtību, kādā veicama licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas, arī licencēto zemūdens medību un licencētās vēžošanas – ieviešana un kontrole, kā arī konkrētās ūdenstilpes licencētās makšķerēšanas nolikuma izstrāde.

Šie noteikumi attiecināmi uz visām Latvijas Republikas iekšējām ūdenstilpēm, arī iznomātām un privātām, kā arī jūras piekrastes ūdeņiem, izņemot ūdeņus, kas tiek izmantoti specializētai zivkopībai un mākslīgai zivju pavairošanai.

"Makšķerēšanas noteikumi" (MK noteikumi Nr. 67, 13.02.2001.) nosaka kārtību, kādā fiziskās personas var nodarboties ar amatierzveju — makšķerēšanu, kā arī ar zemūdens medībām, vēžu un citu ūdens bezmugurkaulnieku ieguvī rekreācijas vai sporta nolūkā ar šajos noteikumos atļautiem makšķerēšanas rīkiem Latvijas Republikas ūdeņos.

Makšķerēšana īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ūdeņos notiek saskaņā ar šiem noteikumiem un attiecīgo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Aizsargjoslas

"Aizsargjoslu likums" (05.02.1997., grozījumi 21.02.2002., 19.06.2003., 22.06.2005.) likums nosaka aizsargjoslu veidus un funkcijas, aizsargjoslu izveidošanas pamatprincipus, uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību, saimnieciskās darbības ierobežojumus aizsargjoslās. Lauku apvidos Lielupei noteikta aizsargjosla ne mazāk kā 300 m katrā krastā, bet blīvi apdzīvotās vietās – saskaņā ar teritoriālpilnplānošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, bet ne mazāk kā 20 metrus plata josla katrā krastā. Lielupei Jelgavas teritorijas plānojumā noteiktā aizsargjosla ir 100m abos krastos.

"Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika" (MK noteikumi Nr. 284, 04.08.1998.) regulē aizsargjoslu noteikšanas kārtību, apzīmēšanu dabā, vides aizsardzības prasības aizsargjoslās.

"Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs" (MK noteikumi Nr. 258, 13.05.2003.) nosaka ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs.

Meliorācija

"Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi" (MK noteikumi Nr. 272, 08.04.2004.) nosaka prasības, kādas zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro valsts, valsts nozīmes, pašvaldības, koplietošanas vai viena īpašuma meliorācijas sistēmu izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā.

Tūrisms

"Tūrisma likuma" (17.09.1998., grozījumi 07.10.1999., 24.01.2002. un 27.02.2003.) mērķis ir radīt tiesisku pamatu tūrisma nozares attīstībai Latvijā, noteikt kārtību, kādā valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības un uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības) darbojas tūrisma jomā, un aizsargāt tūristu intereses. Likums definē, ka dabas tūrisms ir tūrisma veids, kura mērķis ir izziņāt dabu, apskatīt raksturīgas ainavas, biotopus, novērot augus un dzīvniekus dabiskajos apstākļos, kā arī izglīties dabas aizsardzības jautājumos, savukārt kultūras tūrisma galvenais mērķis ir iepazīšanās ar kultūrvēsturisko mantojumu un ievērojamām vietām.

Teritoriju plānojumi, īpašums

"Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" (MK noteikumi Nr. 883, 19.10.2004.) nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un detālplānojuma sastāvdaļas, to sagatavošanas, sabiedriskās apspriešanas, spēkā stāšanās, likumības izvērtēšanas, ievērošanas pārraudzības un darbības apturēšanas kārtību, kā arī vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma grozīšanas kārtību. Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums apstiprināts 1999. g. 20. maijā (lēmuma Nr. 14/1), grozījumi plānojumā apstiprināti 2003. g. 18. septembrī (lēmuma Nr. 13/14). Ozolnieku novada teritorijas plānojums apstiprināts 2006. g. 11. maijā (padomes sēdes lēmuma prot. Nr. 5, § 2) un nosūtīts uz apstiprināšanu Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā. Jaunsvirlaukas pagasta teritorijas plānojums apstiprināts 2005. g. 19. aprīlī (padomes sēdes lēmuma prot. Nr. 6).

30.06.2005. LR Saeimā pieņemts, spēkā stājies 01.01.2006. likums **"Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos"**. Likumā atrunātas iespējas saņemt vienreizēju kompensāciju vai mainīt zemes gabalu.

Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās saistības

Eiropas Savienības **Putnu** (Council Directive 79/409/EEC) un **Biotopu** (Council Directive 92/43/EEC) **direktīvās** paredzēts, ka dalībvalstīm jāizveido aizsargājamo dabas teritoriju tīkls (NATURA 2000), kas direktīvu pielikumos minētajām sugām un biotopiem nodrošina atbilstošu aizsardzību. Dabas lieguma teritorija atbilst NATURA 2000 aizsargājamo dabas teritoriju nosacījumiem un kritērijiem.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas 1998. gada 25. jūnija **Orhūsas konvencija** (26.04.2002) par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Orhūsas konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību Latvijā pieņemta un apstiprināta ar likumu "Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību" (31.08.1995). Šīs konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana.

Bonnas 1979. gada **konvencija "Par migrējošo savvaļas dzīvnieku aizsardzību"** (11.03.1999). Puses atzīst migrējošo sugu saglabāšanas nozīmīgumu un šim mērķim lietojamo pasākumu saskaņošanu starp areāla valstīm, un, kur tas iespējams un ir mērķtiecīgi, sevišķu uzmanību veltot tām migrējošām sugām, kuru aizsardzības statuss ir nelabvēlīgs, kā arī veicot pasākumus, kas nepieciešami šādu sugu vai to dzīves vides saglabāšanai.

Bernes 1979. gada **konvencija "Par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu"** (17.12.1996). Šīs Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, kā arī veicināt šādu sadarbību. Īpašs uzsvars likts uz apdraudētajām un izzūdošajām sugām, tai skaitā apdraudētajām un izzūdošajām migrējošajām sugām.

ES direktīvas

Eiropas Padomes Direktīva 79/409/EEC **"Par savvaļas putnu aizsardzību"** (02.04.1979.). Dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai saglabātu migrējošo sugu populācijas tādā līmenī, kas atbilst īpašajām ekoloģiskajām, zinātniskajām un kultūras prasībām, tai pašā laikā ņemot vērā ekonomiskās un rekreācijas vajadzības, vai regulēt šo sugu populāciju lielumu atbilstībā šim līmenim. Dabas liegumā konstatētas 20 putnu sugas, kas ir minētas šīs Direktīvas pielikumos.

Eiropas Padomes Direktīva 92/43/EEC **"Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību"** (21.05.1992). Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. Dabas liegumā konstatēti divi Eiropas mērogā aizsargājami biotopu veidi.

Direktīvas paredz, ka katrai dalībvalstij ir jāizveido aizsargājamo dabas teritoriju tīkls (saukts par *NATURA 2000*), kas nodrošinātu direktīvu pielikumos minēto sugu un biotopu adekvātu aizsardzību. Katra Eiropas Savienības dalībvalsts ir atbildīga par *NATURA 2000* vietu aizsardzības nodrošināšanu.

Ar 2005. gada 15. septembra grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” dabas liegums „Lielupes palienes pļavas” apstiprināts par *NATURA 2000* vietu (kods LV0523100). Liegums ietverts teritoriju grupā, kas noteiktas atbilstoši ES direktīvai “Par savvaļas putnu aizsardzību” (79/409 EEK) un direktīvai „Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” (92/43 EEK).

I. 3. Teritorijas fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

I. 3.1. Klimats

Klimatiskos apstākļus Jelgavas pilsētā ietekmē apkārtnes līdzenais reljefs. Lielupes baseinu, kura palienē atrodas Jelgava būtiski ietekmē arī Rīgas jūras līča

tuvums, tāpēc klimats ir mēreni kontinentāls. Valdošie vēji pilsētā ir DR, R. Vidējais vēja ātrums ir 6 – 7 m/s, taču 30 – 40 dienas gadā ir novērojams stiprs (>14 m/s) un brāzmais vējš. Ziemas mēnešu vidējā temperatūra ir –5,5°C, bet vasaras vidējā temperatūra ir +17°C (Jelgavas teritorijas plānojums 1999. – 2010. gadam).

Maksimālā fiksētā gaisa temperatūra ir +35°C, bet minimālā – 35°C. Laika periods, kurā diennakts vidējā temperatūra ir zemāka par 0°C ir vidēji 74 dienas. Pastāvīga sniega sega Zemgales līdzenumā parādās ap 25. decembri, bet sairst ap 20. martu (Latvijas Padomju enciklopēdija, 1984). Sniega segas biezums ir 15 – 20 cm. Visagrākās rudens salnas parādās ap 5. novembri, bet pēdējās pavasara salnas ap 13. jūniju. Atmosfēras nokrišņi ir 170 – 180 dienas gadā. Ilggadīgais vidējais nokrišņu daudzums gadā ir 600 – 650 mm (Latvijas ģeogrāfijas atlants 1999).

Dabas liegums ietilpst Piejūras zemienes un Zemgales līdzenuma klimatiskajā rajonā. Klimats samērā sauss (HTK 1.5-1.6) un silts (aktīvo temperatūru summa 1900-2000°C). Ilggadējais vidējais nokrišņu daudzums ir ~600-650 mm gadā. Jūlija vidējā gaisa t° ir +17 °C, janvāra – -5.5 °C. Bez sala periods ilgst vidēji 140-150 dienas gadā.

I. 3.2. Ģeoloģija, ģeomorfoloģija

Dabas liegums atrodas Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumā. Lieguma un tā apkārtnes reljefs ir līdzens. Lielākās lieguma daļas absolūtais augstums ir 1-2 m virs jūras līmeņa, atsevišķās vietās 3.5 m virs jūras līmeņa. Reljefu veido nelieli, lēzeni pacēlumi un ieplakas. Daļa mikroreljefa formu ir vai nu noraktas, vai izveidotas saimnieciskās darbības rezultātā. Pie Lielupes krastiem regulāras applūšanas ietekmē veidojas reljefa formas – noskalojumi un sanesumi.

Pamatiežu virsmu veido augšdevona Frānas stāva Apakšfrānas pastāva Ogres, Stipinu un Amulas svīta (smilšakmeņi, aleirolīti, māli, dolomīti, domerīti, merģeļi ar ģipšakmens starpslāņiem). Kvartāra nogulumu segas biezums mainās no 15-30 m. Lielākajā teritorijas daļā tās virsējos slāņus veido Lielupes aluviālie nogulumi (smilts, grants, aleirīti), kuru biezums mainās no dažiem centimetriem līdz vairākiem metriem. Tā kā dabas lieguma teritorija joprojām regulāri applūst, mainās arī aluviālo nogulumu slāņa biezums. Zem aluviālajiem nogulumiem un reljefa augstākajās vietās sastopami Litorīnas jūras nogulumi un Baltijas ledus ezera nogulumi – smilts un grants.

Smilšainiem nogulumiem, kas klāj lielāko daļu lieguma teritorijas, piemīt labas ūdens infiltrācijas īpašības. Līdz ar to grunts ūdeņi ir viegli piesārņojami.

Zemākajās un mitrākajās lieguma daļās norisinās pārpurvošanās un kūdras uzkrāšanās procesi.

Upes ielejas lēzenais reljefs sekmē palieņu pļavu veidošanos. Regulārie dažādu apjomu pali ilgtermiņā nodrošina palieņu pļāvām nepieciešamos ekoloģiskos apstākļus.

I. 3.3. Hidroloģija

Lieguma teritorijai cauri tek Latvijas otra pēc baseina platības lielākā upe (17 600 km² kopā ar Mūsu un Mēmeli) Lielupe. Lielupes kopgarums ir 119 km, bet

kritums tikai 10.8 m, kas nosaka upes lēno tecējumu. Pie Jelgavas Lielupes līmenis mazūdēns periodā ir 0.2 m vjl., bet attālums līdz grīvai 71 km.

Lieguma teritorija robežojas arī ar vairākām Lielupes baseina ūdenstecēm – Lielupes atteku Driksu, pils kanālu, kreisā krasta pietekām Vircavu un Platoni, kā arī labā krasta pieteku Iecavu. Jelgavā starp Lielupi un Driksu ir 4.5 km garā Pilsala, kas veido daļu lieguma I teritorijas.

Lielupe nosaka dabas lieguma teritorijas hidroloģisko režīmu. Gruntsūdeņi lieguma teritorijā ir 1.5-2 m dziļumā, pavasaros to līmenis ievērojami paaugstinās. Tas būtiski ietekmē lieguma abiotiskos un biotiskos apstākļus. Lieguma teritorija daļēji tiek drenēta ar novadgrāvju palīdzību, noteci novadot uz Lielupi, bet mazo kritumu dēļ sistēmas darbojas periodiski. Daļa novadgrāvju ir aizauguši. Lieguma teritorija, izņemot Pils salu, uzņem arī noteci no atklātajiem grāvjiem, kuri drenē daļu Jelgavas pilsētas teritorijas, uzņemot pilsētas radīto piesārņojumu. Novadgrāvju sistēma darbojas pašteces režīmā, kas nosaka to, ka, ceļoties ūdens līmenim upēs, pašteces sistēmas pārtrauc darboties, līmeņi grāvjos un kanalizācijas sistēmās paaugstinās un appludina pilsētas zemākās, pēc tam arī augstākās vietas (Jelgavas teritorijas plānojums 1999-2010). Plānojums paredz uz caurtekām izveidot ūdens līmeņa regulēšanas būves, un dažviet arī aizsargdambjus.

I. 3.4. Augsnes

Lieguma teritorija ietilpst Piejūras zemienes augšņu rajonā un atrodas vienā no visauglīgākajiem zemkopības novadiem Latvijā.

Liegumā izplatītas galvenokārt auglīgas aluviālās augsnes uz smilts cilmiežiem, kuras ir bagātas ar slāpekli un kaļķi (par to liecina liegumā sastopamas pēc barības vielām prasīgas augu sugas). Līdzienā reljefa un augstā gruntsūdeņu līmeņa dēļ notece ir minimāla, kas izraisa augsnes glejošanās un kūdras uzkrāšanās procesus reljefa pazeminājumos. Jāatzīmē, ka saimnieciskās darbības pārtraukšana daļā lieguma ar sekojošu aizaugšanas procesu izraisa pakāpenisku augsnes apstākļu pasliktināšanos.

Pēc FAO klasifikācijas lieguma teritorijā izplatītās augsnes ir *Eutric Fluvisols* un *Mollic Fluvisols* (paskaidrojumi FAO augšņu klasifikācijai 4. pielikumā).

I. 3.5. Ainava

Dabas liegums atrodas Jelgavas pilsētas un apkārtējo ciematu ieskaudā līdzenuma upju ainavā.

Teritorijas ainavas struktūras pamatu faktiski veido urbanizētas ainavas matrica, kuru sadala Lielupes un tās pieteku koridori un, kuri ieskauj izolētus palieņu pļavu fragmentus, no kuriem lielākie un dabiskākie iekļauti dabas lieguma teritorijā. Praktiski lieguma teritorijā iekļautie palienes fragmenti ir vienīgi daudz maz dabīgie Lielupes palienes posmi Jelgavas pilsētā un tās tiešā tuvumā.

Dabiskas, nemeliorētas, ik pavasari applūstošas un nekultivētas lielo līdzenumu upju ainavas Latvijas mērogā vērtējamas kā unikālas.

Pateicoties līdzienajam reljefam, liegumā dominē plašas, atklātas palieņu pļavu ainavas, kuras saposmo krūmu puduri un joslas. Krūmu platībām

palielinoties, samazinās palieņu ainaviskā vērtība. Kopumā teritorijas ainava vērtējama kā vienvēidīga.

Lieguma teritorijā novērojama vienvēidīga ainava. Pastiprināti pļavām aizaugot (Pils salas D daļa), samazinās to ainaviskā vērtība, pasliktinās skatu perspektīvas uz Jelgavas pilsētu. Iekārtojot labiekārtotas skatu vietas rastos plašākas skatu perspektīvas gan uz lieguma teritoriju, gan uz pilsētu kopumā (DA plāns dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas, 2002).

I.4. Teritorijas sociālās un ekonomiskās situācijas apraksts

I. 4.1. Iedzīvotāji (pastāvīgie iedzīvotāji, zemes īpašnieki, kuri pastāvīgi nedzīvo aizsargājamā teritorijā, apmeklētāji), apdzīvotas vietas, nodarbinātība

Dabas liegums atrodas pēc iedzīvotāju skaita ceturtajā lielākajā Latvijas pilsētā. 2005. gadā Jelgavā pastāvīgi dzīvojuši 66186 cilvēki (Anno,2006). Salīdzinot ar 1989. g. tautas skaitīšanas datiem (73455 cilvēki), Jelgavas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par aptuveni 14%, tomēr pēdējos piecos gados novērojams lēns, bet stabils iedzīvotāju pieaugums. Vairums to ir darbaspējas vecumā (65,4% iedzīvotāju 2005. gadā). Pilsētā ir zems bezdarba līmenis – 7,3% (2004.g), kas ir zemāks par vidējo līmeni republikā tajā pašā gadā – 8,5%..

Lieguma III un IV teritorijas ir neapdzīvotas, teritorijas tuvumā atrodas tikai dažas privātmājas. Lieguma teritoriju apmeklē makšķernieki un zāles pļāvēji.

Lieguma II teritorija starp Vircavu un Platoni arī nav apdzīvota, tomēr tās tiešā tuvumā atrodas intensīva pilsētas apbūve, kuras iedzīvotāji apmeklē teritoriju makšķerēšanai, lopu ganīšanai un zāles pļaušanai.

Lieguma I teritorija ir praktiski neapdzīvota, tomēr salīdzinoši visvairāk apmeklētā, jo atrodas vistuvāk pilsētas centram un tai ir visērtākā piekļuve. Pils salu apmeklē riteņbraucēji un daudzi makšķernieki, par ko liecina to uzturēšanās vietas upes krastos. Pretējā krastā esošā teritorija gar Kalnciema ielu nav apdzīvota, tiek apmeklēta pastaigām, atpūtai pie ūdens un makšķerēšanai.

I. 4.2. Pašreizējā un paredzamā antropogēnā slodze uz aizsargājamo teritoriju

Lieguma teritoriju - Pils salu un tai pretējā krastā esošās platības, nedaudz mazākā mērā arī pļavu teritoriju starp Platones un Vircavas upēm aktīvi izmanto Jelgavas pilsētas iedzīvotāji kā atpūtas un makšķerēšanas vietu. Labiekārtoto atpūtas vietu un infrastruktūras trūkums izraisa paaugstinātu un nekontrolētu antropogēno slodzi uz teritoriju (taku tīkla veidošanās, piegružošana ar sadzīves atkritumiem, makšķernieki ēsmas meklējumos pārrakņā pļavas krastu tuvumā). Jelgavas pilsētas ekonomiskās attīstības rezultātā iespējama iedzīvotāju skaita ievērojama palielināšanās, kas savukārt var būt par cēloni vēl lielākai slodzei uz dabas liegumu.

I. 4.3. Teritorijas izmantošanas veidi

I. 4.3.1. Lauksaimniecība

Pils salā (lieguma I teritorija) sastopamas vecas atmatas, daļa no kurām tiek fragmentāri pļautas, vietām izmantotas govju un kazu ganīšanai. Salai pretējā Lielupes krastā esošās platības ir apsaimniekotas – pļautas un ganītas.

Lieguma II teritorija tiek aktīvi apsaimniekota, izņemot augsto lakstaugu audzes. Pļavas un vecās atmatas tiek pļautas, gan atstājot vairākus metrus nepļautas platības Lielupes krastā. Tiek ganītas govīs un zirgi. Teritorijas ZA daļā esošo ganību zemsedze vietām izrakņāta. Ierīkotas vairākas komposta kaudzes, ugunsкура vietas. Vietām bojāta zemsedze – izraktas bedres, kurās vērojams atklāts ūdens. Augsto lakstaugu audzēs izveidotas vairākas nelielas sadzīves atkritumu kaudzes.

Lieguma III teritorija (Ozolnieku novads) tiek izmantota lauksaimniecībai; arī IV teritorijā (Jaunsvirlaukas pagasts) notiek lauksaimnieciskā darbība – pļaušana, lopu ganīšana.

I. 4.3.2. Makšķerēšana

Liegumā, īpaši tā I un II teritorijā, notiek intensīva individuālā makšķerēšana gan no krasta, gan no laivām, pļavās tiek rakta ēsma, degradējot zemsedzi. III un IV teritorijā makšķerēšana ir salīdzinoši mazāk intensīva, kas izskaidrojams ar to atrašanos tālāk no blīvi apdzīvotām vietām.

I. 4.3.3. Tūrisms un atpūta

Pils sala un tai pretējā Lielupes krastā esošā lieguma teritorija tiek izmantota atpūtai. Vasarā atsevišķi cilvēki lieguma teritoriju izmanto kā peldvietu, kurina ugunsķurus un atpūšas pie ūdens. Pils salai pretējā Lielupes krastā ierīkots viens neliels sporta laukums un vairākas piebrauktuves upes krastam.

Nekontrolētā antropogēnā slodze (labiekārtoto peldvietu, gājēju ceļu trūkums) negatīvi ietekmē liegumā ietvertās teritorijas. Tās rezultātā pļavās ir izveidojies un turpina attīstīties taku tīkls. Līdz ar atpūtnieku skaita palielināšanos pieaug arī piesārņojums ar sadzīves atkritumiem. Pils salas D daļā veidojas stihiska atkritumu izgāztuve, kurā parādās rudērālās augu sugas; Z daļā izveidotas vairākas ugunsкура vietas, atstāti sadzīves atkritumi. Vērojami ar veģētāciju neapklāti laukumi, kas radušies autotransporta pārvietošanās rezultātā.

II. TERITORIJAS NOVĒRTĒJUMS

II. 1. Teritorijas kā vienota dabas aizsardzības vērtība un faktori, kas to ietekmē, tai skaitā iespējamo draudu izvērtējums

Dabas lieguma palieņu pļavas ir izveidojušās ilgstoša dabas procesa – applūšanas un cilvēka saimnieciskās darbības – lauksaimniecība, ekstensīvas ganības, siena pļaušana – rezultātā. To lielā mērā ir sekmējis arī lēzenais teritorijas reljefs, kas nodrošinājis lielu teritoriju regulāru applūšanu.

Regulāri applūstošās dabiskās pļavas ir bioloģiski nozīmīgas kā viena no pēdējām neregulētajām Lielupes palienes daļām, kā arī nacionālā un starptautiskā mērogā rets un aizsargājams biotops. Nozīmīga ir biotopu daudzveidība lieguma pļavās. Tās saglabāšana ir nepieciešama gan specifisko pļavu sugu saglabāšanai, gan arī citu organismu daudzveidības paaugstināšanai. Pārejas joslu jeb ekotonu esamība starp dažādiem biotopiem ir būtisks bioloģiskās daudzveidības palielināšanas faktors.

Dabas liegumā ietvertās palienes pļavas veido vienotu augu sabiedrību kompleksu, kas, tiekot pareizi apsaimniekots, ir ļoti piemērots putnu sabiedrībām. Kā vērtīgs biotops, nozīmīga putnu ligzdošanas vieta un reto augu sugu atradne, teritorija iekļauta Pasaules Dabas fonda (WWF) Latvijas dabas aizsardzības plāna vērtīgo vietu sarakstā (Anon., 1992) un „CORINE biotopes” projekta vietu sarakstā (Opermanis u.c. 1997), kā arī putniem starptautiski nozīmīgu vietu sarakstā.

Lielākā daļa liegumā sastopamo platību ir kādreiz izmantotas lauksaimniecībā, tikai dažas pļavas uzskatāmas par neielabotām, pārējās ir dažādās atjaunošanās stadijās esošas vecas atmatas, kas augsnes, kā arī augu sugu dēļ, uzskatāmas par samērā bagātām. Lielākoties lieguma teritorijā esošās pļavas tiek apsaimniekotas, bet daļā platību saimniekošana nenotiek., kas ir vērtējams kā nopietns drauds pļavu ilgtspējīgai eksistencei, jo tās neplaujot vai neizmantojot kā ganības, pļavas pakāpeniski aizaug ar krūmiem un to bioloģiskā vērtība samazinās.

Ar lieguma teritorijā novērojamajām rekreācijas, kā arī makšķerēšanas aktivitātēm ir saistītas vairākas negatīvas tendences. Tā, piemēram, lieguma I teritorijā Pils salā neskatoties uz tur uzstādīto zīmi “Braukt aizliegts” atpūtnieki un makšķernieki bieži mēdz iebraukt ar automašīnām, par ko liecina apsekojumu laikā konstatētas intensīvi iebrauktas automašīnu pēdas. Līdzīga situācija novērota lieguma II teritorijā, kur pa kājāmgājēju iestaigātajām takām mēdz iebraukt ar automašīnām. Otra negatīva tendence ir apmeklētāju atstāto atkritumu uzkrāšanās pļavās un it īpaši spontāni ierīkotajās makšķerēšanas vietās gar upi. Ņemot vērā lieguma nelielo platību, antropogēno ietekmi vēlams kontrolēt un iespēju robežās samazināt, uzstādot papildus “Iebraukt aizliegts” zīmes un veicot pastiprinātu teritorijas kontroli.

Lieguma teritoriju veidojošās palieņu pļavas, kas ir dabisko procesu un cilvēka saimnieciskās darbošanās mijiedarbībā radies biotops, ir bioloģiski augstvērtīgas teritorijas, kas nodrošina dzīvotni daudzām retām, aizsargājamām sugām, tādēļ ir saglabājamas, novēršot tās negatīvi ietekmējošos faktorus – apsaimniekošanas trūkumu, zemsedzes degradāciju un nākotnē turpinot novērst iespējamu biotopu fragmentāciju, zemes transformāciju u.t.t.

II. 2. Teritorijas ainaviskais novērtējums

Dabas lieguma bioloģiskās un ainaviskās vērtības ir savstarpēji cieši saistītas, jo atbilstoša ekstenzīva pļavu apsaimniekošana – pļaušana un ganīšana ir pamats ne tikai augu un dzīvnieku sugu daudzveidības saglabāšanai un palielināšanai, bet arī raksturīgo ainavu un skatu perspektīvu veidošanai. Ne tikai bioloģisko, bet arī ainavisko lieguma vērtību var samazināt intensīva saimniekošana un pārāk augsta rekreācijas slodze, kas noplicina pļavas augāju Tikpat nelabvēlīgi teritorijas ainavu var ietekmēt arī saimnieciskās darbības – pļaušanas un ganīšanas trūkums, kas sekmē pļavu aizaugšanu. Šo problēmu risināšana ir būtisks priekšnosacījums lieguma dabas, ainavisko un sociāli ekonomisko (rekreācijas) vērtību saglabāšanai.

II. 3. Biotopi

II. 3.1. Pļavas

2001. un 2002. gada pētījumos (*EMERALD*, Pļavu inventarizācijas projekts) nav konstatēti MK noteikumu Nr. 421 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" pielikumā ietvertie īpaši aizsargājami biotopi.

Pēc Latvijas biotopu klasifikācijas liegumā sastopami sekojoši pļavu biotopi: pļavas lapsastes pļavas; parastās ciņusmilgas, parastā miežubrāļa, slaidā grīšļa, divrindu grīšļa, pūkainās pļavauzītes, parastās vīgriezes pļavas. Sastopamas arī kultivētās pļavas un krūmāji.

Pils salas vidū un ziemeļu galā atrodas klajas neielabotas pļavas, bet salas dienvidos galvenokārt ir ielabotas pļavas, atmatas un kārkļu krūmāji. Salas rietumu pusē atrodas pļavas lapsastes *Alopecurus pratensis* pļavas, kurās ir liels parastās vīgriezes *Filipendula ulmaria* īpatsvars. Ir arī slaidā grīšļa *Carex acuta*, divrindu grīšļa *Carex disticha*, parastā miežubrāļa *Phalaris arundinacea* un parastās vīgriezes *Filipendula ulmaria* pļavas.

Salas austrumu pusē sastop bezakotu zaķauzas *Bromopsis inermis* pļavas. Tuvāk upei izveidojušās dižzirdzenes *Angelica archangelica* un parastās niedres *Phragmites australis* audzes. Dažviet dominē meža suņuburkšķis *Anthriscus sylvestris*.

Lielupes labajā krastā neielabotas pļavas sastopamas nelielās platībās, tās galvenokārt ir pūkainās pļavauzītes *Helictotrichon pubescens* pļavas, vietumis sastop arī dižzirdzenes *Angelica archangelica* audzes. Tuvāk upei dominē parastā niedre *Phragmites australis*. Kārkļu krūmāji galvenokārt atrodas gar grāvjiem. Daudz ielabotu pļavu, daļa no tām tiek apsaimniekotas (pļautas, ganītas).

Lielupes kreisajā krastā pie Platones upes atrodas klaja, sugām bagāta pūkainās pļavauzītes *Helictotrichon pubescens* pļava un gar upi izveidojušās fragmentāras dižzirdzenes *Angelica archangelica* audzes. Reljefa pazeminājumā, paralēli Lielupei ir ciņu grīšļa *Carex caespitosa* pļava. Tuvāk Vircavas upei tiek ganītas govīs un tiek pļauts. Neregulāri tiek pļauta arī pļava pie Platones upes. Kārkļu krūmāji galvenokārt upmalās un I, II teritorijas perifērijā.

Botāniski visvērtīgākās pļavas atrodas Lielupes kreisajā krastā – II teritorijā. Pļavas ir sugām bagātas, tajās ir daudz neielaboto pļavu indikatorsugu.

Dabas lieguma biotopi, saskaņā ar Latvijas biotopu klasifikāciju (2001) atzīmēti 5.1. pielikumā, bet aizsargājamās platībās – 5.2. pielikumā.

Dabas aizsardzības vērtība

Dabas lieguma teritorijā līdz šim konstatēti trīs biotopu tipi, kas ir uzskaitīti Biotopu Direktīvas I pielikumā (biotopu kodi 6270*, 6430, 6510) un ir reti Eiropas Savienības mērogā. Biotopi un to platības apkopotas

1. tabula

Dabas liegumā konstatētie īpaši aizsargājami biotopi

Nosaukums	Kods	ES prioritāri aizs. biotops¹	Latvijā īpaši aizs. biotops²	Platība, ha	% no lieguma kop. platības
Sugām bagātas atmatu pļavas	6270*	+	–	1,5	0,43
Eitrofas augsto lakstaugu audzes (arī kopā ar atmatām)	6430	–	–	62,8	17,84
Mēreni mitras pļavas (arī kopā ar atmatām)	6510	–	–	66,0	18,75
Eitrofas augsto lakstaugu audzes + mēreni mitras pļavas	6430 + 6510	–	–	32,3	9,18

¹“Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu” (MK noteikumi Nr. 153, 21.02.2006.)

²“Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (MK noteikumi Nr. 421, 05.12.2000., grozījumi Nr.61 25.01.2005.)

Jāpiebilst, ka vietām liegumā sastopamās eitrofās augsto lakstaugu audzes (6430) ir monodominantas un tādējādi tikai daļēji pieskaitāmas Eiropas Savienības nozīmes pļavu biotopiem. Mēreni mitrās pļavas (6510) – sugām bagātas mēreni mitras siena pļavas, kas tiek vairāk vai mazāk regulāri pļautas (īstās pļavas), vietām tiek izmantotas arī kā ganības.

Sociāli ekonomiskā vērtība

Dabas lieguma pļavas no sociālekonomiskā viedokļa ir vērtīgas kā siena ieguves vietas, tās tiek izmantotas arī kā ganības. Šādi tiek pabaroti lopīvasarā, sagatavoti barības krājumi ziemei, kā arī uzturētas pašas pļavas, kas nodrošina to ilgtspējīgu attīstību nākotnē.

Pļavām piemīt rekreācijas vērtība, tās tiek izmantotas atpūtai, pastaigām, krastos atrodas daudzas makšķerēšanas vietas.

Dabas liegumam piemīt potenciāla vērtība arī kā apbūves teritorijai, jo tas atrodas ainaviski augstvērtīgā vietā, tomēr ņemot vērā teritorijas augsto bioloģisko vērtību, tās aizsardzība un tajā skaitā arī neapbūvēšana ir izvirzīta par prioritāti. Potenciālo apbūvi teritorijā būtu apgrūtinājusi tās regulāra applūšana palu laikā, tas izskaidro, kāpēc šajās vietās vēsturiski nav izveidojusies apbūve.

Ietekmējošie faktori

Pie pļavas ietekmējošajiem faktoriem pieskaitāma lauksaimnieciskās darbības pārtraukšana, kas vietām izraisījusi pļavu aizaugšanu ar krūmiem un kokiem. Pļavām aizaugot, tās kļūst nepiemērotas vairākām retām un aizsargājamām putnu sugām; samazinās, paliek nabadzīgāks to floristiskais sastāvs, arī to ainaviskā vērtība. Otrais pļavu bioloģiskās un ainaviskās vērtības negatīvi ietekmējošais faktors ir neorganizētā rekreācija lieguma teritorijā. Gan gājēji, gan automašīnas bojā zemsedzi un rada piesārņojumu. Makšķernieki ēsmas meklējumos mēdz pārrakņāt pļavas, iznīcinot to zemsedzi.

Ļoti vēlama ir dabas lieguma pļavu floras un augu sabiedrību izpēte vairāku veģetācijas sezonu garumā, jo tā dos iespēju labāk klasificēt dominējošās augu sabiedrības un novērtēt mainīgās antropogēnās slodzes un apsaimniekošanas pasākumu izraisītās pārmaiņas.

II. 4. Sugas

II. 4.1. Augu sugas

Lieguma teritorijā ietilpst Piejūras ģeobotāniskajā rajonā. Tajā sastopamas īsto, ļoti auglīgu palieņu, mēreni auglīgu, augsto grīšļu pļavu sugas, kā arī kalcifilu pļavu sugas (vidējā ceļmalīte *Plantago media*).

Līdz šim dabas lieguma teritorijā konstatētas retās un aizsargājamās augu sugas ir **plankumainā dzegužpirkstīte *Dactylorhiza maculata***, **Baltijas dzegužpirkstīte *Dactylorhiza baltica*** (lieguma I teritorijā), kā arī **purva dzeguzene *Epipactis palustris*** (I teritorijā, kā arī pļavā uz lieguma austrumu robežas).

Retās sugas, kuras nav iekļautas Īpaši aizsargājamo sugu sarakstā (MK noteikumi Nr. 369), ir **rudens vēlziede *Celchium autumnalis*** (I teritorijā uz lieguma robežas), **meža tulpe *Tulipa sylvestris***, **rūtainā fritilārija *Fritilaria meleagris*** un **ķiploku sīpols *Allium scorodophrasum*** (Pils salā). Informācija par līdz šim liegumā konstatēto sugu aizsardzības statusu atrodama 5.3. pielikumā, karte – 5.4. pielikumā.

Negatīvu ietekmi uz dabas lieguma augu sugām var atstāt gan pļavu apsaimniekošanas pārtraukšana, gan arī intensīva saimniekošana. Reto augu sugu aizsardzība nodrošināma, aizsargājot biotopu kopumā – uzturot un aizsargājot visas ap auga atradni esošās pļavas, lai arī nākotnē saglabātu šos floras aizsargājamus un retos elementus un dotu to populācijām iespēju izplatīties. Tāpat būtu jānovērš aizsargājamo augu vākšana, ko bieži lieguma apmeklētāji veic nezināšanas dēļ vai peļņas gūšanas nolūkā.

II. 4.2. Zīdītāji

Dabas liegumā konstatēta **bebra** *Castor fiber* un **ūdra** *Lutra lutra* klātbūtne. Šīs sugas ir iekļauti EP direktīvas 92/43/EEC par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, īpaši aizsardzības pasākumi tām nav nepieciešami.

Lieguma teritorijā konstatēta arī sikspārņu barošanās, bet nav veikti speciāli pētījumi sastopamo sugu noteikšanai. Visas Latvijā sastopamās sikspārņu sugas ir iekļautas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Citas aizsargājamo un reto zīdītāju sugas vai tām piemēroti biotopi nav konstatēti.

II. 4.3. Putni

Regulāras caurceļojošo putnu uzskaites pavasarī un ligzdojošo putnu novērojumi veikti vismaz kopš 20. gs. 80-to gadu beigām un turpinājās *EMERALD* projekta ietvaros, kā arī otrā Latvijas ligzdojošo putnu atlanta izstrādes ietvaros veiktajos pētījumos.

Lielupes palienes pļavas ir putniem starptautiski nozīmīga vieta (PNV jeb angļiski *IBA - Important Bird Area*, kods - LV027, Račinskis, 2004), iekļauta *BirdLife International* Eiropas PNV sarakstā. Atbilst PNV kritērijam A1 (vietā regulāri un nozīmīgā skaitā sastopama globāli apdraudēta suga vai cita suga ar globālu aizsardzības nozīmi) pēc šeit ligzdojošo apdraudēto **griežu** *Crex crex* skaita. Vēl viena pasaules mērogā apdraudēta putnu suga, kas ir sastopama dabas liegumā, ir **ķikuts** *Gallinago media*.

Pavisam liegumā konstatētas vairāk kā 135 putnu sugas. Regulāri teritorijā ligzdo un barojas 70-80 putnu sugas. Liegums ir nozīmīga ligzdošanas vieta griezei (30-45 pāri). Ļoti daudzveidīga ir ligzdojošo putnu fauna – konstatēta priekšķe, platknābis, laukirbe, ormanītis, mazais ormanītis, gūgatnis, melnā puskuitala (5-15 pāri, viena no labākajām ligzdošanas vietām Latvijā), pļavas tilbīte, melnais zīriņš, Seivi ķauķis, somzīlīte. 1991. gadā dzirdēts ķikuta riests Lielupes labā krasta pļavās, bet turpmākajos gados ķikuts vairākkārt izcelts Pils salā. Lieguma teritorijā konstatēts arī ziemeļu un mazais gulbis, jūrasžagata, dumbrcālis, purva tilbīte, krūmu ķauķis, dzeltengalvas cielava u.c.

Ornitofaunas daudzveidība, kas novērojama liegumā, pastāv pateicoties lieguma pļavu biotopu daudzveidībai un to apsaimniekošanas pasākumiem. Bez pļavu apsaimniekošanas to vērtība kā putniem nozīmīgam biotopam samazināsies.

Būtisks lieguma ornitofaunu ietekmējošais faktors ir nekontrolēta apmeklētāju plūsma, kas izraisa traucējumu ligzdojošajiem putniem. Biežo pļavas apmeklējumu rezultātā pļavās, īpaši Pils salā un Lielupes labajā krastā veidojas taku tīkls, kas savukārt piesaista arvien vairāk apmeklētāju. Liela daļa no teritorijas apmeklētājiem ir makšķernieki. Makšķerēšana pati par sevi lieguma aizsargājamām

sugām draudus nerada, tomēr makšķerniekiem pārvietojoties pa pļavām putnu ligzdošanas laikā, tie tiek traucēti. Tāpat makšķernieki mēdz pārvietoties pa lieguma teritoriju automašīnās, atstāj atkritumus, rada arvien jaunas takas un atpūtas vietas.

Potenciāli būtiski negatīvs faktors var būt putnu medības lieguma teritorijā, kas atbaidītu tos no lieguma un būtu pretrunā ar apsaimniekošanas pasākumiem, kas paredzēti, lai uzturētu biotopus kā būtisku putniem nozīmīgu vietu. Šobrīd lieguma I un II teritorijās, kas atrodas Jelgavas pilsētas robežās, medības ir aizliegtas; tās nav vēlamas arī lieguma III un IV teritorijā.

Īpaši aizsargājamās putnu sugas apkopotas 5.5. pielikumā, to konstatēšanas vietas – 5.4. pielikumā.

II. 4.3. Bezmugurkaulnieki

Dabas liegumā konstatēts **sūnu cilindrgliemezis *Pupilla muscorum*** ir Latvijā reti sastopama suga. Kopējais zināmo atradņu skaits ir neliels, tādēļ katra atradne vērtējama kā nozīmīga. Sugu būtiski ietekmējoši faktori pašlaik nav konstatēti.

Pēc biotopu vizuālā novērtējuma liegumā varētu tikt konstatētas vēl dažas aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugas: tā, teritorija ir potenciāli piemērota **zirgskābeņu zilenītim *Lycaena dispar*** un **zaļajai upju spārei *Ophiogomphus cecilia***. Lai novērtētu lieguma patieso nozīmi bezmugurkaulnieku sugu aizsardzībā, nepieciešami precīzāki pētījumi vairāku veģetācijas periodu garumā. Īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas apkopotas 5.5. pielikumā.

II. 4.4. Zivis, rāpuļi, abinieki

Dabas liegums ietver Lielupes posmu un daļēji Driksu, kā arī Vircavas, Platones un Iecavas upju lejteces. Minētajās ūdenstecēs zivis ir konstatētas, taču to faunistiskais sastāvs nav pilnībā noskaidrots. No nozīmīgākām sugām var minēt **vimbu *Vimba vimba*** un **upes nēģi *Lampetra fluviatilis***, kas pieder pie apaļmutniekiem. Upes nēģis ir ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājamā suga, taču īpaši aizsardzības pasākumi tam nav nepieciešami.

Konstatētas divas rāpuļu sugas – **odze *Vipera berus*** un **zalktis *Natrix natrix***. Liegumā nav konstatēta neviena no aizsargājamām abinieku sugām, tikai šādām teritorijām tipiskās **zaļās *Rana esculenta*** komplekss un **parastās vārdes *Rana temporaria***.

II. 5. Citas vērtības teritorijā un tās ietekmējošie faktori

Lieguma teritorijai piemīt kultūrvēsturiskā vērtība, jo tieši no Pils salas 13. gs. aizsākusies Jelgavas pilsētas veidošanās. Šeit atradās pirmā mūra pils, kuras vietā vēlāk tika uzcelta tagadējā Jelgavas pils, kur šobrīd atrodas Latvijas Lauksaimniecības Universitāte. Pils salā ir risinājušās nozīmīgas vēsturiskas kaujas, saglabājušies masu apbedījumu vietas no 2. Pasaules kara.

II. 6. Teritorijas vērtību apkopojums un pretnostatījums

Pamatojoties uz patreiz zināmo informāciju teritorijas vērtību apkopojums un pretnostatījums apkopots 2 tabulā.

Dabas lieguma „Lielupes palienes pļavas” vērtību apkopojums

teritorijas vērtības	ietekmējošie faktori
Eitrofas augsto lakstaugu audzes, īstās pļavas, kā arī vērtīgas vecas atmatas, tajās sastopamās retās un aizsargājamas augu sugas.	Īstās pļavas netiek pļautas visā platībā; Teritorija intensīvi tiek izmantota rekreācijas un makšķerēšanas vajadzībām; Brīvas iespējas iebraukt lielākajā lieguma daļā.
Augsta putnu sugu daudzveidība, putnu dzīvotnes, ligzdošanas vietas.	Īstās pļavas netiek pļautas visā platībā; Teritorija intensīvi tiek izmantota rekreācijas un makšķerēšanas vajadzībām; Brīvas iespējas iebraukt lielākajā lieguma daļā.

Pie citiem ietekmējošajiem faktoriem dabas lieguma teritorijā un tās apkārtnē pieskaitāmi – ruderālās veģetācijas attīstības uzsākšanās, aizaugšana ar kokiem un krūmiem, ūdenssporta veidi, kuģniecība, vienlaidus pilsētas apbūve. Faktors, kam potenciāli var būt ļoti negatīva ietekme uz lieguma dabas vērtībām, ir Jelgavas pilsētas ģenerālplānā paredzētais apvedceļš un tilts pār Pils salu un labā krasta pļavām to platākajā daļā.

Lēmums par labu dabas aizsardzībai pieņemts, piešķirot teritorijām dabas lieguma statusu un iekļaujot Eiropas Savienības īpaši aizsargājamo dabas teritoriju NATURA 2000 sarakstā.

Uzturot pļavas dabas liegumā – tās pļaujot un/vai noganot, netransformējot zemi, samazinot makšķernieku rakumu skaitu, dabas lieguma bioloģiskās vērtības iespējams saglabāt, uzturēt, kā arī paaugstināt tipiskajām, retajām un aizsargājamām sugām nepieciešamo dzīvotņu kvalitāti, tādējādi nodrošinot to izplatību pat ārpus tagadējām atradnēm (piemēram, augu sugas, pļavu augi ieviešas atmatās utt.).

Projekta „Palieņu pļavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem” ietvaros paredzēts veikt pasākumus pļavu bioloģiskās vērtības uzturēšanai un palielināšanai – krūmu izciršanu lieguma teritorijā 10 ha platībā un pļaušanu 230 ha platībā.

III. INFORMĀCIJA PAR TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANU

III 1. Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi 2007.-2017. apsaimniekošanas periodam

III. 1. TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS IDEĀLIE JEB ILGTERMIŅA MĒRĶI

1. Lieguma biotopu un sugu aizsardzību nodrošina optimāls aizsardzības statuss un apsaimniekošana, tāpēc biotopu platības un nozīme bioloģisko procesu kontekstā ilgtermiņā ir stabila vai pieaug, bet sugu populācijas ir stabilas vai palielinās; to stāvoklim ir nodrošināts pietiekams monitorings;
2. Dabas lieguma robežas ir loģiskas, dabā labi iezīmētas un atpazīstamas;
3. Lielupes palieņu pļavas ir Latvijā un ārvalstīs labi pazīstama dabas teritorija atpūtai un tūrismam ar pārdomātu infrastruktūru apmeklētājiem.

III 1.2. TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS ĪSTERMIŅA MĒRĶI PLĀNĀ APSKATĪTĀJAM APSAIMNIEKOŠANAS PERIODAM

Mērķu realizācija paredzēta sākot no plāna apstiprināšanas, ja nav norādīts mērķa izpildes termiņš, tad tas jāveic regulāri, visu plāna darbības laiku.

ADMINISTRATĪVIE UN ORGANIZATORISKIE JAUTĀJUMI

- A.1. Iezīmētas un uzturētas dabas lieguma robežas zīmes gada laikā;
- A.2. Atzīmētas nepieciešamās izmaiņas pagastu teritorijas plānojumos, viena gada laikā pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas Vides ministrijā;

TERITORIJAS BIOLOĢISKO UN AINAVISKO VĒRTĪBU SAGLABĀŠANA UN PALIELINĀŠANA

- B.1. Veikta aizaugušo pļavu atjaunošana 10 ha platībā, 2 gadu laikā;
- B.2. Uzturētas pļavas 230 ha platībā, katru gadu;

ATPŪTAS UN IZZIŅAS INFRASTRUKTŪRAS LABIEKĀRTOŠANA

- T.1. Labiekārtota teritorijas apskates un atpūtas infrastruktūra piecu gadu laikā un uzturēta visu plāna darbības laiku;

SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA

- S.1. Sabiedrībai pieejama informācija par dabas vērtībām liegumā

MONITORINGS

- M.1 Izveidota un ieviesta monitoringa sistēma apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes un teritorijas attīstības dinamikas novērtēšanai.

III 2. Apsaimniekošanas pasākumi

Apsaimniekošanas pasākumi plānoti laika periodam no 2007. līdz 2017. gadam. Pasākumi sakārtoti piecās tematiskās grupās:

A - administratīvi un organizatoriski pasākumi;

B - bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un palielināšana;

T - tūrisma infrastruktūras uzlabošana;

S - sabiedrības informēšana;

M - izpēte un monitoringi

3. tabulā (33.- 36. lpp.) apkopoti visi ieteiktie apsaimniekošanas pasākumi, pasākuma pamatojums atrodams dabas aizsardzības plāna aprakstošajā un novērtējuma daļā (1. un 2. nodaļā), novērtēta pasākuma steidzamība (prioritāte)³ un vēlamais izpildes termiņš, kā arī nepieciešamie resursi un pasākuma potenciālais finansētājs⁴.

Pasākuma potenciālais izpildītājs ir konkrētās kadastra vienības īpašnieks vai pārvaldītājs, atkarībā no sabiedrības ieinteresētības, potenciālais izpildītājs var mainīties, vai tie var būt vairāki. Visi dabas lieguma apsaimniekošanas pasākumi un infrastruktūras izveidošanas un labiekārtošanas darbi jāveic, kopīgi saskaņojot pasākumu veikšanu, labiekārtojuma elementu vizuālo izskatu starp Jelgavas, Ozolnieku novada un Jaunsvirlaukas pagasta pašvaldību un privātīpašnieku/-iem, ja pasākums veicams uz privātas zemes. Mērķis ir izveidot vizuāli vienota izskata infrastruktūras objektus, saskaņojot informatīvo stendu un norāžu tekstu ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

Tabulā norādīti arī pasākumu izpildes indikatori, lai novērtētu pasākumu efektivitāti un nepieciešamības gadījumā ieviestu korekcijas dabas aizsardzības plānā.

Apsaimniekošanas pasākumu veikšanas vietas parādītas 6. pielikumā.

³ nodalītas 3 prioritātes. Pasākumu, kas identificēti kā I – prioritāri veikšanai aktīvi jāpiesaista līdzekļi

⁴ minēts pasākuma potenciālais finansētājs, jo izpildītāji var būt atkarīgi no konkursa rezultātiem un dotajā brīdī nav identificējami

3. tabula

Apsaimniekošanas pasākumu kopsavilkums

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Prioritāte un izpildes termiņš	potenciālais izpildītājs un nepieciešamie resursi – orientējoši	Izpildes indikatori	Pielikuma Nr.
A	ADMINISTRATĪVIE UN ORGANIZATORISKIE PASĀKUMI				
A.1.	Iezīmētas un uzturētas dabas lieguma robežas zīmes;	I, 2007	Apsaimniekotāji sadarbībā ar DAP; robežstabi LVL 30/gab.	Lieguma robežas dabā ir skaidri iezīmētas, tās tiek uzturētas visu laiku	6.
A.2.	Atzīmētas nepieciešamās izmaiņas pagastu teritorijas plānojumos viena gada laikā pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas Vides ministrijā;	I, 2007	Jelgavas pašvaldība, Jaunsvirlaukas pag. un Ozolnieku novada pašvaldības par pašvaldības budžeta līdzekļiem, konkrēta summa pašlaik nav nosakāma	Vienota informācija par dabas liegumu teritoriālpilnojuma dokumentos	--
B	TERITORIJAS BIOĻĢISKO UN AINAVISKO VĒRTĪBU SAGLABĀŠANA UN PALIELINĀŠANA				
B.1.	Veikta aizaugušo pļavu atjaunošana 10 ha platībā,	I, 2007 -2008	Projekta „Paliņu pļavu atjaunošana Eiropas Savienības	Ir atjaunotas bioloģiski vērtīgas paliņu pļavas, cērtot krūmus	6.

	2 gadu laikā;		sugām un biotopiem” ietvaros; LVL 180/ha		
B.2.	Uzturētas pļavas 230 ha plaībā, katru gadu;	I, 2007. gadā sāk un turpina visu laiku	Konkrētā zemes gabala īpašnieks vai pārvaldītājs; LVL 60- 114/ha – atbalsta maksājumi projekta ietvaros	Palieņu pļavas tiek pastāvīgi uzturētas – pļautas vai/un ganītas	6.
T.	ATPŪTAS UN IZZIŅAS INFRASTRUKTŪRAS LABIEKĀRTOŠANA				
T.1.	Labiekārtota apskates un atpūtas infrastruktūra piecu gadu laikā un uzturēta visu plāna darbības laiku;	II, 2007-2011	Apsaimniekotāji	Iekārtota pastaigu taka Pils salā un skatu tornis pretējā Lielupes krastā	6.
T.1.1. 1.	Skatu tornis Pils salas D daļā	II, 2007-2011	Apsaimniekotāji; LVL 12000	Iespēja vērot liegumu un tā apkārtni no paaugstinājuma, iespēja novērot putnus tiem netuvojoties klāt	6.
T.1.1. 2.	Norobežojošas barjeras Pils salā	I, 2007	Apsaimniekotāji; LVL 500	Nodrošināti apstākļi, lai liegumā neiebrauktu ar motorizētajiem transporta līdzekļiem	6.
T.1.1. 3.	Atpūtas vieta Pils salas D daļā	II, 2007-2011	Apsaimniekotāji; LVL 500	Sekmēta rekreācijas aktivitāšu koncentrācija vienuviet, mazinot traucējumus lieguma teritorijai	6.
T.1.1.	Skatu platforma Lielupes	II, 2007-2011	Apsaimniekotāji;	Iespēja vērot lieguma ainavu, novērot putnus	6.

4.	labajā krastā		LVL 4000		
T.1. 5.	Uzstādīti divi informācijas stendi – pie Jelgavas pils un pie Kalnciema šosejas	I, 2007	Jelgavas pašvaldība sadarbībā ar projektu "Palieņu plavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem" veicējiem, DAP; LVL 500/gab.	Apmeklētājiem pieejama informācija par liegumu	6.
T.1. 6.	Informatīvs stends Pils salā ar informāciju par dabas lieguma vērtībām un sezonālo liegumu	I, 2007	Apsaimniekotāji; LVL 500/gab.	Pie atpūtas vietas atrodas stends, kas informē apmeklētājus par dabas vērtībām un informē par laiku, kurā aizliegts uzturēties Pils salas Z daļā	
S	SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA				
S.1.	Sabiedrībai pieejama informācija par dabas vērtībām liegumā	I, 2007	Jelgavas pašvaldība sadarbībā ar DAP un projektu "Palieņu plavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem"	Katram interesentam ir pieejama informācija par lieguma dabas vērtībām	--

S.1.1.	Izdots buklets par dabas liegumu	I, 2007	Projekta „ Paliņu plavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem” ietvaros; LVL 1900	Katram interesentam ir pieejama informācija par lieguma dabas vērtībām	--
S.1.2.	Izdots populārzinātnisks DA plāna kopsavilkums	I, 2007	Projekta „ Paliņu plavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem” ietvaros; LVL 1300	Lieguma teritorijā esošajiem zemes īpašniekiem ir pieejama informācija par lieguma dabas vērtībām	--
S.1.3.	Informācija par liegumu pieejama Internet tīmeklī	II, 2007	Jelgavas pašvaldība, Jaunsvirlaukas pag. un Ozolnieku novada pašvaldības	Internet tīmeklī ir atrodama informācija par liegumu	--
MONITORINGS					
M.1	Izstrādāta un pielietota monitoringa sistēma pasākumu efektivitātes un teritorijas attīstības dinamikas novērtēšanai	I, vienlaikus ar apsaimniekošanas pasākumu uzsākšanu	Koordinē DA plāna ieviešējs/i, sadarbībā ar nozares ekspertiem, izmaksas pašlaik nav nosakāmas	Objektīva un pietiekama informācija par dabas vērtībām un procesiem liegumā, kas ļauj plānot aizsardzības un izmantošanas pasākumus	--

III 2.1. Apsaimniekošanas pasākumu apraksts

ADMINISTRATĪVIE UN ORGANIZATORISKIE JAUTĀJUMI

A.1. Iezīmētas un uzturētas dabas lieguma robežas zīmes gada laikā;

Dabas lieguma robežas ir papildus jāiezīmē ar robežzīmēm, kur tas loģiski nepieciešams un jāveic periodiska zīmju nomaiņa vai uzstādīšana, ja uzstādītās zīmes ir tikušas bojātas.

Lieguma robežas zīmes izvietojamas redzamās vietās, gar lieguma robežu, lai tās dabā būtu nepārprotami atpazīstamas.

A.2. Atzīmētas nepieciešamās izmaiņas pagastu teritorijas plānojumos, viena gada laikā pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas Vides ministrijā;

Dabas lieguma zonējumam un tūrisma infrastruktūrai jābūt ietvertiem Jelgavas pilsētas, Jaunsvirlaukas pagasta un Ozolnieku novada pašvaldību attīstības plānojumos un saistošajos noteikumos.

TERITORIJAS BIOLOĢISKO UN AINAVISKO VĒRTĪBU SAGLABĀŠANA UN PALIELINĀŠANA

B.1. Veikta aizaugušo pļavu atjaunošana 10 ha platībā, 2 gadu laikā;

Lai atjaunotu ar krūmiem aizaugušās lieguma pļavu platības, paredzēta krūmu selektīva izciršana, atstājot lielākos kokus un atsevišķas krūmu grupas.

Zemie krūmi ir jāizcērt, usnes, nātres un kamolzāle līdz jāpļauj līdz izziedēšanai katru gadu piecus gadus pēc kārtas – lai nenogatavotos sēklas, pēc tam pļauj tāpat kā pļavas – pēc 15. jūlija vai nogana.

Alternatīva pļaušanai ir noganīšana visu veģetācijas periodu. Var izmantot jebkādas mājlopus, ieteicamākie ir kazas vai aitas, kas efektīvi noēd lielu daudzumu biomasas.

Lieguma IV teritorijā, kuras atrodas ārpus Jelgavas pilsētas robežām (Jaunsvirlaukas pagastā), kā vienreizējs pļavu atjaunošanas pasākums pieļaujama kontrolēta dedzināšana.

B.2. Uzturētas pļavas 230 ha platībā, katru gadu;

Lieguma palieņu pļavu bioloģiskās vērtības saglabāšana nav iespējama bez cilvēka saimnieciskās darbības – pļaušanas, ganīšanas. Ganīšana liegumā tiek veikta nelielās platībās un būtu arī turpmāk atbalstāma, prioritātes ganīšanai būtu Pils sala un lieguma II teritorija.

Pils salā ir pieļaujama ganīšana, uzstādot aplokus un citu pārvietojamu nepieciešamo infrastruktūru (dzirdīšanas siles, sarga būda).

Nenoganītās lieguma pļavu teritorijas ir jāpļauj katru gadu pēc 15. jūlija. Pļaušana veicama no pļavas vidus uz ārmalām.

ATPŪTAS UN IZZIŅAS INFRASTRUKTŪRAS LABIEKĀRTOŠANA

T.1. Labiekārtota teritorijas apskates un atpūtas infrastruktūra piecu gadu laikā un uzturēta visu plāna darbības laiku;

Lieguma I teritorijā – Pils salā gadu gaitā ir izveidojies iebraukāts ceļš līdz salas Z galam, kuru izmanto gan kājāmgājēji, gan riteņbraucēji. Šo ceļu nepieciešams slēgt motorizētajam transportam, uzstādot slēdzamu barjeru, kas pieļautu iebraukšanu esošās infrastruktūras apkopes nolūkā (**pasākums T.1.2.**). Apmeklētājiem pa šo taku būtu pieļaujama pārvietošanās tikai kājām vai ar velosipēdu, izņemot putnu ligzdošanas laikā no 01.aprīļa līdz 30.jūnijam, kad uzturēšanās Pils salā uz Z no plānā paredzētās rekreācijas infrastruktūras ir aizliegta. Takas sākumā nepieciešams izvietot informācijas stendu par dabas un kultūrvēsturiskajām vērtībām, kā arī paskaidrojumu, kāpēc pastāv sezonālais liegums (**T.1.6.**).

Takas sākumdaļā vēlams ierīkot atpūtas vietu un skatu torni. Atpūtas vietai (**T.1.3.**) vajadzētu būt nelielai ar dažiem soliņiem un galdiem, kā arī atkritumu urnu. Tas sekmētu lieguma apmeklētāju koncentrēšanos Pils salas D daļā, kaut daļēji novēršot jaunu stihisku rekreācijas vietu veidošanos salas Z daļā. Skatu torņa ierīkošana (**T.1.1.**) ļautu vēl vairāk samazināt apmeklētāju vēlmi apmeklēt Pils salas Z daļu putnu ligzdošanas laikā, vienlaikus nodrošinot šīs salas daļas apskati no paaugstinājuma. Skatu tornis arī ļautu veikt putnu novērošanu no attāluma. Atpūtas vieta ierīkojama pirms slēdzamās barjeras.

Lieguma I teritorijā, Lielupes labajā krastā pretim Pils salai ir iespējams ierīkot skatu platformu (**T.1.4.**), kas varētu eksistēt vienlaikus ar skatu torni Pils salā vai būt tam par alternatīvu. Šajā vietā paveras krāšņa ainava uz Pils salu un Jelgavas pilsētas panorāmu, kas teritorijas apmeklētājiem varētu likties saistoša. Platforma var būt ļoti noderīga arī teritorijas putnu vērotājiem. Šajā vietā būtu jāuzstāda viens no diviem paredzētajiem informācijas stendiem (**T.1.5.**), savukārt otrs paredzēts uzstādīšanai pie Jelgavas pils, lai baroka pieminekļa apmeklētāji var iepazīties arī ar salas un Pils apkārtnes dabas vērtībām, izprast to unikalitāti – saglabāšanos pilsētvidē un bioloģisko daudzveidību

SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA

S.1.Sabiedrībai pieejama informācija par dabas vērtībām liegumā;

Apsaimniekojot liegumu un labiekārtojot Pils salā atpūtas vietu, liegums ar laiku, domājams, varētu kļūt populārs ne tikai vietējā, bet arī rajona un valsts mērogā. Lieguma Pils salas teritorija kā atpūtas vieta gan nebūtu popularizējama, lai novērstu pārlietu intensīvu Pils salas Z daļas apmeklēšanu. Apmeklētāju informētību par lieguma dabas vērtībām un ierobežojumiem apmeklēšanā var sekmēt, nodrošinot informācijas pieejamību par to gan Jelgavas tūrisma informācijas centrā, gan Jelgavas pašvaldības portālā www.jelgava.lv. Šāda informācijas pieejamība varētu būt visai efektīva, turklāt tā neprasa nekādus papildus izdevumus. Līdzīgi informāciju par liegumu var ievietot arī Jaunsvirlaukas pag. un Ozolnieku novada pašvaldību mājaslapās.

M.1.Izstrādāta un pielietota monitoringa sistēma apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes un teritorijas attīstības dinamikas novērtēšanai

Veģetācijas monitoringam nepieciešams ierīkot parauglaukumus transektos katrā teritorijā, lielums 1x1m vai 5x5m – jāuzskaita visas augu sugas pa stāviem, veģetācijas

pārklājums no parauglaukuma lieluma, katras sugas projektīvais segums parauglaukumā procentos (Brauna – Blankē metode).

Īpaši aizsargājamo augu atradņu novērtēšanu vēlams veikt katru gadu pārbaudot to atradņu vietas, to platību, augu skaitu atradnē, vitalitāti.

Putni – pēc ornitoloģijas eksperta ieteikumiem.

III. 3. nepieciešamie grozījumi pagastu teritorijas plānojumos

Pēc dabas aizsardzības plāna apstiprināšanas Dabas lieguma zonējums un tūrisma infrastruktūra jāiekļauj pašvaldību attīstības plānojumos un saistošajos noteikumos.

2002. gadā izstrādātais dabas aizsardzības plāns dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas” ietver iebildumu pret tilta būvēšanu, kas šķērsotu lieguma teritoriju. Tam minēti vairāki iemesli (negatīva ietekme uz lieguma dabas vērtībām, t.sk. traucējums putniem ligzdošanas laikā; zemes transformācijas nepieciešamība, kas liegumos ir aizliegta). Tiek uzsvērts, ka tilta izveide ir pretrunā ar lieguma pastāvēšanas mērķiem. Ja Jelgavas pašvaldība tomēr vēlas realizēt tilta būvniecības projektu, ir jāveic ietekmes uz vidi, kā arī ietekmes uz Natura2000 teritoriju novērtējums.

III. 4. Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts un zonējums

III. 4.1. Priekšlikumi teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektam

Turpmāk šajā apakšnodaļā ĪADT vispārējos aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumos iekļautās prasības aprakstītas, izmantojot fontu *Times New Roman* (Normal), bet individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu prasības – izmantojot fontu *Times New Roman (Italic)*. ĪADT vispārējo aizsardzības un izmantošanas noteikumu prasības, kuras dabas lieguma teritorijā aizstātas ar individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu prasībām vai teritorijai nav aktuālas, ir ~~pārsvītrotas~~.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma „Lielupes palieņu pļavas” (turpmāk – dabas liegums) individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus;

1.2. dabas lieguma funkcionālo zonējumu;

1.3. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamām speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas kārtību.

2. Dabas lieguma teritorijā nav spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

3. Dabas lieguma platība ir 352 ha. Dabas lieguma funkcionālo zonu shēma noteikta noteikumu 1.pielikumā (7.pielikums).

4. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālām informatīvām zīmēm, kuras paraugs un lietošanas kārtība noteikta vispārējo noteikumu 1.pielikumā. Informatīvo zīmju izveidošanu (sagatavošanu) un izvietojumu nodrošina attiecīgā pašvaldība sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

5. Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

5.1. dabas lieguma zona ar sezonālo liegumu Pils salā;

5.2. neitrālā zona.

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas liegumā

6. Zemes īpašniekiem (lietotājiem) aizliegts savā īpašumā (lietojumā) ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa ceļiem un takām, ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kas norādīti attiecīgās aizsargājamās teritorijas dabas lieguma dabas aizsardzības plānā (turpmāk – dabas aizsardzības plāns) un paredzēti aizsargājamās teritorijas dabas lieguma apskatei.

7. Jebkāda veida reklāma dabas rezervātos, dabas liegumos, dabas parkos, kā arī nacionālo parku un biosfēras rezervātu dabas lieguma zonās dabas lieguma teritorijā dabā izvietojama pēc saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi.

8. Informāciju par aizsargājamās teritorijas dabas lieguma īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem biotopiem drīkst izplatīt tikai ar attiecīgās aizsargājamās teritorijas administrācijas vai, ja tādas nav, ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

9. Ja par vides aizsardzību atbildīgā valsts vai pašvaldības institūcija atbilstoši tās kompetencei pieņem pārvaldes lēmumu, ka kādai darbībai ir vai var būt būtiska negatīva ietekme uz aizsargājamo teritoriju dabas liegumu, tās tā ekosistēmām vai dabas procesiem tajā, vai darbība ir pretrunā ar aizsargājamās teritorijas dabas lieguma izveidošanas un aizsardzības mērķiem un uzdevumiem, šo darbību veikt aizliegts.

10. Visā dabas lieguma teritorijā ir aizliegts:

10.1. ierīkot jaunus atkritumu poligonus un izgāztuves;

10.2. bez attiecīgas atļaujas vai iepriekšējas rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi:

10.2.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

10.2.2. veikt arheoloģiskās izpētes darbus;

10.3. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdeni personiskajām vajadzībām.

10.4. pārvietoties ar ūdens motocikliem un motorjahtām, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu pārvietošanos, pildot dienesta pienākumus;

10.5. veikt putnu medības;

10.6. lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svīnu;

10.7. veikt zemes transformāciju, izņemot zemes transformāciju (pēc rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju) nacionālo parku dabas lieguma zonās un zemes transformāciju (pēc saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi) šo noteikumu x.x. apakšpunktā minēto darbību veikšanai;

10.8. ierīkot purvos dzērveņu plantācijas;

- 10.9. nosusināt purvus;
- 10.10. eirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē;
- 10.11. eirst kokus kopšanas cirtē (izņemot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus saskaņā ar šo noteikumu 16.29.apakšpunktu un citiem normatīvajiem aktiem), ja valdaudzes vecums pārsniedz:
- 10.11.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadus;
 - 10.11.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadus;
 - 10.11.3. apšu audzēm – 30 gadus;
- 10.12. no 15.aprīļa līdz 31.jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;
- 10.13. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz vispārējās lietošanas ceļiem;
- 10.14. eirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 25 cm, izņemot bīstamo koku novākšanu;
- 10.15. izmantot speciālas vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;
- 10.16. uzstādīt vēja ģeneratorus;
- 10.17. celt un ierīkot jaunus aizsprostus un citas ūdens regulēšanas ietaises, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai un rakstiski saskaņots ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi;
- 10.18. eirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi, izņemot koku ciršanu aizsargājamās teritorijās, kurām ir izveidota administrācija, kas izsniedz koku ciršanas apliecinājumus.

III Dabas lieguma zona

11. Dabas lieguma zona 349 ha platībā izveidota, lai saglabātu dabiskas palieņu pļavas, kuras veido eitrofas augsto lakstaugu audzes un mēreni mitras pļavas, kā arī īpaši aizsargājamo dzīvnieku sugu – griezes, ķikuta, melnā un upes zīriņa, purva tilbītes u.c. sugu dzīvotnes, kā arī īpaši aizsargājamo augu – Baltijas un plankumainās dzegužpirkstītes sugu dzīvotnes.

12. Dabas lieguma zonā aizliegts:

- 12.1.veikt zemes transformāciju, izņemot zemes transformāciju dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras ierīkošanai saskaņā ar 6.pielikumu.
- 12.2.izsniegt zemes dzīļu izmantošanas atļauju (licenci);
- 12.3. plaut virzienā no lauka malām uz centru;
- 12.4. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm,

ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;

12.5. ierīkot nometnes, celt teltis un kurināt ugunsķurkus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;

12.6. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

12.7. ierīkot savvaļas augu, ~~sēņu un dzīvnieku~~, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;

12.8. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palieņu ~~terasu un meža pļavas~~ un lauces, ~~izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces~~;

12.9. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem;

12.10. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

12.11. bez rakstiskas saskaņošanas ar ~~aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi~~:

12.11.1. organizēt brīvā dabā masu sporta, izklaides un atpūtas pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku;

12.11.2. veikt ceļu (~~arī sliežu ceļu~~), inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju;

12.11.3. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus, izņemot dabas aizsardzības plānā norādītos;

12.11.4. ~~atjaunot un~~ iecaudzēt mežu;

12.11.5. vākt dabas materiālus kolekcijām;

12.11.6. veikt zinātniskos pētījumus;

12.11.7. ierīkot jaunas ~~un paplašināt esošās~~ ūdenstransporta līdzekļu bāzes;

12.12. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, ~~izņemot medības un valsts robežas apsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību~~;

13. Dabas lieguma zonā pēc saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi ir atļauts:

13.1. ierīkot jaunas iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas ganības;

13.2. izmantot kontrolētu dedzināšanu kā vienreizēju apsaimniekošanas pasākumu lieguma IV teritorijas (Jaunsvirlaukas pag.) biotopu atjaunošanai un uzturēšanai.

13.3. veikt esošo meliorācijas grāvju aizbēršanu, ja par to ir panākta vienošanās arī ar lauku atbalsta dienestu un zemes īpašniekiem, uz kuru zemes īpašuma tie atrodas vai kuru zemes īpašuma hidroloģisko stāvokli tie var ietekmēt.

IV Sezonas liegums

14. *Sezonas liegums Pils salā 66 ha platībā ir izveidots ar mērķi aizsargāt ligzdojošās īpaši aizsargājamās putnu sugas to ligzdošanas laikā pret antropogēno traucējumu.*
15. *Sezonas lieguma teritorijā ir spēkā visi dabas lieguma zonai noteiktie ierobežojumi.*
16. *Sezonas lieguma teritorijā ir aizliegts uzturēties no 01.aprīļa līdz 30.jūnijam, izņemot lieguma aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu veikšanai.*

V Neitrālā zona

17. *Neitrālā zona 3 ha platībā izveidota apdzīvotās vietās un vēsturiskajās mājvietās, lai nodrošinātu raksturīgās ainavas saglabāšanu un teritorijas ilgtspējīgu saimniecisko izmantošanu un attīstību.*
18. *Neitrālajā zonā aizliegts:*
 - 18.1. *veikt jebkādas darbības, kas būtiski pārveido raksturīgo ainavu;*
 - 18.2. *bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus.*
19. *Neitrālajā zonā pēc saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi ir pieļaujams veikt būvniecību atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot šajos noteikumos un būvniecību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kartību un ierobežojumus.*

III. 4.2. Ieteicamais dabas lieguma funkcionālais zonējums

Dabas lieguma teritorija ir viendabīga – vairāk kā 95 % no lieguma platības veido dažādi apsaimniekotas dabiskas palieņu pļavas. Visā lieguma teritorijā dabas aizsardzības prasības nodrošināmas, ievērojot vienotus principus – pļaujot un / vai noganot, kā arī izcērtot krūmus grāvju malās un upju krastos. Zemes transformācija liegumā nav pieļaujama, jo nav savienojama ar pļavu saglabāšanu. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, un to, ka nelielu platību liegumā tomēr veido arī apbūve, pagalmi u.c. teritorijas ar zemu bioloģisko vērtību, dabas liegumā ir izdalītas divas funkcionālās zonas:

- 1) dabas lieguma zona (349 ha), kas ietver sezonālo liegumu Pils salā (66 ha) un
- 2) neitrālā zona (3 ha).

IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

Literatūra

Anno. 2006. Jelgava skaitļos. Jelgavas pilsētas dome, 36.

Beikerts G. 1995. Lielupe. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 3. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 135.-137. lpp.

Brangulis A., Krūmiņš R. 1998. Ģeoloģiskā karte. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams. – iekopēt arī Pededzei!

Dabas aizsardzības plāns Latvijai, *WWF project 4568: Conservation plan for Latvia. Final report*, 1992. Rīga: LU Ekoloģiskais centrs, 141.

Dabas lieguma „Lielupes palienes pļavas” dabas aizsardzības plāns. Izstrādātājs SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2002. gads.

Jelgavas teritorijas plānojums 1999.-2010. gadam.

Juškevičs V., Krūmiņš R. 1998. Kvartāra nogulumu karte. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams.

Kabucis I. 1995. Ģeobotāniskie rajoni. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 2. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 136. lpp.

Kabucis I. 1998. Zemgales ģeobotāniskais rajons. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams, 126. lpp.

Kalniņa A. 1995. Klimatiskā rajonēšana. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 2. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 245. lpp.

Latvijas Padomju Enciklopēdija 5₂ sējums. Galvenā enciklopēdiju redakcija. 1984. Rīga. 53 – 62. lpp.

Nikodemus O., Krūmiņš R., Zvaigzne E. 1998. Augšņu karte. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams.

Nikodemus O. 1998. FAO augšņu klasifikācija. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams, 401. lpp.

Nikodemus O., Krūmiņš R., Ozoliņa I. 1998. Augšņu karte (FAO klasifikācija). – Latvijas daba. Enciklopēdija. 6. sēj. Rīga, Preses nams.

Pastors A. 1995. Hidroloģiskā rajonēšana. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 2. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 148.-151. lpp.

Račinskis E. 2004. Eiropas Savienības nozīmes putniem nozīmīgās vietas Latvijā. Rīga, LOB.

Ramans K., Zelčs V. 1995. Fizioģeogrāfiskā rajonēšana. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 2. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 74.-76 lpp.

Šķiņķis P. 1999. Tīreļu līdzenums. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 5. sēj. Rīga, Preses nams, 219. lpp.

Projektu atskaites un anketas

Projekta "**Latvijas īpaši aizsargājamo teritoriju sistēmas saskaņošana ar EMERALD/NATURA 2000 aizsargājamo teritoriju tīklu**" lauka darba anketas. Projekta norises laiks 2001-2003. gads, izpildītājs Latvijas Dabas fonds, finansētājs *DANCEE*.

LIFE-NATURE projekta "**Latvijas palieņu pļavu atjaunošana ES prioritāro sugu un biotopu saglabāšanai**" pieteikuma un atskaišu materiāli. Projekta norises laiks 2004.-2008. gads, izpildītājs Latvijas Dabas fonds, finansētāji: Eiropas Savienības *LIFE-Nature* programma, ANO Attīstības programma/Pasaules Vides fonds (GEF), LR Vides Ministrija, Latvijas Vides aizsardzības fonds

Interneta adreses:

www.dap.gov.lv

www.lvgma.gov.lv

www.jelgava.lv

<http://test.csb.gov.lv:8080/dialog/statfile16.asp>

PIELIKUMS

Sabiedrības informēšana un plāna izstrādes process

- 1.1 07.04.2006. informatīvās sēdes protokols
- 1.2. 30.06.2006. uzraudzības grupas sēdes protokols
- 1.3. 05.10.2006. uzraudzības grupas sēdes protokols
- 1.4. Plāna 1. redakcijas sabiedriskās apspriešanas (02.11.2006.) pārskats
 - 1.4.1. sabiedrības informēšana
 - 1.4.2. plāna 1. redakcijas sabiedriskās apspriešanas protokols
 - 1.4.3. sabiedriskās apspriešanas laikā izskatīto jautājumu un ieteikumu kopsavilkums
- 1.5. pašvaldību sanāksmju protokolu izrakstu kopijas
- 1.6. 15.12.2006. uzraudzības grupas sēdes protokols

Teritorijas apraksts

2. Dabas lieguma robeža
- 3.1. Zemes īpašumi dabas liegumā "Lielupes palieņu pļavas", tabula
- 3.2. Zemes īpašumu veidu karte
- 3.3. Zemes lietošanas veidu karte
4. Augšņu grupas (*FAO* klasifikācija)

Bioloģiskais apraksts

- 5.1. Latvijas biotopi, karte
- 5.2. Īpaši aizsargājami biotopi, karte
- 5.3. Retās un īpaši aizsargājamās augu sugas, tabula
- 5.4. Retās un īpaši aizsargājamās putnu sugas, tabula
- 5.5. Retās un īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku, abinieku un zivju sugas, tabula
- 5.6. Retās un aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas, karte

Plānotie pasākumi

6. Apsaimniekošanas pasākumi, esošā un plānotā infrastruktūra, karte

Dabas lieguma zonējums

7. Dabas lieguma funkcionālās zonas, karte

1.1. PIELIKUMS

Informatīvā sanāksme

Dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšana dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 12. aprīlī, pl. 13:00, Jelgavas rajona padomē

Dalībnieku saraksts:

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija / Īpašums
1.	Marina Čičendajeva	Latvijas Dabas fonds
2.	Ieva Rove	Latvijas Dabas fonds
3.	Inga Račinska	Latvijas Dabas fonds
4.	Harijs Peka	Zemes īpašnieks
5.	Vasilijs Nazarišins	Kalnciema pilsētas dome
6.	Boriss Marlovs	SIA „Gneiss”
7.	Kaspars Rozītis	Ozolnieku novada dome
8.	Rita Jēkabsons	„Ūdri”, Rogu 9
9.	Ruta Ambute	„Vīņi”, Bērzu c. 117
10.	Ilma Ēķe	Bērzu c. 42, Jelgava
11.	G. Saulāja	Jaunsvirlaukas pagasta padome
12.	Ilze Vēvere	Vecsvirlauka, Strautiņi
13.	Baiba Lindāne	Strautu c. 21 („Skudras”)
14.	Valerijāns Konovalovs	LLU galv. dārznieks-agronoms
15.	Andra Austere	Z.s. „Kalniņi”
16.	Inta Granta	Piemājas s. „Vizbuļi”, Ozolnieku novads
17.	Solvita Lūriņa	Jelgavas pašvaldība
18.	Gunita Osīte	Jelgavas Dome
19.	Andris Majors	Valsundes pag. „Smiltiņi”
20.	Jānis Zemene	Jelgavas pašvaldības preses sekretārs
21.	Andris Tomašūns	Zemgales tūrisma attīstības biedrība
22.	Meldra Priedēna	VVD Jelgavas RVP
23.	Sindra Elksne	Dabas aizsardzības pārvalde
24.	Andris Klepers	Latvijas Dabas fonds
25.	Jānis Reihmanis	Latvijas Dabas fonds

Informatīvās sanāksmes protokols

Dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšana dabas liegumam

„Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 12. aprīlī, pl. 13:00, Jelgavas rajona padomē

Sanāksmi vada: Inga Račinska

LR VM DAP: Sindra Elksne

Protokolē: Marina Čičendajeva

Sanāksmes sākums: pl. 13:00

Sanāksmi atklāj I. Račinska izstāstot klātesošajiem par sanāksmes mērķi – iepazīstināt ar LIFE projektā „Palieņu pļavu atjaunošana” paveikto un dabas aizsardzības plāna atjaunošanu dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”.

I. Račinska īsi izstāsta par projektu „Palieņu pļavu atjaunošana”: palieņu pļavas – ES nozīmes aizsargājams biotops; to apsaimniekošanai piesaistīti ES līdzekļi; projekta ieviesējs – LDF sadarbībā ar pašvaldībām. Projekts norisinās 16 teritorijās Latvijā.

Tiek izstāstīts par paveiktajām darbībām projekta ietvaros: dabas aizsardzības plāni izstrādāti pusei teritoriju, un 2006. g. tiks izstrādāti plāni arī pārējām teritorijām; dabas aizsardzības plānu publiskā apspriešana; informēšana par Agrovides maksājumiem; semināru organizēšana; praktiskās aktivitātes – krūmu ciršana.

Jautājums: vai īpašniekiem maksā pirms vai pēc krūmu izciršanas?

I. Račinska: tas notiek pēc vienošanās; parasti 40% summas tiek izmaksāts pirms ciršanas.

I. Račinska turpina stāstīt par projekta aktivitātēm – pļavu pirmreizējo pļaušanu; informatīvajām vēstulēm un tikšanos ar zemes īpašniekiem; informācijas stendiem, kas tiek izgatavoti pēc dabas aizsardzības plānu izstrādes; pieredzes apmaiņas braucieniem; dabas aizsardzības plānu populārzinātnisko kopsavilkumu sagatavošanu, kas tiks sūtīti arī īpašniekiem; bukletu iespiešanu.

Jautājums: vai iespējams panākt, lai īpašumā esošās pļavas tktu iekļautas NATURA 2000 teritorijā? Pļavas ielabotas; piemērotas atjanošanas darbu veikšanai.

I. Račinska: ir jāskatās, kurā vietā īpašums atrodas; ja tas loģiski iekļaujas NATURA 2000 teritorijas robežās, dabas aizsardzības plānu izstrādājot robežas var precizēt. Protams, pļavu atbilstība NATURA 2000 teritorijas kritērijiem arī tiks pārbaudīta.

A. Klepers izstāsta par Lielupes palienes pļavu dabas vērtībām: retajām putnu (ķikuts, melnā puskuitala) un augu (Baltijas dzegužpirkstīte, meža tulpe, rudens vēlziede) sugām. Palieņu pļavas – unikāla dabas sistēma. Tās bioloģiskās vērtības apdraud divi pretēji procesi – aizaugšana un intensīva saimniekošana. Tiek stāstīts par pļavu atjaunošanas darbiem Lielupes palienē, pieredzes apmaiņas braucienus uz Mātsalu, kā galvenā ideja bijusi – saimniekot var arī dabas liegumā.

Tiek izstāstīts par to, kādu labumu gūst pilsēta, kuras teritorijā ietilpst liegums (ieguvumi – dzīves vides kvalitāte, pilsētas pievilcīgums, iespēja attīstīt ekotūrismu, piemērotība rekreācijai, kā arī iespēja piesaistīt papildu finansējumu).

A. Klepers izstāsta par bioloģiski vērtīgajiem zālājiem (<1% Latvijas teritorijas), uzsverot, ka īpaši maz šādu pļavu ir Zemgalē. Tas paaugstina iespējas saņemt Agrovides maksājumus šādu pļavu apsaimniekošanai.

Jautājums: vai pēc pļaujas jānovāc siens?

A. Klepers: lai saņemtu Agrovides maksājumus, tas ir jāaizvāc. Iespējams, to varētu pļavā atstāt sasmalcinātu, bet tas ir vēl diskutējams jautājums.

A. Klepers: pļavas apsaimniekojot, jāpanāk, lai dabas aizsardzības un sabiedriskās intereses nesadurtos; tieši tam ir domāti Agrovides maksājumi. Jāņem vērā, ka šo maksājumu apjomam patreiz Eiropā ir tendence palielināties.

Jautājums: vai purvainā pļava ir pielīdzināma „normālai” pļavai?

A. Klepers: tādas pļavas ir grūtāk apsaimniekojamas. Jāskatās, kur tās atrodas; tās var tikt iekļautas „zaļajā lauku blokā”.

I. Rove izstāsta par dabas aizsardzības plāna izstrādes procesu Lielupes palienes pļavu dabas liegumam. Informācijas apkopošanu par teritoriju atvieglo tas, ka 2002. g. tai jau ir bijis izstrādāts dabas aizsardzības plāns. Jaunais plāns tiek izstrādāts, jo ir mainījusies gan teritorijas robeža, gan plānu izstrādes kārtība.

I. Rove izstāsta par plāna izstrādes procesā iesaistītajiem ekspertiem un orientējošiem plāna izstrādes termiņiem. Īpaši uzsvērta tika iespēja īpašniekiem un interesentiem iesaistīties plānošanas procesā iekļaujoties darba uzraudzības grupas sastāvā.

S. Elksne izstāsta par dabas aizsardzības plānu izstrādes procedūru un šā procesa uzraudzību: ir reglamentēts plāna saturs un izstrādes kārtība. Plānam jāietver teritorijas apraksts un novērtējums, kā arī nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu apraksts un – nepieciešamības gadījumā – priekšlikumi grozījumiem teritorijas plānojumos, priekšlikumi teritorijas individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem un priekšlikumi funkcionālajam zonējumam.

Tiek izstāstīts par plāna izstrādes procedūru – informatīvā sanāksme; uzraudzības grupas izveide; uzraudzības grupas pienākumi plāna izstrādes procesā. Plāna pirmās redakcijas sabiedriskā apspriešana. Dabas aizsardzības plāns tiek izskatīts pašvaldībā; nodots apstiprināšanai Vides Ministrijā. Vairākas plāna kopijas nodod atbilstošajām institūcijām, kā arī plāna teksts tiek ievietots Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā.

S. Elksne aicina klātesošos, kuriem ir vēlēšanās tikt iekļautiem uzraudzības grupā, pieteikties pēc sanāksmes oficiālās daļas izbeigšanas.

Sanāksmes nobeigums pl. 14:10.

1.2. PIELIKUMS

Uzraudzības grupas sanāksme

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 30. jūnijā, pl. 10:00, dabas lieguma teritorijā

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija/īpašums
1.	Sindra Elksne	Dabas Aizsardzības pārvalde
2.	Ilze Bergmane	Zemgales reģ. lauksaimn. pārvalde
3.	Inguna Skutele	VVD Jelgavas RVP
4.	Elita Fridrihsone	VVD Jelgavas RVP
5.	Janis Reihmanis	LDF
6.	Ieva Rove	LDF
7.	Edgars Sauka	Zemgales Ziņas
8.	Ivars Kabucis	LDF
9.	Oskars Keišs	Latvijas Universitāte, jelgavnieks
10.	Edmunds Račinskis	LOB
11.	Sandra Galiņa	LVM Zemgales mežsaimniecība
12.	Viktors Jefimovs	LDF

Uzraudzības grupas sanāksmes protokols

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 30. jūnijā, pl. 10:00, dabas lieguma teritorijā

Sanāksmi vada: LR VM DAP pārstāve: Sindra Elksne

Protokolē: Viktors Jefimovs

Sanāksmes sākums: pl. 10:00

Sanāksmes norises vieta – kuģītis ar kuru sanāksmes dalībnieki dodas pa Driksu un Lielupi, lai lieguma “Lielupes palienes pļavas” apskatītu no netipiska redzespunkta un vienlaikus apspriestu dažādus ar liegumu un tā dabas aizsardzības plānu saistītus jautājumus.

Sanāksmi atklāj Ieva Rove – dabas aizsardzības plāna izstrādes projekta vadītāja un stāsta klātesošajiem par palieņu pļavu atjaunošanas projektu un Lielupes palienes pļavām izstrādājamo DAP kā tā sastāvdaļu, par šādu pļavu vērtību un pasākumiem, kas nepieciešami to uzturēšanai.

Sanāksmes dalībnieki apspriež jautājumu par lieguma vērtību popularizēšanu, kas nepieciešama, lai rosinātu izpratni par apsaimniekošanas pasākumu nepieciešamību un motivētu zemes īpašniekus to veikt. Pilsētniekos savukārt jārosina lepnums par to, ka viņi dzīvo pilsētā, kuras vidū ir dabas liegums – teritorija ar lielu bioloģisku, kultūrvēsturisku un rekreācijas vērtību, kur vietējie iedzīvotāji un pilsētas viesi var baudīt dabu. Tas arī veicinātu tūrisma attīstību, bet pastāv problēma, ka tūrisma attīstība pilsētā nav prioritāra un Jelgavas tūrisma informācijas centram pietrūkst informācijas, lai popularizētu liegumu un tā vērtības, tāpēc lieguma teritorija šobrīd interesanta tikai makšķerniekiem un pikniku rīkotājiem. Nepieciešams attīstīt infrastruktūru liegumā, ierīkot un labiekārtot takas, lai maksimāli novērstu stihisku rekreāciju. Būtu nepieciešamas ugunsgrūku vietas Pilssalā, bet tās jāierīko tuvāk laivu bāzei, lai pārējā teritorijā samazinātu traucējumu putniem. Tiek izteikta ideja, ka vajadzētu tūrisma informācijas centram sniegt DAPA apkopojumu, kur populārā valodā būtu aprakstīta tā nozīme un sastopamās vērtības. Tādu kopsavilkumu ir paredzēts pēc plāna apstiprināšanas izdrukāt un izdalīt lieguma zemju īpašniekiem. Seko ieteikums tāda kopsavilkuma drukai sagatavota maketa eksemplāru nodot Jelgavas pilsētas rīcībā, lai viņi varētu pēc vajadzības šo info bukletu veidā izdrukāt un tādējādi popularizēt lieguma dabas vērtības.

Diskusijā tiek pacelts jautājums par zemes īpašuma tiesībām liegumā; daudzi zemes īpašnieki gan ne lieguma teritorijā, bet tā tiešā tuvumā vēlas būvēt mājas, tajā skaitā arī upes palienē, kas regulāri applūst, jo šodienas tehnoloģijas ļauj veidot pietiekoši augstus uzbērumus, lai ūdens neapdraudētu pašu ēku. Šī problēma nākotnē potenciāli varētu skart arī lieguma teritoriju. Tomēr pastāv problēma, jo pirmkārt, tas neatgriezeniski degradē palieni un tās augāju un otrkārt, sabūvējot pietiekami lielu skaitu ēku tuvu upes krastiem, stipru plūdu laikā tiktu būtiski ierobežots straumes platums un tā rezultātā pieaugtu tās ātrums un paceltos ūdens līmenis, kas var izraisīt ēku noskalšanu. Cilvēki, kas grib būvēties, būtu jābrīdina par šiem draudiem un jārosina būvēšanai izvēlēties citas vietas.

Ar apbūves problēmām saistīts arī jautājums par tilta būvēšanu pār Lielupi, kas potenciāli paredzēts Jelgavas pilsētas plānojumā, kaut arī pašreiz netiek realizēts. Šis tilts būtu novietots stratēģiski ideālā vietā no satiksmes viedokļa, tomēr no dabas aizsardzības viedokļa atstātu būtisku negatīvu ietekmi uz liegumu. Ņemot vērā, ka liegums turklāt ir Natura 2000 teritorija, veikt šeit tāda mēroga būvniecību bez ietekmes uz vidi novērtējuma un saskaņošanas ar Eiropas mēroga institūcijām nebūtu iespējams.

Brauciena laikā plāna izstrādes uzraudzības grupas dalībnieki izkāpj Pilssalas vidusdaļā un dabā apskata pļavas, to pašreizējo stāvokli. Klātesošie eksperti ornitologi spriež, ka pļavas sāk pārlietu aizaugt un veidojas pārāk blīva kūlas kārtā un tās nepieciešams steidzami pļaut, lai saglabātu to bioloģisko vērtību. Līdzīgu viedokli pauž pļavu speciālisti, jo pļavu aizaugšana samazina augu sugu daudzveidību tajās. Vietējie speciālisti stāsta, ka kādreiz te notikušas traktoristu apmācības, pļavas artas un ecētas, bet tālāk no LLU bijušas ganības līdz pat 90-to gadu sākumam. Šobrīd veikt ganīšanu ir nerentabli un apgrūtināši, jo problemātiski šurp transportēt lopus, vienīgā alternatīva pļavu apsaimniekošanā ir to pļaušana, par ko paredzēti atbalsta maksājumi. Pēc RLP informācijas arī pilsētas teritorijā esošie zemju īpašnieki var pretendēt uz atbalsta maksājumiem pļavu apsaimniekošanai, tas ar laiku varētu būt nopietns stimuls veikt apsaimniekošanas pasākumus.

No Pilssalas dalībnieki dodas atpakaļ uz "Jelgavas kuģinieka" piestātņi, kur sēde tiek noslēgta.

1.3. PIELIKUMS

Uzraudzības grupas sanāksme

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 05. oktobrī, pl. 14:00, Ozolnieku novada padomes ēkā

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija/īpašums
1.	Inguna Skutele	Jelgavas reģionālā vides pārvalde
2.	Solvita Lūriņa	Jelgavas pašvaldība
3.	Sindra Elksne	Dabas aizsardzības pārvalde
4.	Jānis Teteris	Zemgales reģ. lauksaimniecības pārvalde
5.	Edgars Sauka	Laikraksts "Zemgales Ziņas"
6.	Māris Ainārs	Ozolnieku novada dome
7.	Antra Poseika	Ozolnieku novada dome
8.	Antra Plotņikova	Ozolnieku novada dome
9.	Jānis Kažotnieks	Ozolnieku novada dome
10.	Viktors Jefimovs	Latvijas Dabas fonds

Uzraudzības grupas sanāksmes protokols

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam

„Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 05. oktobrī, pl. 14:00, Ozolnieku novada padomes ēkā

Sanāksmi vada: LR VM DAP pārstāve: Sindra Elksne

Protokolē: Viktors Jefimovs

Sanāksmes sākums: pl. 14:00

Sanāksme sākas ar jautājumu, kas ir zemes īpašnieks Pils salā. Tiek stāstīts un rādīts kartē, ka lielākā daļa lieguma teritorijas pieder LR Vides ministrijai, vēl nedaudz – privātpersonām.

Tiek apspriests jautājums par potenciālā tilta būvniecību. DA plānā būs norādīts, ka potenciālais tilts negatīvi ietekmēs biotopus, tos fragmentējot, bet nebūs vērtēta ietekmes pakāpe, jo to ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma un ietekmes uz Natura2000 vietu

novērtējuma ietvaros. Tātad, ja pilsēta tomēr grib būvēt tiltu, viņiem jāveic šie abi novērtējumi un tad jārikojas saskaņā ar šo novērtējumu atzinumiem un rekomendācijām.

Diskusija turpinās par lieguma infrastruktūru. Aktīvas debates izraisa ideja par barjeru uzstādīšanu Pils salā, lai novērstu iebraukšanu lieguma teritorijā ar autotransportu, izņemot infrastruktūras uzturēšanas nolūkos. Pastāv bažas, ka barjeras tiks nojauktas, tomēr tās ir jāuzliek, jo autotransporta iebraukšana ir ļoti nevēlama.

Tiek apspriests jautājums par 2. pasaules kara apbedījumiem Pils salas Z galā. Plānā būs paredzēta iespēja uzstādīt piemiņas plāksni, bet nebūs atļauts veikt izrakumus, arheoloģisko izpēti, jo tas degradē pļavu biotopus.

Turpinot diskusiju par infrastruktūru, tiek ieteikts izveidot arī ugunskuru vietas ar soliņiem un atkritumu urnām Pils salas D pusē. Tas ļautu atturēt vairumu lieguma apmeklētāju no spontānu atpūtas vietu ierīkošanas un lieguma piemēslošanas. Tiek nolemts, ka šis ierosinājums tiks apspriests ar ekspertiem un ja viņi neiebildīs, to iekļaus plānā.

Tiek diskutēts par skatu torņa novietojumu un konstrukciju. Būtu vēlams, lai skatu tornis atrastos Pils salā, kur atrodas arī pārējā infrastruktūra, nevis Lielupes labajā krastā. Torņi būtu vēlams izvietot Pils salas D pusē, blakus atpūtas infrastruktūrai. Ideja tiks sniegta ekspertiem izvērtēšanai.

Seko ierosinājums lieguma teritorijā veidot pļavās izpļautas takas, lai virzītu apmeklētājus pa vēlamajiem maršrutiem. Ierosinājumu solīts nodot ekspertiem izvērtēšanai.

Tiek apspriesti apsaimniekošanas pasākumi, kas nepieciešami lieguma pļavu uzturēšanai. Tie ir līdzīgi visai teritorijai. Pļavās ir nepieciešams veikt pļaušanu vai ganīšanu, ja ganīšana ir iespējama, to būtu jāveic Pils salā un lieguma II teritorijā. Paredzēta arī krūmu izciršana gar grāvjiem un upi.

Tā kā pļavas ir līdzīgas pēc struktūras un tām nepieciešami līdzīgi apsaimniekošanas pasākumi, liegumā paredzēts izdalīt divas funkcionālās zonas – dabas lieguma un neitrālo zonu. Dabas lieguma zonā būs ietverts praktiski viss liegums, izņemot nelielas apbūves un pagalmu teritorijas, kuras būs izdalītas neitrālajā zonā. Dabas lieguma zonā būs aizliegta jebkāda zemes transformācija, neitrālajā zonā tā būs atļauta ar RVP atzinumu.

Tiek ierosināts ar ekspertiem izrunāt jautājumu, vai neitrālajā zonā neizdalīt arī nelielu zemes platību Lielupes labajā krastā starp laivu piestātnēm. Jāpārbauda, cik vērtīgi ir tur esošie biotopi un vai ir īpaši aizsargājamo sugu atradnes, ja nav un eksperti neizteiks pretenzijas, šo zemes gabalu varētu paredzēt ieskaitīt neitrālajā zonā.

Apspriests tiek arī jautājums par lieguma robežzīmju izvietojumu. Eksperti ir snieguši savus ierosinājumus, bet arī klātesošie tiek aicināti izteikt savus viedokļus, kur labāk tās izlikt.

Turpinot apspriest DA plānu, tiek izrunātas neprecizitātes lieguma teritorijas aprakstā un pasākumu nodaļā. Tiek solīts novērst nepilnības un papildināt tekstu, kur nepieciešams.

Sanāksmes noslēgumā tiek izlemts, ka plāns tiks papildināts un nodots sabiedriskajai apspriešanai un tā pilnais teksts ar pielikumiem tiks vienlaikus nosūtīts arī uzraudzības grupai.

Sanāksme tiek noslēgta plkst. 16:00.

1.4.1. PIELIKUMS

Pārskats par sabiedrisko apspriešanu dabas aizsardzības plānam dabas liegumam "Lielupes palienes pļavas"

2006. gadā Latvijas Dabas fonds izstrādāja dabas aizsardzības plānu dabas liegumam "Lielupes palienes pļavas". Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 234 (28.03.2006) "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" dabas aizsardzības plāna 1. redakcijai tika rīkota sabiedriskā apspriešana, atbilstoši noteikumu prasībām iepriekš sniedzot informāciju par tās norises vietu un laiku.

Informācija par sabiedrisko apspriešanu tika publicēta Latvijas Republikas oficiālā laikraksta "Latvijas Vēstnesis" 2006. gada 19. oktobra numurā un reģionālā laikraksta "Zemgales Ziņas" 2006. gada 19. oktobra numurā.

Sabiedriskā apspriešana dabas aizsardzības plānam tika rīkota 02. novembrī Jelgavas rajona padomes ēkā Jelgavā, Pasta ielā 37. Visām ieinteresētajām personām iepriekš tika nodrošināta iespēja iepazīties ar plāna saturu šajā pašā adresē esošajā Jelgavas tūrisma informācijas centrā.

Sabiedriskās apspriešanas dalībnieku saraksts, protokols un tās laikā izskatīto jautājumu un ieteikumu kopsavilkums iekļauts dabas aizsardzības plāna pielikumā.

Sludinājumi

Dažādi sludinājumi

Paziņojums

Valsts ieņēmumu dienesta Kurzemes reģionālā iestādes paziņo, ka ir veikta nodokļu revīzija (audits) un pieņemti lēmumi, kas uzliek pienākumu šādam nodokļu maksātājam iemaksāt nodokļu budžeta papildu noteiktos maksājumus:

Nr. p.k.	Nodokļu maksātāja nosaukums, NMR kods	Lēmuma datums, numurs	Papildu aprēķinātais nodoklis vai maksājums	Summa (Ls)
1.	SIA "Ascent Press" NMR kods 40003675623	22.08.2006. Nr.5. 1.1-8/155	Pievienotās vērtības nodoklis Pievienotās vērtības nodokļa soda nauda	344984,74 344984,74

Saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.pantā trīspadsmito daļu lēmums stājas spēkā paziņojuma publicēšanas dienā.

Papildu aprēķinātās summas iemaksājamas budžetā 30 dienu laikā pēc paziņojuma publicēšanas.

Saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 37.panta otrās daļas 1.punktā un Administratīvā procesa likuma 77.pantu pieņemto lēmumu SIA "Ascent Press" ir tiesības 30 dienu laikā no lēmuma saņemšanas rakstveidā apstrīdēt Valsts ieņēmumu dienesta Kurzemes reģionālās iestādes direktoram. Iesniegums par lēmuma apstrīdēšanu iesniedzams Liepājas ielā 48, Kuldīgā.

Lūgums atsaukties

Tamāra Astratjeva, pers. kods 101146-10122, paziņo: 2005.gada 23.maijā ir miris VOLDEMĀRS KOKNESIS, pers. kods 300640-11567, pēdējā dzīvesvieta: "Koknesī", Ādažu novads, Rīgas rajons. Visi iespējamie mantinieki, iegatāji, personas, kam ir kādas prasības pret aizgājušo, lūdzu pietiekties viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas, nosūtot pieteikumu Tamārai Astratjevai uz adresi Rīgas rajonā, Ādažu novads, "Koknesos", vai zvanot pa tālr. 7990508.

Paziņojums

Stopiņu novada dome paziņo, ka 2006.gada 30. augustā pieņemti saistošie noteikumi nr.6 "Grozījumi 2005. gada 12. oktobra Saistošajos noteikumos nr. 14 "Par topogrāfiskās informācijas aktualizācijas un izpildshēmu uzmeršanas kārtību Stopiņu novadā".

Paziņojums

Šī gada 2. novembrī plkst. 10. Jelgavas raj. padomes ēkā Jelgavā, Pasta ielā 37, notiks dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana dabas liegumam "Lielupes palienes pļavas". Dabas liegums atrodas Jelgavas rajonā, Jaunsvīrlaukas pagastā, Ozolnieku no-

Vides pārraudzības valsts biroja paziņojums

Vides pārraudzības valsts birojs informē:

2006.gada 3.oktobrī Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis VAS "Latvijas Valssts ceļi" atzinumu par valsts galvenā autoceļa A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle) posma no 10,5 km līdz 24,0 km apvedceļa (Kēkavas apvedceļa) būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu. Ar ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu un Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var iepazīties Kēkavas pagasta padomē, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldē, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja Rīgā, Rūpniecības ielā 23, tālr. 7321173, un biroja interneta mājas lapā: www.vidm.gov.lv/ivrvb.

2006.gada 5.oktobrī Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis SIA "Garkalnes grants" atzinumu par grants - smiltis ieguves zemes īpašumā "Efejas" Slampes pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu. Ar ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu un Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var iepazīties Slampes pagasta padomē, Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldē, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja Rīgā, Rūpniecības ielā 23, tālr. 7321173, un biroja interneta mājas lapā: www.vidm.gov.lv/ivrvb.

Paziņojums

Pamatlojoties uz izlīgumu civilietā nr. CA-2295/1 no 10.10.2006. ar prasītāju Sergeju Izmeštjevu, pers. kods 131264-12709, dzīv. Rīgā, Slokas ielā 132-76, no viena puses un atbildētāju Dmitriju Grivski, pers. kods 160137-10607, dzīv. Rīgā, Ruses ielā 7-62, Rīgā, LV-1029, no otras puses, Dmitrijs Grivskis paziņo par to, ka izlīguma 6.punktā tiek grozīts, un tas ir:

"Prasītājs apņemas šo izlīgumu iesniegt tiesā, un gan Atbildētājs, gan Prasītājs apņemas tiesai lūgt to apstiprināt."

Un Dmitrijs Grivskis atsakās no 6.punkta tālākā formulējuma: "Līdzējs, kurš atsakās lūgt tiesai apstiprināt šo izlīgumu, maksā otram Līdzējam soda naudu 20000,00 LVL (divdesmit tūkstoši latu un 00 santīmu) apmērā."

Ar saistošajiem noteikumiem var iepazīties Stopiņu novada domē Institūta ielā 1a, Stopiņu novadā, Rīgas rajonā, kā arī apmeklējot Stopiņu novada mājas lapu: www.stopini.lv.

vadā, un Jelgavas pilsētā, plāna izstrādātājs – Latvijas Dabas fonds. Ar plānu, sākot no 19. oktobra, var iepazīties Jelgavas tūrisma informācijas centrā Pasta ielā 37 un rakstiskus pieteikumus var iesniegt līdz 2. novembrim. Izstrādātājs – Latvijas Dabas fonds (Raiņa bulvārī 31-6, Rīgā, tālr. 7830999, www.ldf.lv). Aicināti visi interesenti!

1. attēls. Sludinājums par sabiedrisko apspriešanu Latvijas Republikas oficiālā laikraksta "Latvijas Vēstnesis" (19.10.2006.)

Sergeja Vasjko-Marina Mazure raba medaļu etu čempionātā Maskavā.

risinājās aizvadi-ogalē olimpiskajā kšā «Družba» Luž-ru sportistiem, ku-ri 15 Latvijas izla-atklāšanas parādē a Maskavas mērs

asjkovs informē, ka ndai izdevies izcī-zelta, sudraba un ai, bet vislielākais protams, par savas rinas startu.

jos dueļos viņa ne- pārliecinošā cīņā ai, dramatiskāk iz- is – pret sportisti s par iekļūšanu fi- stāsta, ka Marina, ekš, sākus un uzr 2:0 jau izēmējies , taču vienā no nā- rūkošajām epizo- ēcīgu elkoņa trau- āpes, meitene cīņu ii, noturējusi uzva- gatavību iziet uz ālā.

ī stājās Serbijas na Jovanda. Mari- ar viņu bija tiku- skā džudo turnirā Šoreiz trauma ne- tai spēku samēro- a noturējās minūti i, bet pēc tam ārsts auk- vā un audzēknes

Pasaules čempionāta godalgas sadalītas, un olimpiskajā kompleksā «Družba» valda draudzība – no kreisās sudraba medaļniece jelgavniece Marina Mazure (augšā pa kreisi) un zelta īpašniece serbiete Rogina Jovanda.

Foto no M.Mazure personīgā arhīva

vārdā saka paldies par atbalstu Jelgavas Bērnu jaunatnes sporta skolai un pilsētas Sporta servisa centram. «Domāju, ka Marina vēl ne reizi vien iepriecinās draugus un līdzjutējus ar saviem sasnie-

gumiem, nesot arī Jelgavas kā sportu mīlošas un atbalstošas pilsētas slavu pasaulē,» par savas audzēknes cīņājas garu, kas palīdzēs arī traumai ātrāk sadzīt, pārliecināts S.Vasjkovs. ■

2. novembrī plkst.10 Jelgavas raj. Padomes ēkā Jelgavā, Pasta ielā 37 notiks dabas lieguma «Lielupes palienes pļavas» dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana.
 Dabas liegums atrodas Jelgavas rajona Jaunsvirslaukas pagastā, Ozolnieku novadā un Jelgavas pilsētā, plāna izstrādātājs Latvijas Dabas fonds. Ar plānu, sākot no 19. oktobra var iepazīties Jelgavas Tūrisma informācijas centrā Pasta ielā 37 un rakstiskus priekšlikumus iesniegt līdz 2. novembrim. Izstrādātājs Latvijas Dabas fonds (Raiņa bulv. 31 - 6, Rīgā. Tālrunis 7830999, www.ldf.lv).
Aicināti visi interesenti!

HOLDINGA PARTNERI

BSS

Rīgas Apsardzes Sabiedrība, SIA
 Rīga, Bauskas 20, ofiss 402, LV 1004 • Tāl. : 7 892599
 Fakss: 7892597 • e-mail: ras@latnet.lv • www.ras-apsardze.lv

Baltic Security Service, SIA
 Jelgava, Elektriķu 10, LV 3001 • Tāl./Fakss: 30 26750
 LR IeM izdota II kategorijas apsardzes darbības lizence Nr. 901 -A

- Objektu apsardze
- Juridisko personu fiziskā apsardze
- Tehniskā apsardze (apsardzes un ugunsdrošības signalizāciju, video novērošanas sistēmu uzstādīšana ar izeju uz Centrālo Apsardzes Pulti)
- Kultūras un sporta pasākumu apsardze
- Mobilās grupas operatīvā reaģēšana uz trauksmes signālu
- Kravu, materiālo vērtību un lietu naudas summu bruņota pavadīšana

ņu, tā izmainīs jūsu vakara plānus.

♋ Vēzis

Labākais sabiedrotais šodien būsiēt jūs pats. Problēmas atrisināsiēt tikai saviem spēkiem. Esiēt apdomīgs un neseidzi- nētiēt notikumus. Nemeklējiēt mierinā- jumu sevis necienīgās attiecībās.

♌ Lauva

Iespējams, vēlēsiēties iedzījināties pārdo- mās par dzīvi. Var pārņēmt neapmier- nātība ar līdz šim sasniegto. Šķirīs, ka apkārtējie nenovērtē jūsu pūliņus. Esiēt objektīvs, nenodariēt pāri mīļajiem.

♍ Jaunava

Pret tiem, kas jūs ciena, būsiēt īpaši cēl- sirdīgs un dānsns. Kāds sagādās viļšanos, tādējiēdi sabruks sen lolota ilūzija. Glābi- ņu meklēsiēt sapņu pasaulē un ilgosie- ties pēc romantiskiem piedzīvojumiem.

♎ Svāri

Daudz laika veļtot ģimenei, iespējams, pārņēms sajūta, ka tuvie cilvēki jūs izkal- pina. Šķirīs, ka pienākumu nasta līr pārāk smaga. Vēlēsiēties aizbēgt un būt brīvs. Tomēr sirdsapziņa nēļaus to īstēnot.

♏ Skorpions

Izvaiēriēties no nepārdomātiem soļiem. Pie- mērotis laiks risināt finanšu jautājumus. Sapratēsiēt, ka dzīve īk brīdi liek jums piln- veidēties. Neizšķēdiēt sevi daudzās va- jādžīgos un nevajādžīgos kontaktos.

♐ Strēlnieks

Svarīgas būs attiecības ar radiem un kai- miņiem. Iespējami nozīmīgi jaunumi. Ap- sveriet prioritātes, jo visu paspēt nebīs iespējams. Atrodiēt laiku redzesloka pa- plašināšanai un kompleksu pārvarēšanai.

♑ Mežāzis

Var pārņēmt trauksmes izjūta. Šķirīs, ka jāsteidzas, lai nenokavētu vai nepalaistu garām ko būtisku. Prasmīgiāk organizējiēt laiku un neveiksmeīs nevainojētiēt citus. Mē- ģiniet nebūt tik kritiskis un emocionāls.

♒ Ūdensvīrs

Iespējams, tiks izteikts kāds liecītkis pie- dāvājums. Derētu tajā ieklaustīties. Vai- rāk uzmanības pievērsētiēt savstarpējās sa- skarsmes jautājumiem. Varbūt pienācis laiks pāriēt uz mazāk saspringtu režīmu.

♓ Zivis

Spēsiet ar aizrautību gan nodoties dar- bam, gan pievērsties vaļaspriekiem. No- skāpojums būs sapaļaini romantiskis. Prā- tu nodarbinās fantastiskas idejas. Tās traucēs realizēt pieņākuma apziņa.

Reklāmas nodaļas tālrunis 3028175

2. attēls. Sludinājums par sabiedrisko apspriešanu reģionālajā laikrakstā "Zemgales Ziņas" (19.10.2006.)

1.4.2. PIELIKUMS

Sabiedriskā apspriešana

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 2. novembrī, pl. 10:00, Jelgavas rajona padomes ēkā

Dalībnieku saraksts:

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija/īpašums
1.	Ruta Ambulte	Zemes īpašniece Kalnciema ceļš 89C
2.	Rīta Jēkabsone	Zemes īpašniece Kalnciema ceļš "Ūdri"
3.	Inese Belshka	Zemgales attīstības aģentūra
4.	Jānis Artemjevs	Dabas aizsardzības pārvalde
5.	Sindra Elksne	Dabas aizsardzības pārvalde
6.	Edgars Sauka	Zemgales Ziņas
7.	Jānis Reihmanis	Latvijas Dabas fonds
8.	Zenta Ambulte	Zemes īpašniece Kalnciema ceļš 85
9.	Vita Kindereviča	Jelgavas rajona padome, TIC
10.	Inguna Skutele	VVD Jelgavas RVP
11.	Viktors Jefimovs	Latvijas Dabas fonds

Sabiedriskā apspriešana

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam

„Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 2. novembrī, pl. 10:00, Jelgavas rajona padomes ēkā

LR VM DAP pārstāve: Sindra Elksne

Protokolē: Viktors Jefimovs

Sanāksmes sākums: pl. 10:00

Sēdi atklāj Viktors Jefimovs un stāsta par dabas lieguma atrašanās vietu, izveides vēsturi, vērtībām, paredzamajiem apsaimniekošanas pasākumiem – teritorijas robežu iezīmēšanu dabā.

Jautājums: cik daudz robežzīmju paredzēts uzstādīt? – Aptuveni 20.

V.J. turpina stāstīt par apsaimniekošanas pasākumiem. Pie administratīvajiem pasākumiem vēl paredzēts, ka pašvaldībām savi attīstības plānojumi jāpapildina ar informāciju par lieguma

zonējumu un rekreācijas infrastruktūru. Tiek stāstīts par apsaimniekošanas pasākumiem un atpūtas infrastruktūras ierīkošanu.

Klātesošais zemes īpašnieks ierosina Pils salā uzstādīt žogu, lai novērstu traucējumu putniem, bet citās teritorijās, piemēram, Jaunsvirlaukas pagastā, būtu jāliek neitrāls zonējums vai vismaz jāļauj plašāk saimniekot. Tur patreiz pļavu vietā daļēji ierīkoti aramlauki. Noskaidrojas, ka daļa pļavu nesen uzartas.

Turpinot diskusiju par infrastruktūru, tiek ierosināts, lai barjera noteikti būtu aiz atpūtas vietas. Tiek arī uzsvērts, ka nav jēgas kaut ko aizliegt, ja aizliegumam nav pienācīgas kontroles, vajag pēc iespējas vairāk informēt!

Tiek apspriestas motorlaivu sacensības, to ietekme uz liegumu un konstatēts, ka tās putniem traucējumu neradīs.

Runājot par zonējumu, tiek uzsvērts, ka neitrālajā zonā tiks izdalītas tikai tās platības, kurās jau tagad atrodas pagalmi un apbūve un kurām nav bioloģiskas vērtības.

Dažiem zemes īpašniekiem ir problēma, ka zemes platība ir ļoti maza, bet par to ir jāmaksā nodokļi un pļaut, lai saņemtu kompensācijas, ir ļoti grūti, jo dažviet tās ir pārrakņājuši maksšķernieki. Īpašnieki tiek informēti, ka no jaunā gada varēs saņemt kompensācijas vai mainīt zemi, ar to nodarbosies Valsts zemes dienests.

Tiek izrunātas neprecizitātes plāna saturā. Individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos jāatrunā kontrolētā dedzināšana kā apsaimniekošanas pasākums. Plānā būtu vēlams paredzēt grāvju Jaunsvirlaukas pagasta teritorijā aizbēršanu.

Plānā nepieciešams aprakstīt, kāpēc medības lieguma teritorijā aizliegtas, jābūt pamatojumam. Jāpapildina teritorijas juridiskās saistības ar normatīvajiem aktiem, tiek norādītas vēl dažas neprecizitātes.

Diskutējot par maksšķerēšanas ietekmi uz Pils salas pļavām, tiek ierosināts paredzēt maksšķerēšanu ar licencēm.

Sanāksme tiek noslēgta plkst. 12:30.

1.4.3. PIELIKUMS

Sabiedriskās apspriešanas laikā izskatīto jautājumu un ieteikumu kopsavilkums

Sabiedriskās apspriešanas laikā izskatītie jautājumi un priekšlikumi apkopoti 1. tabulā, aprakstot priekšlikumu un Latvijas Dabas fonda ieteikumus.

1. tabula

Jautājumi, priekšlikumi un Latvijas Dabas fonda ieteikumi par dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" dabas aizsardzības plāna 1. redakciju

N.p.k.	Priekšlikums/komentārs/iebildums	LDF ieteikumi
1.	Autotransportam domātā barjera obligāti jāizvieto aiz atpūtas vietas un skatu torņa.	Plānā šis nosacījums ir ietverts.
2.	Individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos jāietver informācija par kontrolēto dedzināšanu kā apsaimniekošanas pasākumu.	Ņemot vērā pašvaldību pārstāvju iebildumus pret konkrēto apsaimniekošanas pasākumu un tā veikšanai piemēroto teritoriju platību, pasākumu nolemts izslēgt no plāna.
3.	Plāna tekstā nepieciešams ietvert pamatojumu medību aizliegumam lieguma teritorijā.	Plāna teksts precizēts.
4.	Potenciāli plānā un individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos jāparedz iespēja nākotnē aizbērt grāvjus Jaunsvirlaukas teritorijā.	Plāna teksts precizēts.
5.	Ierosināts makšķerēšanu Pils salā atļaut tikai ar licencēm	Pils salā ir paredzēts sezonālais liegums, kura laikā teritorijā atrasties aizliegts, pārējā laikā makšķerēšana neapdraud teritorijas vērtības.

1.5. PIELIKUMS

Pašvaldību sanāksmju protokolu izrakstu kopijas

1.6. PIELIKUMS

Uzraudzības grupas sanāksme

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 15. decembrī, pl. 9:00, Ozolnieku novada domes ēkā

Dalībnieku saraksts:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Organizācija/īpašums
1	Jānis Reihmanis	Latvijas Dabas fonds
2	Sindra Elksne	Dabas aizsardzības pārvalde
3	Solvita Lūriņa	Jelgavas Dome
4	Edgars Sauka	Laikraksts "Zemgales Ziņas"
5	Māris Ainārs	Ozolnieku novada dome
6	Antra Plotņikova	Ozolnieku novada dome
7	Jānis Teteris	Zemgales RLP
8	Ilze Bergmane	Zemgales RLP
9	Inguna Skutele	VVD Jelgavas RVP
10	Viktors Jefimovs	Latvijas Dabas fonds

Uzraudzības grupas sanāksme

Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam „Lielupes palienes pļavas”

2006. gada 15. decembrī, pl. 9:00, Ozolnieku novada domes ēkā

Sanāksmi vada: Viktors Jefimovs

LR VM DAP pārstāve: Sindra Elksne

Protokolē: Viktors Jefimovs

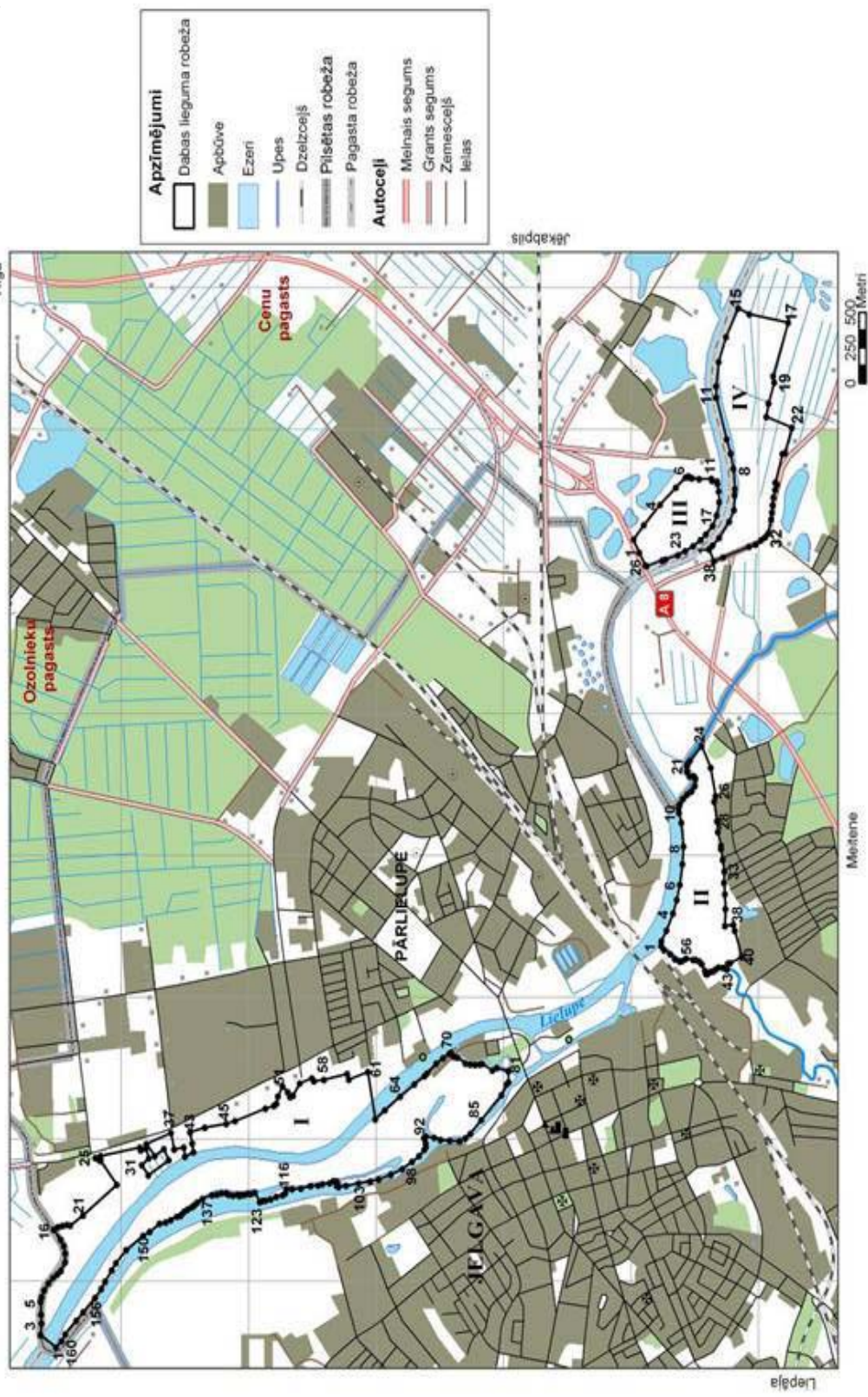
Sanāksmes sākums: pl. 9:00

Sēdi atklāj Viktors Jefimovs, informē par to, ka Jaunsvirlaukas pagasts ir apstiprinājis dabas aizsardzības plānu bez precizējumiem vai iebildēm, savukārt no Jelgavas Domes un Ozolnieku novada Domes ir saņemts konceptuāls atbalsts dabas aizsardzības plānam ar prasību veikt atsevišķu plāna punktu korekciju, kuras Latvijas Dabas fonda izstrādes grupa iestrādās DA plāna fināla versijā. Ņemot vērā, ka uzraudzības grupas dalībniekiem arī nav iebildumu par plāna saturu, tiek nolemts parakstīt pēdējās uzraudzības grupas sēdes protokola pielikumu.

2. PIELIKUMS

Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" shēma

85.pielikums Ministru kabineta
1999.gada 15.jūnija noteikumiem Nr.212
(Pielikums MK 08.04.2004. noteikumu nr.266 redakcijā)

2. PIELIKUMA turpinājums

Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" robežpunktu koordinātas

I teritorija

Robežpunkts	Y koordināta	X koordināta
1	481524	787511
2	481671	787627
3	481702	787677
4	481764	787670
5	481857	787627
6	481888	787674
7	481926	787604
8	481988	787570
9	482076	787524
10	482040	787500
11	482071	787477
12	482124	787420
13	482107	787420
14	482148	787450
15	482202	787475
16	482264	787521
17	482291	787404
18	482301	787467
19	482307	787476
20	482302	787308
21	482464	787708
22	482680	787022
23	482810	787160
24	482860	787170
25	482868	787707
26	482887	787161
27	482947	781854
28	482977	781848
29	482925	781807
30	482867	781787
31	482818	781828
32	482746	781787
33	482857	781676
34	482921	781665
35	482887	781725
36	482966	781807
37	483044	781608
38	482970	781584
39	482947	781500
40	482878	781400
41	482900	781422
42	482977	781442
43	483050	781450
44	483087	781344
45	483110	781176
46	483170	781105
47	483216	780868
48	483226	780801
49	483251	780780

51	A8227A	78073A
52	A82227	780602
53	A82708	780675
54	A82208	780651
55	A82202	780500
56	A82A20	780507
57	A82A00	780A88
58	A82A18	780A00
59	A82A61	780776
60	A82A70	78071A
61	A82A75	78006A
62	A821A1	780007
63	A82705	770021
64	A82200	770811
65	A82288	770600
66	A82A46	770610
67	A82A66	770600
68	A8252A	770578
69	A82572	770A7A
70	A82607	770A76
71	A82612	770A12
72	A82580	770288
73	A82576	770261
74	A8252A	770700
75	A82578	770761
76	A82576	77077A
77	A82577	770186
78	A82521	770167
79	A82A86	770088
80	A82507	770052
81	A82A80	77806A
82	A82A02	778060
83	A82288	778076
84	A82211	770017
85	A82126	77017A
86	A820A0	770760
87	A82007	770700
88	A82087	7702A5
89	A82000	770A77
90	A82006	770A05
91	A82011	7705AA
92	A82010	770611
93	A82000	770672
94	A82077	770610
95	A820A6	770608
96	A82077	770671
97	A82887	770661
98	A828A1	770717
99	A82701	770705
100	A82750	770885
101	A82718	770080
102	A82701	7800A6
103	A82600	780128
104	A82677	780725
105	A82665	780702
106	A82677	780210
107	A82687	78020A
108	A82702	780208

110	A27601	780265
111	A27684	780170
112	A27674	780154
113	A27670	780515
114	A27653	780580
115	A27640	780650
116	A27651	780704
117	A27670	780711
118	A27605	780734
119	A27506	780783
120	A27578	780876
121	A27568	780868
122	A27567	780803
123	A27558	780017
124	A27673	780051
125	A27615	780082
126	A27618	781007
127	A27600	781034
128	A27608	781055
129	A27607	781073
130	A27610	781086
131	A27603	781173
132	A27610	781158
133	A27670	781174
134	A27670	781216
135	A27611	781248
136	A27607	781286
137	A27570	781363
138	A27556	781401
139	A27535	781477
140	A27577	781447
141	A27507	781478
142	A27401	781504
143	A27471	781577
144	A27467	781533
145	A27454	781567
146	A27430	781617
147	A27414	781657
148	A27406	781607
149	A27348	781775
150	A27377	781878
151	A27770	781061
152	A27178	787040
153	A27077	787074
154	A21008	787176
155	A21045	787157
156	A21883	787706
157	A21787	787706
158	A21773	787353
159	A21677	787440
160	A21570	787467

II teritorija

Dabažmukle	V koordināte	V koordināte
1	484260	77767
2	484206	77767
3	484477	77771
4	484501	777660
5	484687	777610
6	484703	777617
7	484020	777506
8	485063	777587
9	485730	777605
10	485700	777671
11	485223	777676
12	485250	777617
13	485200	777507
14	485120	777558
15	485151	777576
16	485188	777108
17	485517	777101
18	485557	777508
19	485557	777520
20	485500	777558
21	485678	777561
22	485618	777551
23	485666	777520
24	485770	777116
25	485617	777272
26	485118	777227
27	485280	777217
28	485711	777275
29	485165	777218
30	485060	777701
31	485015	777702
32	484060	777781
33	484887	777768
34	484808	777770
35	484776	777762
36	484677	777758
37	484502	777767
38	484511	777105
39	484168	777185
40	484785	777170
41	484711	777770
42	484720	777720
43	484106	777717
44	484708	777777
45	484710	777211
46	484108	777226
47	484182	777252
48	484170	777278
49	484161	777101
50	484161	777117
51	484187	777110
52	484722	777117
53	484752	777167
54	484765	777107
55	484761	777517
56	484771	777567

57	A8A758	777507
58	A8A757	777616
50	A8A760	77765A
60	A8A305	777603
61	484333	277742

III teritorija

Dabžņunkte	X koordināta	Y koordināta
1	A87133	77703A
2	A87225	777080
3	A87326	777800
4	A87A71	777771
5	A87501	7776A7
6	A87663	777571
7	A87677	777550
8	A87660	77752A
9	A87658	777571
10	A87657	777A66
11	A8765A	777370
12	A87630	777367
13	A87636	777325
14	A87615	777321
15	A8756A	777317
16	A87A88	777307
17	A87306	777327
18	A87321	777350
19	A87261	777A17
20	A87227	777A55
21	A87170	777513
22	A871AA	777575
23	A87115	777633
24	A8708A	777720
25	A87078	777757
26	A87030	777876
27	A870A3	777880

IV teritorija

Dabžņunkte	X koordināta	Y koordināta
1	A87157	777387
2	A8718A	777358
3	A87238	777307
4	A87351	777220
5	A87A33	777107
6	A875A0	777187
7	A87587	77718A
8	A8772A	777106
9	A87837	777218
10	A87031	7772A0
11	A8822A	777330
12	A88305	777337
13	A88A77	777311
14	A88657	77725A
15	A8885A	777157
16	A88817	777071

18	188277	776881
19	188221	776875
20	188185	776071
21	188080	776028
22	188011	776727
23	187821	776700
24	187870	776811
25	187677	776867
26	187611	776851
27	187575	776860
28	187571	776881
29	187166	776800
30	187115	776801
31	187266	776800
32	187270	776077
33	187211	776016
34	187271	776078
35	187101	777072
36	187175	777072
37	187008	777277
38	187072	777251

3.1. PIELIKUMS

Dabas lieguma "Lielupes palieņu pļavas (1.teritorija, Jelgavas pilsēta) zemes īpašumu kadastrs (pēc stāvokļa uz 01.01.2006)

Nr. p. k.	Kadastra Nr.	Īpašuma nosaukums	Īpašnieks	Zemes gabala kopējā platība, ha	DL esošās teritorijas platība, ha
1	09000120012	Pilssalas iela 5	LR ZM	0,51	0,51
2	09000120013	Lielā iela 2/4	Privātpersona		0,13
3	09000120051	Pilssalas iela 6	Privātpersona	0,02	0,02
4	09000120060	Pilssala	LR VIDM	106,07	95,69
5	09000120063	Pilssalas iela 8	Jelgavas pašv.	0,30	0,30
6	09000120065	Pilssalas iela 10	LR ZM		0,05
7	09000120071	Pilssalas iela	Jelgavas pašv.		0,56
8	09000120081	Pilssalas iela 8A	Jurid. pers. (a/s)	0,09	0,09
9	09000120083	Lielupe	Latvijas Republika		30,30
10	09000120084	Driksa	Latvijas Republika		1,42
11	09000130001	Sprīdīši, Klanciema ceļš	Privātpersona	4,05	2,05
12	09000130002	Rožežu iela 1B	Latvijas Republika	1,15	1,15
13	09000130004	Paegles	Privātpersona	1,17	0,41
14	09000130007	Kalnciema ceļš pļava	Privātpersona	0,43	0,43
15	09000130008	Strautu ceļš 1	Privātpersona	0,92	0,92
16	09000130009	Ūdri	Privātpersona	1,11	1,11
17	09000130024	Skudras	Privātpersona	1,10	1,10
18	09000130050	Kalnciema ceļš 73A	Privātpersona	4,30	2,55
19	09000130103	Palmas	Latvijas Republika		0,77
20	09000130104	Kalnciema ceļš ?	Privātpersona	0,82	0,82
21	09000130107	Dadzīši	Privātpersona	0,89	0,89
22	09000130108	Malenieki	Privātpersona	0,89	0,89
23	09000130112	Kalnciema ceļš 81	Privātpersona	4,41	2,61
24	09000130115	Kalnciema ceļš 85	Privātpersona	3,87	1,94
25	09000130117	Kalnciema ceļš 87	Privātpersona	2,62	1,37
26	09000130118	Spodras, Kalnciema ceļš	Privātpersona	1,48	0,58
27	09000130119	Rogas	Privātpersona	1,62	1,10
28	09000130120	Noriņas/Rogu ceļš	Privātpersona	1,46	0,89
29	09000130121	Varoņi	Privātpersona	0,56	0,23
30	09000130122	Liepkalni	Privātpersona	1,0	1,0
31	09000130123	Zemturi	Latvijas Republika	8,03	0,80
32	09000130124	Ziediņi	Privātpersona	1,18	1,07
33	09000130125	Silarāji	Privātpersona	0,96	0,90
34	09000130126	Antonijas pļava	Privātpersona	1,00	0,94

3.1. PIELIKUMS. Turpinājums

Dabas lieguma "Lielupes palieņu pļavas (1.teritorijas, Jelgavas pilsēta) zemes īpašumu kadastrs(pēc stāvokļa uz 01.01.2006)

Nr. p. k.	Kadastra Nr.	Īpašuma nosaukums	Īpašnieks	Zemes gabala kopējā platība, ha	DL esošās teritorijas platība, ha
35	09000130128	Kuģenieki	Latvijas Republika	9.16	2.01
36	09000130129	Spriguļi	Privātpersona	2.59	1.54
37	09000130132	Kalnciema 95	Jurid. pers. (koop.)	1.16	0.50
38	09000130146	Kļaviņas	Latvijas Republika	7.96	0.96
39	09000130147	Ritenieki	Latvijas Republika	8.19	1.19
40	09000130162	Ziemeļu tilts	Jelgavas pašv.	3.58	3.01
41	09000130163	Kalnciema ceļš	Jelgavas pašv.	2.96	2.96
42	09000130164	Kalnciema ceļš	Jelgavas pašv.	2.24	0.94
43	09000130165	Lielupes krasts	Latvijas Republika	1.63	1.63
44	09000130166	Lielupes krasts	Latvijas Republika	0.43	0.43
45	09000130167	Tauvas josla	Latvijas Republika		5.62
46	09000130168	Tauvas josla	Latvijas Republika		0.24
47	09000130169	Tauvas josla	Latvijas Republika		0.21
48	09000130171	Kalnciema ceļš	Latvijas Republika	0.68	0.50
49	09000130173	Kalnciema ceļš	Latvijas Republika	2.31	2.15
50	09000130184	Kalnciema ceļš 105B	Jelgavas pašv.	39.79	0,4
51	09000130240	Kalnciema ceļš	Latvijas Republika	23,56	23,56
52	09000130185	Rogu ceļš	Jelgavas pašv.	0.10	0.03
53	09000130194	Iebraucamais ceļš	Jelgavas pašv.	1.13	0.68
54	09000130198	Palmas	Latvijas Republika	3.87	3.28
55	09000130199	Lielupes pļava	Latvijas Republika	2.08	2.08
56	09000130239	Kalnciema ceļš 87A	Juridiska persona	2.08	0.31

Dabas lieguma "Lielupes palieņu pļavas (2.teritorija, Jelgavas pilsēta) zemes īpašumu kadastrs (pēc stāvokļa uz 01.01.2006)

Nr. p. k.	Kadastra Nr.	Īpašuma nosaukums	Īpašnieks	Zemes gabala kopējā platība, ha	DL esošās teritorijas platība, ha
1	09000160175	Bauskas iela 15	Latvijas Republika	7.80	3.56
2	09000160938	Tauvas josla	Latvijas Republika	2.44	1.38
3	09000160939	Tauvas josla	Latvijas Republika	1.51	1.51
4	09000160940	Tauvas josla	Latvijas Republika	2.56	2.56
5	09000160941	Stājgenes iela	Pašvaldība		0.67
6	09000160944	Stājgenes iela	Latvijas Republika	50.19	38.83
7	09000160945	Bauskas iela	Latvijas Republika		2.44

3.1. PIELIKUMS. Turpinājums

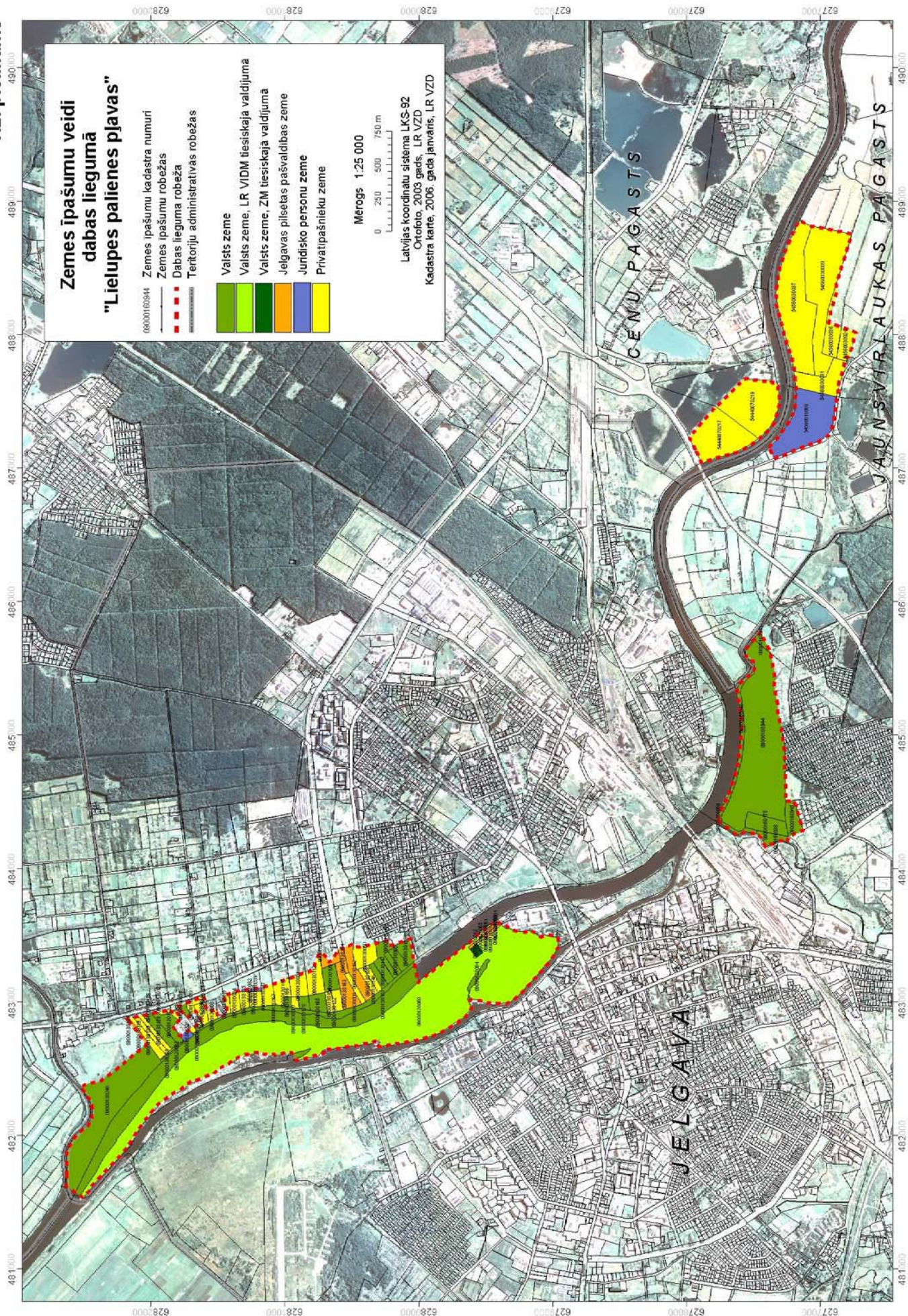
Dabas lieguma "Lielupes palieņu pļavas (3.teritorija, Cenu pagasts, Ozolnieku novads) zemes īpašumu kadastrs (pēc stāvokļa uz 01.07.2006)

Nr. p. k.	Kadastra Nr.	Īpašuma nosaukums	Īpašnieks	Zemes gabala kopējā platība, ha	DL esošās teritorijas platība, ha
1	54440070217		Privātpersona	18.95	11.68
2	54440070219	Zaķi	Privātpersona	26.9	13.17

Dabas lieguma "Lielupes palieņu pļavas (4.teritorija, Jaunsvirlaukas pagasts) zemes īpašumu kadastrs (pēc stāvokļa uz 07.08.2006)

Nr. p. k.	Kadastra Nr.	Īpašuma nosaukums	Īpašnieks	Zemes gabala kopējā platība, ha	DL esošās teritorijas platība, ha
1	54560010008	Bajāri	Jurid. persona	14.29	14.27
2	54560030024	Lāčplēši	Privātpersona	31.60	2.24
3	54560030031	Strautiņi	Privātpersona	6.50	5.73
4	54560030036	Mazpakuļi	Privātpersona	24.40	3.24
5	54560030037	Atplūdas	Privātpersona	21.29	21.28
6	54560030039	Māras	Privātpersona	19.90	19.90

3.2. pielikums

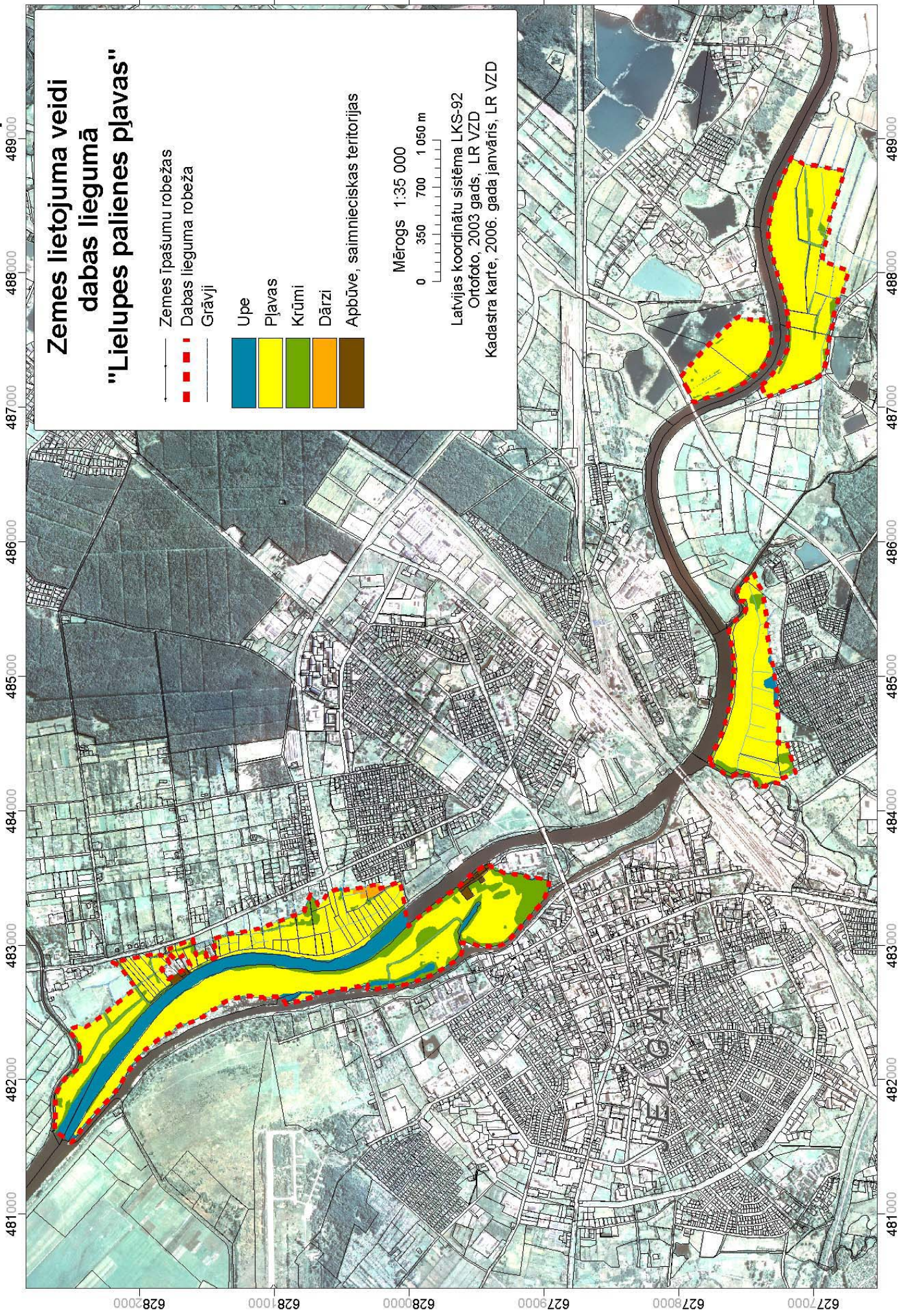
3.3. pielikums

Zemes lietojuma veidi dabas liegumā "Lielupes palienes pļavas"

- Zemes īpašumu robežas
- Dabas lieguma robeža
- Grāvji
- Upe
- Pļavas
- Krūmi
- Dārzi
- Apbūve, saimnieciskās teritorijas

Mērogs 1:35 000
0 350 700 1 050 m

Latvijas koordinātu sistēma LKS-92
Ortofoto, 2003 gads, LR VZD
Kadastra karte, 2006. gada janvāris, LR VZD

4. PIELIKUMS

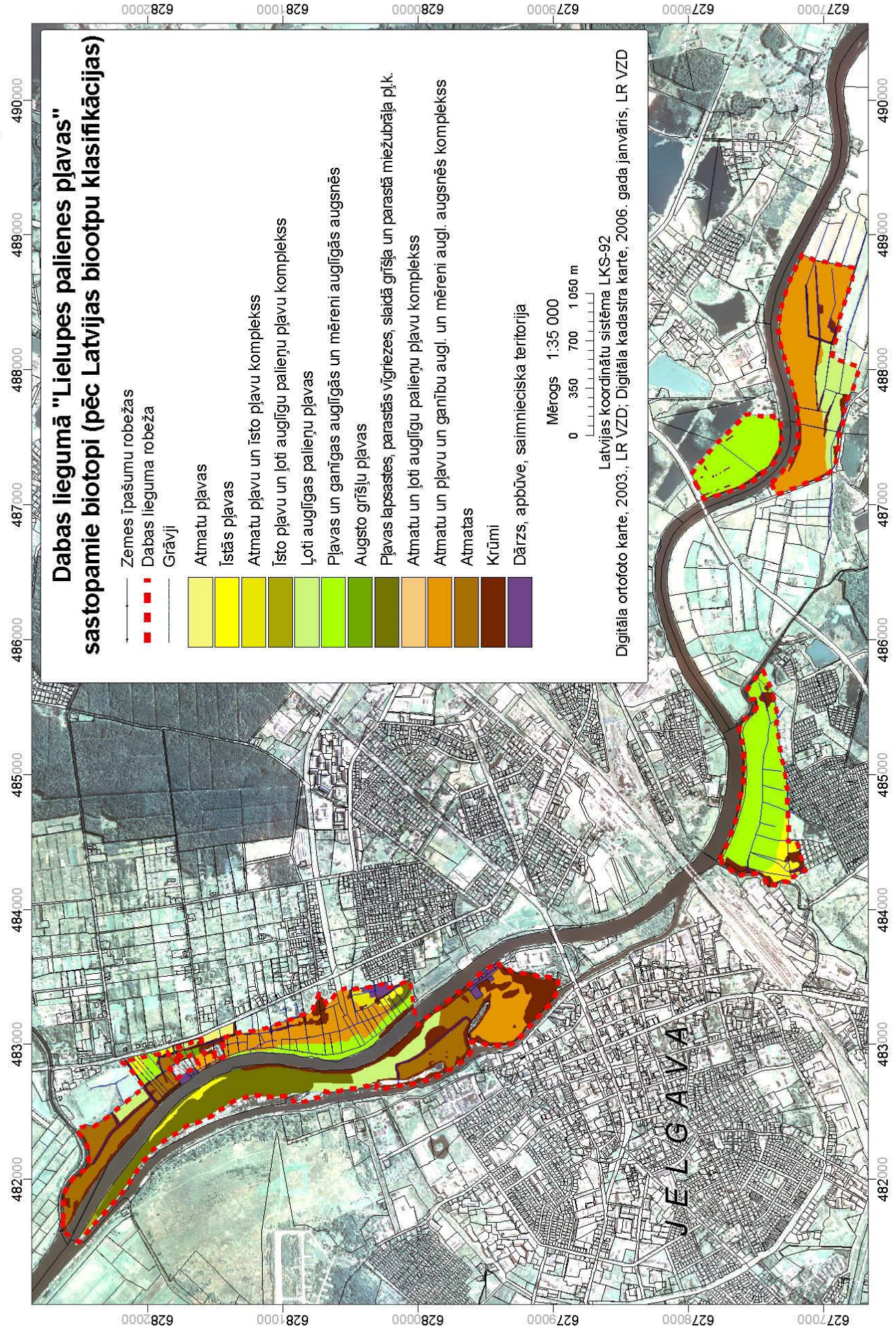
FAO augšņu klasifikācijas terminu atšifrējums

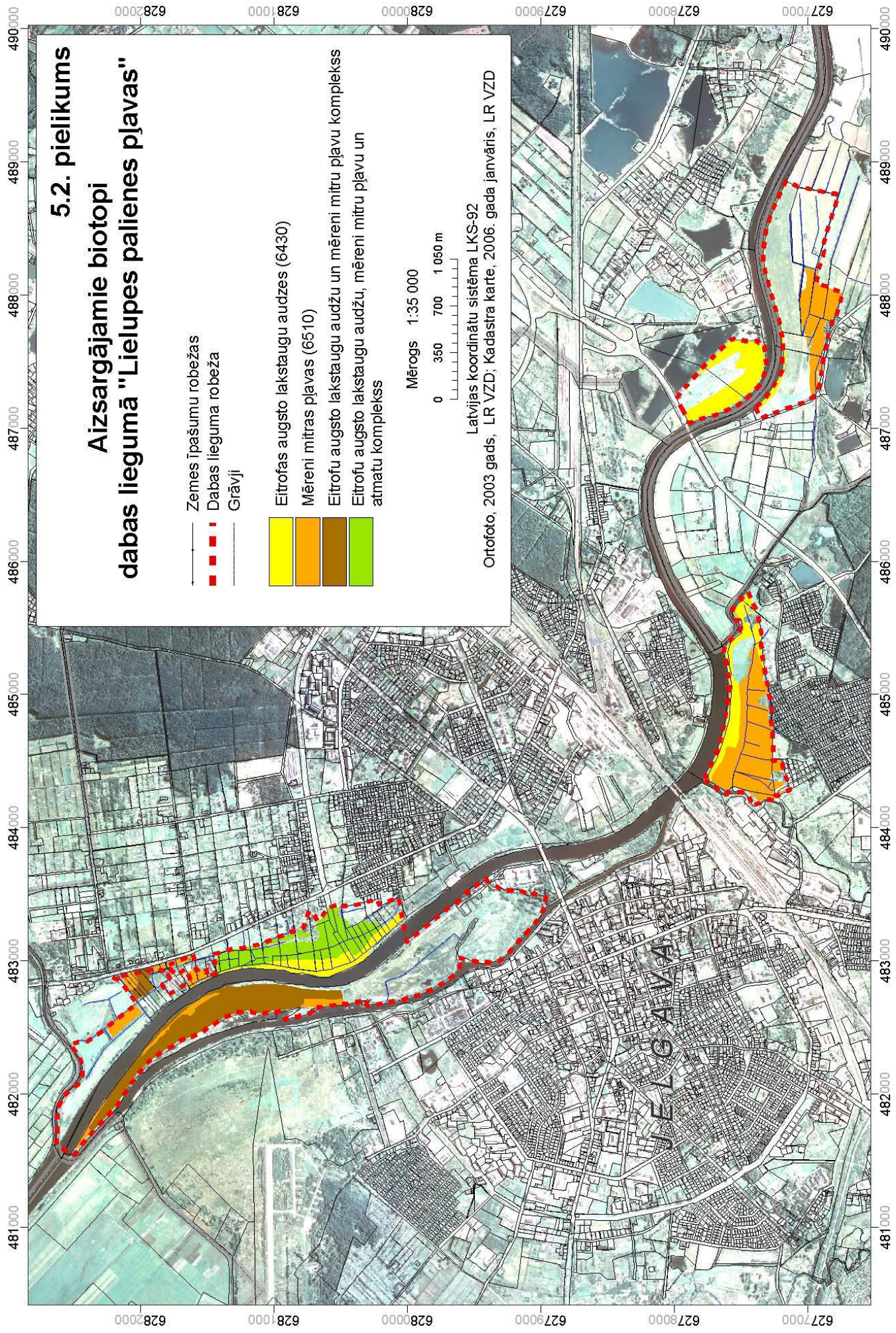
Augšņu grupas	
Fluvisols	Augsnes, kas veidojušās uz aluviālajiem nogulumiem un kam raksturīgas izteiktas sanešu materiāla pazīmes. Latvijas augšņu klasifikācijā tām atbilst aluviālās augsnes.

Augšņu apakšgrupas	
Eutric	Augsne, kurai raksturīga piesātinātība ar bāzēm
Mollic	Augsne, kuras virskārtai raksturīgs augsts humusa saturs un laba struktūra

O. Nikodemus, R. Krūmiņš
Enciklopēdija „Latvijas Daba”, 6. sēj.

5.1. pielikums

5.2. pielikums

Aizsargājamiie biotopi

dabas liegumā "Lielupes palienes plavas"

- Zemes īpašumu robežas
- - - Dabas lieguma robeža
- Grāvji

- Eitrofas augsto lakstaugu audzes (6430)
- Mēreni mitras plavas (6510)
- Eitrofu augsto lakstaugu audžu un mēreni mitru plavu kompleksss
- Eitrofu augsto lakstaugu audžu, mēreni mitru plavu un atmatu kompleksss

Mērogs 1:35 000

0 350 700 1 050 m

Latvijas koordinātu sistēma LKS-92
 Ortofoto, 2003 gads, LR VZD; Kadastra Karte, 2006. gada janvāris, LR VZD

5.3. PIELIKUMS

**Retās un īpaši aizsargājamās augu sugas
dabas liegumā „Lielupes palienes pļavas”**

Nosaukums	SG	ES	BK	ĪAS	MIK
Vaskulārie augi					
Ķiploku sīpols <i>Allium scorodoprasum</i>	3	–	–	–	–
Baltijas dzegužpirkstīte <i>Dactylorhiza baltica</i>	4	–	–	+	–
Plankumainā dzegužpirkstīte <i>Dactylorhiza maculata</i>	4	–	–	+	–
Rudens vēlziede <i>Celchium autumnalis</i>	–	–	–	–	–
Rūtainā fritilārija <i>Fritillaria meleagris</i>	–	–	–	–	–

Apzīmējumi:

- SG Latvijas Sarkanās Grāmatas kategorija
- ES Eiropas Savienības direktīvas
- HD Biotopu Direktīvas pielikums
- BK Bernes Konvencijas pielikums
- ĪAS īpaši aizsargājamā suga (MK noteikumi Nr. 396, 14.11.2000., groz. 27.07.2004.)
- MIK sugai veidojami mikroliegumi (MK noteikumi Nr. 45, 30.01.2001., groz. 31.05.2005.)

5.4. PIELIKUMS

Retās un īpaši aizsargājamās putnu sugas
dabas liegumā „Lielupes palienes pļavas”

Nosaukums	SG	ES	BK	ĪAS	MIK
Putni					
Baltais stārķis <i>Ciconia ciconia</i>		BD I	Ann II	+	
Melnais stārķis <i>Ciconia nigra</i>	3	BD I	Ann II	+	+
Ziemeļu gulbis <i>Cygnus cygnus</i>	3	BD I	Ann II	+	+
Mazais gulbis <i>Cygnus columbianus</i>		BD I	Ann II	+	
Lielā gaura <i>Mergus merganser</i>	2	BD II/2	AnnIII	+	+
Niedru lija <i>Circus aeruginosus</i>		BD I	Ann II	+	
Laukirbe <i>Perdix perdix</i>	2	BD II/1; III/1	AnnIII	+	
Grieze <i>Crex crex</i>	2	BD I	Ann II	+	
Mazais ormanītis <i>Porzana parva</i>	3	BD I	Ann II	+	
Ormanītis <i>Porzana porzana</i>	2	BD I	Ann II	+	
Jūrasžagata <i>Haematopus ostralegus</i>	3	BD II/2	AnnIII		
Melnā puskuitala <i>Limosa limosa</i>	2	BD II/2	AnnIII	+	
Pļavas tilbīte <i>Tringa totanus</i>	2	BD II/2	AnnIII	+	
Purva tilbīte <i>Tringa glareola</i>		BD I	Ann II	+	
Ķikuts <i>Gallinago media</i>	1	BD I	Ann II	+	
Gugatnis <i>Philomachus pugnax</i>	2	BD I; II/2	AnnIII	+	
Melnais zīriņš <i>Chlidonias niger</i>		BD I	Ann II	+	+
Upes zīriņš <i>Sterna hirundo</i>		BD I	Ann II	+	+
Brūnā čakste <i>Lanius collurio</i>		BD I	Ann II	+	
Lielā čakste <i>Lanius excubitor</i>	3		Ann II	+	
Zilrīklīte <i>Erithacus svecica</i>	4	BD I	AnnII	+	
Bārdzīlīte <i>Panurus biarmicus</i>	3		AnnII	+	
Seivi ļauķis <i>Locustella luscinioides</i>	3		AnnII	+	
Somzīlīte <i>Remiz pendulinus</i>	3		AnnIII	+	

Apzīmējumi:

- SG Latvijas Sarkanās Grāmatas kategorija
 ES Eiropas Savienības direktīvas
 BD Putnu Direktīvas pielikums
 BK Bernes Konvencijas pielikums
 ĪAS īpaši aizsargājamā suga (MK noteikumi Nr. 396, 14.11.2000., groz. 27.07.2004.)
 MIK sugai veidojami mikroliegumi (MK noteikumi Nr. 45, 30.01.2001., groz. 31.05.2005.)

5.5. PIELIKUMS

Retās un īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku, abinieku, zivju un zīdītāju sugas dabas liegumā „Lielupes palienes pļavas”

Nosaukums	SG	ES	BK	ĪAS	MIK
Bezmugurkaulnieki					
Kārklu zaigraibenis <i>Apatura iris</i>	3	–	–	+	–
Parka vīngliemezis <i>Helix pomatia</i>		HD V	III	+	–
Abinieki					
Zaļā varde <i>Rana esculenta</i>		HD V	III	–	–
Parastā varde <i>Rana temporaria</i>		HD V	III	–	–
Zivis, apaļmutnieki					
Upes nēģis <i>Lampetra fluviatilis</i>		HD II; V	III	+	+
Zīdītāji					
Bebrs <i>Castor fiber</i>		HD II; IV	III	–	–
Ūdrs <i>Lutra lutra</i>	4	HD II; IV	II	+	–

Apzīmējumi:

- SG Latvijas Sarkanās Grāmatas kategorija
- ES Eiropas Savienības direktīvas
- HD Biotopu Direktīvas pielikums
- BK Bernes Konvencijas pielikums
- ĪAS īpaši aizsargājamā suga (MK noteikumi Nr. 396, 14.11.2000., groz. 27.07.2004.)
- MIK sugai veidojami mikroliegumi (MK noteikumi Nr. 45, 30.01.2001., groz.

31.05.200

,

5.6. pielikums

Retās un īpaši aizsargājamās augu sugas dabas liegumā "Lielupes palienes plavas"

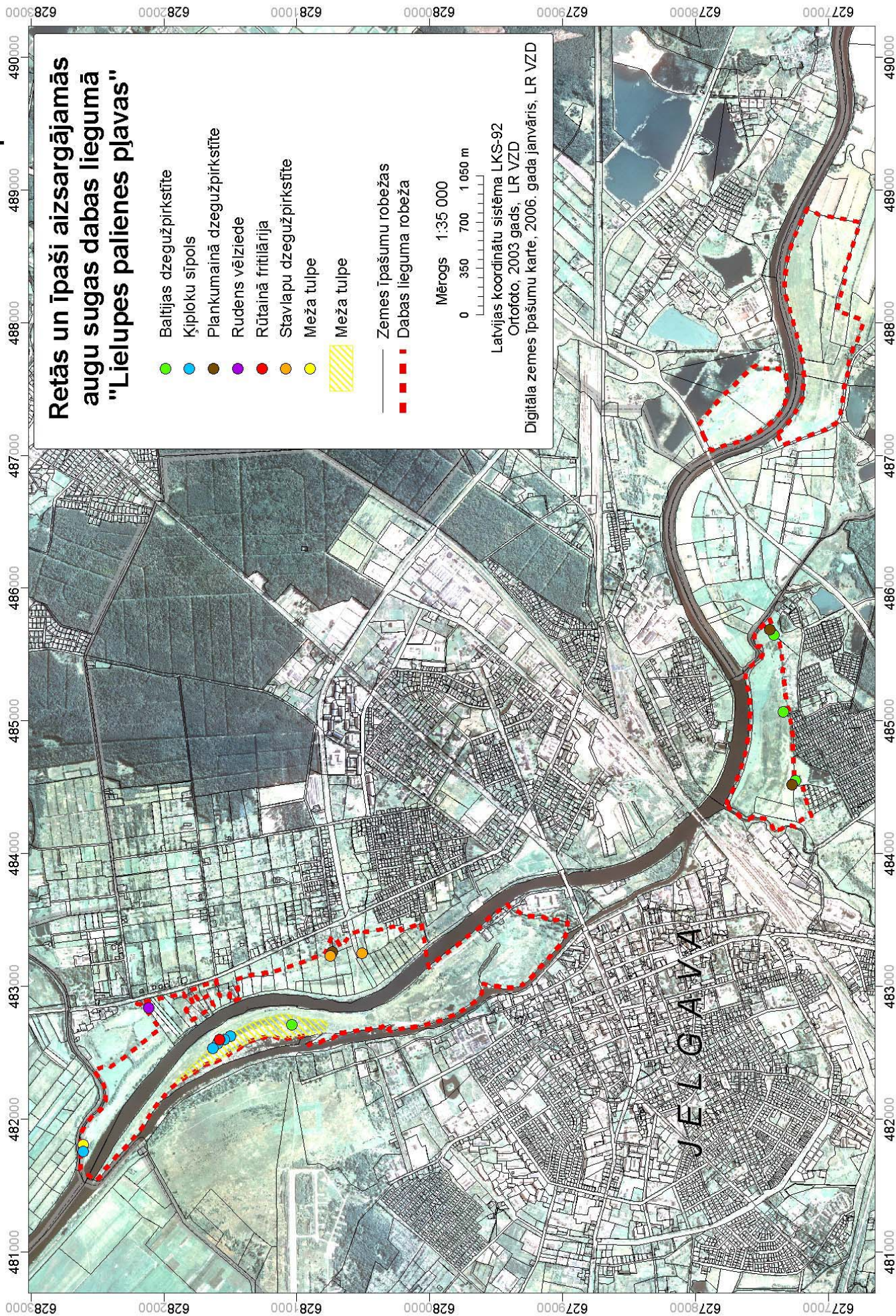
- Baltijas dzegužpirkstīte
- Ķīpoku stipols
- Plankumainā dzegužpirkstīte
- Rudens vēziede
- Rūtainā fritilārija
- Stavlapu dzegužpirkstīte
- Meža tulpe
- Meža tulpe

- Zemes īpašumu robežas
- Dabas lieguma robeža

Mērogs 1:35 000
0 350 700 1 050 m

Latvijas koordinātu sistēma LKS-92
Ortofoto, 2003 gads, LR VZD

Digitāla zemes īpašumu karte, 2006. gada janvāris, LR VZD

6. pielikums

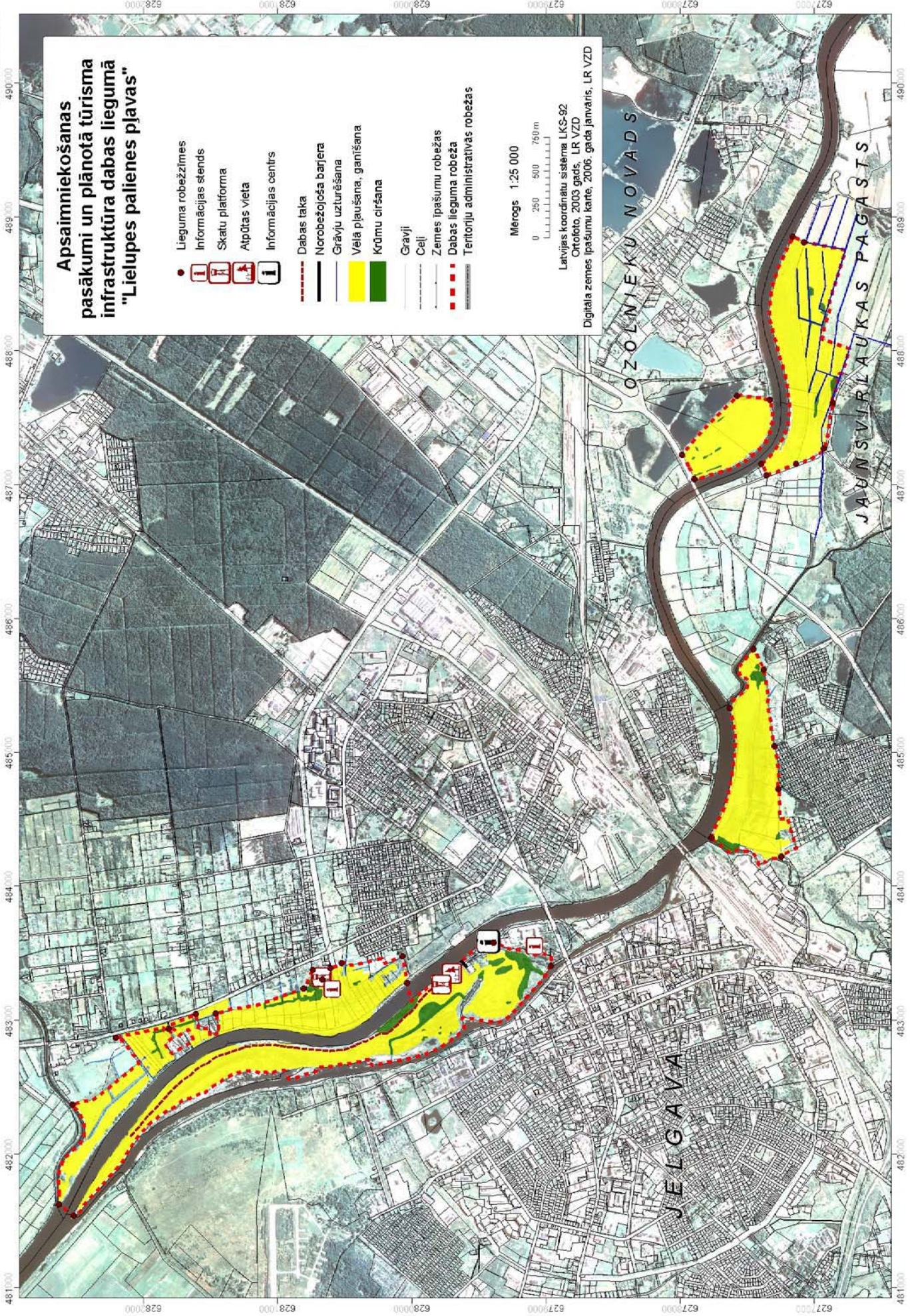
Apsaimniekošanas pasākumi un plānotā tūrisma infrastruktūra dabas liegumā "Lielupes palienes plavas"

- Lieguma robežzīmes
- Informācijas stends
- Skatu platforma
- Atpūtas vieta
- Informācijas centrs
- Dabas taka
- Norobežojuma barjera
- Grāvju uzturēšana
- Vēla pļaušana, gamīšana
- Krūmu ciršana
- Grāvji
- Ceļi
- Zemes īpašumu robežas
- Dabas lieguma robeža
- Teritoriju administratīvās robežas

Mērogs 1:25 000

0 250 500 750 m

Latvijas koordinātu sistēma LKS-92
 Ortofoto, 2003 gads, LR VZD
 Digitāla zemes īpašumu karte, 2006. gada janvāris, LR VZD

7. pielikums

Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" zonējums

- Zemes īpašumu robežas
- - - Dabas lieguma robeža
- ▨ Sezonas lieguma zona
- Dabas lieguma zona
- Neitrālā zona

Mērogs 1:35 000
0 350 700 1 050 m

Latvijas koordinātu sistēma LKS-92
Ortofoto, 2003 gads, LR VZD
Kadastra karte, 2006. gada janvāris, LR VZD

